

სააკაშვილია იცის, რომ დაიჭერენ

კახი კახიშვილი: „სააკაშვილი პირველი იქნება, ვინც თვითმფრინავში ჩაჯდება და საზღვარგარეთ გაფრინდება“

ქართულ მედიასივრცეში ახალი გადაწყვეტილება

ნანა ლეჟავა   **თეა სიჭინავაძე**   **მამუკა ლლონტი**   **ნინო შიშილაშვილი**   **ეკა კვეციანი**   **დათო პაიჭავაძე**

„მაესტროს“ მთავარი ხერხემალი „იგედგა“ გამოაცალა

მამუკა ლლონტი: „ზენოლაში ვგულისხმობდი მუშაობაში ხელის შეშლას და ჩვენი დამორჩილების მცდელობას. ამის საბუთებიც გვაქვს“

დავით საგანელიძე: „ერთ პირობას გაქლავთ, მე ნამდვილად არ ვიქნები იმ ხელისუფლებაში, სადაც შეიძლება ახალია გამართლდეს და თავისუფლად დადგინდეს კუჩავები“

EXCLUSIVE

ალესანდროს პარტია ივანიშვილის კარზე მოლაპარაკებებს ეპაუზს

გიორგი ჩიქოვანი: „პრემიერ-მინისტრს საკუთარი გარემოცვიდან რამდენიმე ადამიანი დალატოვს“

EXCLUSIVE

პაატა ზაქარაიშვილი: „პირი გინდ ღოზის აქეთ დააბი, გინდ - ღოზის იქით, პირი მაინც ვირია.“ „ნაციონალურ მოქარაობას“ გინდ ფრანგული ასნაჰლა, გინდ - ინგლისური, ის მაინც ისეთივე ანტიანაქალაქიფოტოგრაფი აზროვნებისა ღარჩა“

სკანდალური ექსკლუზივი

ვინ დაგლოკა ჟვანიას ბარდაცვალებაზე გადაღებული სკანდალური ვიდეო

EXCLUSIVE

პეტრა მამრაძე: „ჟვანიას ღადა აცხადებდა, რომ არ იყო სასურველი ამ ვიდეოს ჩვენება, ვინაიდან ეს მკიბე შთაბეჭდილებას მოახდენდა ზურაბის შვილებზე. ამის გამო გადაიღო ეს გადაწყვეტილება“

ზურაბ ხარატიშვილის უკან ვანო მერაბიშვილი დგას?

EXCLUSIVE

ლევან ალაფიშვილი: „არ გამოვრიცხავ, რომ ეს იყოს ნაციონალური მიმდინარე კონფლიქტის გამოქანაღი...“

ეკა ბესელია: „მას ჩაუდგეს ცეცხლსასროლი იარაღი და სხვადასხვა ტიპის ვაზნები. ეს იყო პირველი პოლიტიკური თავდასხმა. მაშინდელი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა პირველი იერიში სწორედ თამაზ თამაზაშვილზე მიიტანეს“

EXCLUSIVE

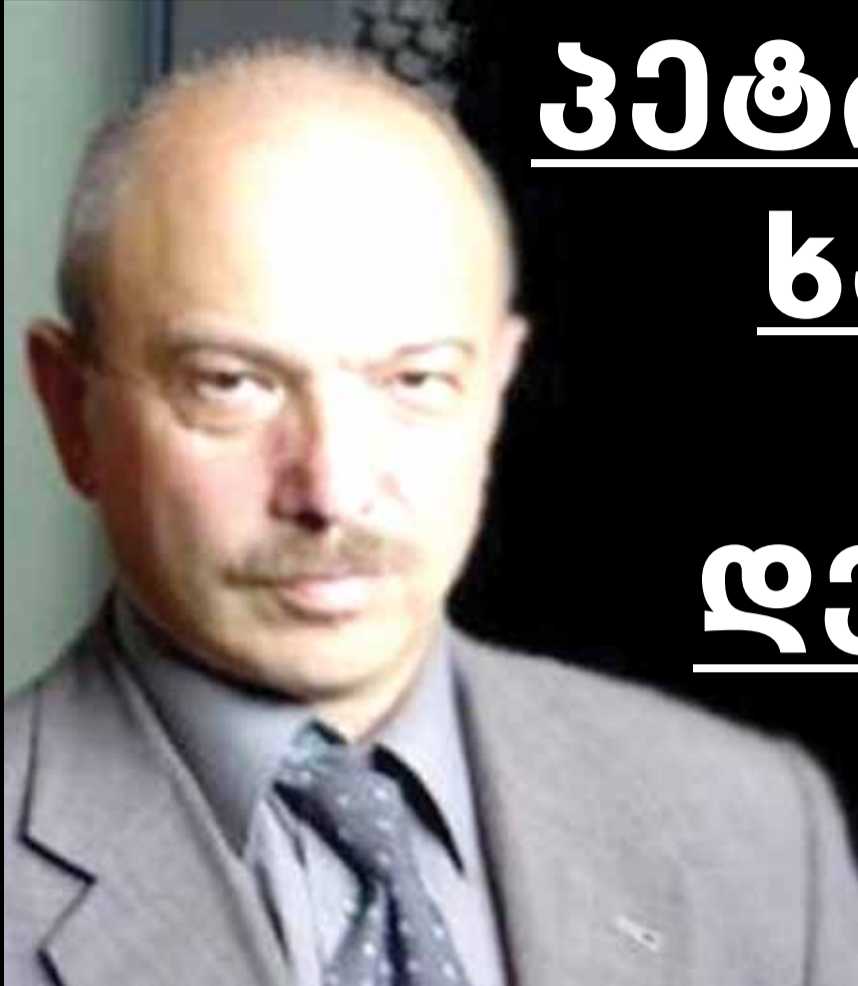
ვინ გასცა თამაზაშვილის უკანონოდ დაკავების ბრძანება ცნობილია

ვინ დაბლოკა ჟვანიას გარდაცვალებ

პეტრე მამრამძე ხელს ზურაბ ჟვანიას დედას ადებს

მარიამ ნადირაძე

რაც უფრო მატულობს პოლიტიკური ტემპერატურა, მით ინტენსიური ხდება საუბარი ზურაბ ჟვანიას საქმის გამოძიებასთან დაკავშირებით. ჩნდება ახალ-ახალი ვერსიებიც. მამუკა არეშიძემ ახალი მუხტი შესძინა მითქმა-მოთქმას ამ საქმის გარშემო, როდესაც ჩვენი გაზეთის საშუალებით მკითხველს უამბო, რა გაუმხილა მას FBI-ს ყოფილმა თანამშრომელმა. ამ ინფორმაციით მიხეილ სააკაშვილი სულ მცირე პრემიერის გარდაცვალების ადგილას უნდა ყოფილიყო.

სანამ თავად ჟვანიას უახლოესი გარემოცვის პოზიციებს გადაცნობთ ამ თემის გარშემო, იმასაც მოგახსენებთ, რომ მითქმა-მოთქმა გააძლიერა კიდევ ერთმა ფაქტმა: მოგესხენებათ პარლამენტში შეიქმნა სპეციალური ჯგუფი, რომელმაც დეკემბერში ჟვანიას 50 წლის იუბილესთან დაკავშირებული ღონისძიების ორგანიზება უნდა გასწიოს. მიუხედავად იმისა, რომ ეს ჯგუფი პარლამენტის წევრებისგან არის დაკომპლექტებული, მის შემადგენლობაში არ გახლავთ გარდაცვლილი პრემიერის ძმა, გოგლა ჟვანია.

თავად ბატონ გოგლას ამ თემაზე ჯერჯერობით არანაირი განცხადება არ გაუკეთებია, თუმცა, მკითხველს, ალბათ, აინტერესებს, რას ფიქრობენ სხვები ჟვანიას უახლოესი წრიდან.

პრემიერის კანცელარიის ყოფილი უფროსი, პეტრე მამრამძე ამაში ვერაფერს ხედავს საგანგაშოს: „მიუხედავად იმისა, რომ ოჯახის წევრი პარლამენტის წევრიც არის, არაფერი ისეთი არ ხდება. შესაძლოა, საკუთარ თავს აცხადებაც მისცა. ბევრჯერ მაქვს მიღებული მონანილობა სხვადასხვა დონის სახელმწიფო კომისიების შექმნაში, კომისიის წევრიც ვყოფილვარ და ოჯახის წევრის შეყვანის აუცილებლობა არასდროს ყოფილა. 20 წელი ვმონანილობდი მსგავს საქმეებში და გეტყვით, რომ არაფერის მანიშნებელი ეს არ არის“.

თუმცა, პრეზიდენტის შეწყალების კომისიის წევრი და ზურაბ ჟვანიას ოჯახის ერთ-ერთი ახლო მეგობარი, ელენე თევდორაძე გაკვირვებას მაინც გამოთქვამს ამ საპარლამენტო ჯგუფის ასეთი სახით დაკომპლექტების გამო: „მე ცოტა გაკვირვებული ვარ, რატომ არ გაიარეს კონსულტაცია ოჯახთან? მე ქალბატონი რემას პოზიცია ვიცი ამ ჯგუფის ზოგიერთი წევრის მიმართ. მან

არაერთხელ განაცხადა მისი დამოკიდებულების შესახებ მიხეილ მაჭავარიანის და ხათუნა გოგორიშვილის მიმართ. ამ შემთხვევაში, როცა უნდა ჩატარდეს ასეთი მაღალი დონის ღონისძიება, ოჯახის წევრებისთვის შეკითხვა მაინც უნდა დაესვათ, მათთვის რამდენად მისაღებია ამ ჯგუფის კონკრეტული წევრების კანდიდატურა. უამრავი სხვა ადამიანი ბოლომდე ერთგული დარჩა ზურაბ ჟვანიასი და ვთვლი, რომ მათი შეყვანა ამ ჯგუფში უფრო ობიექტური იქნებოდა. ეს შესაძლებელია არ ყოფილიყო გოგლა ჟვანია, ვინაიდან ძმა არის და ცოტა უხერხული იქნებოდა, მაგრამ ხომ შეიძლებოდა ჟვანიას მეგობრები შეერჩიათ, თუნდაც ისინი არ ყოფილიყვნენ დღევანდელი პარლამენტის წევრები?

მე არ ვგულისხმობ ჩემს თავს, მაგრამ ვიცნობ ბევრ სხვა პიროვნებას, რომლებიც, ჩემი აზრით, უნდა ყოფილიყვნენ ამ კომისიაში. მაგრამ კომისიის დაკომპლექტება დღეს არ არის ერთადერთი აქტუალური საკითხი, რომელიც ზურაბ ჟვანიას სახელს უკავშირდება. წინ, როგორც ჩანს, საკმაოდ მძაფრი პროცესები გველოდება. პროკურატურა ორ ცეცხლს შუაა - თუ ის განაცხადებს, რომ პრემიერი უბედური შემთხვევის მსხვერპლია, მას ისედაც განრისხებული ხალხის რისხვა არ აცდება. ექსპერტები ვარაუდობენ, რომ სწორედ ამის გამო განჩნდა ვერსია, რომ ჟვანიას საქმის გამოძიებას გაესწილდა სამრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ გამოაცხადებინ და არა მან-

მდე, რათა ამან „ოცნების“ კანდიდატი არ დააზიანოს ამ არჩევნებში. ამ ფონზე კი ხალხს სულ სხვა მოლოდინი აქვს და გამოძიებისგან საქმის გასხნას სწორედ ამ პოლიტიკური მოვლენის შემდეგ იმ-იტომ ელოდება, რომ მიიჩნევს - მაშინ სააკაშვილს იმუნიტეტი ვეღარ უშველის და მას გისოსებს მიღმა იხილავს.

ასეა თუ ისე, მოდით, ვნახოთ, რა მოლოდინი აქვთ გამოძიებისგან ჩვენი მკითხველისთვის დღეს წარმოდგენილ რესპონდენტებს.

პეტრე მამრამძე:
- ჩემთვის ამ საქმეში მთავარი დატვირთვა აქვს კბილაშვილის ოფიციალურ განცხადებას. არა იმიტომ, რომ მთავარი პროკურორია, არამედ იმიტომ, რომ კარგად ვიცნობ, როგორც პატიოსან ადამიანს, ადამიანს, რომელიც სხვას არაფერს იტყვის, სრული სიბერითლის გარდა. კბილაშვილი ამბობს, რომ ამ საქმეში არის სერიოზული პრობლემა. არა მგონია, ვინმე მოაზროვნე ადამიანი იყოს საქართველოში და არ ესმის, რომ აუცილებელია გამოძიება და მისი არაფერულ ვადებში დასრულება. მეორე მხრივ, კანონმდებლობა გამორიცხავს, რომ გამოძიება, რომელიც დამოუკიდებელი პროცესია, მისი შედეგების გამოცხადება არ შეიძლება იყოს შეფარდებული რაიმე ღონისძიებასთან.

ეს ასე არ შეიძლება ხდებოდეს. ჩვენი საზოგადოების ნაწილი წინა ხელისუფლების მმართველობის დროს მიეჩვია იმას, რომ არა მარტო გამოძიების დასრულება-არდასრულება, არამედ ადამიანების დაპატიმრებაც კი, თუნდაც სრულიად უდანაშაულოსი, ხდებოდა პიარმოსაზრებების გამო. სააკაშვილის რეჟიმის დროს შეეძლოთ დაეპატიმრებინათ უმიმროების პოლიკონიკი, როდესაც თვითონაც იცოდნენ, რომ ის იყო უდანაშაულო და პიარის გამო დაეპატიმრებინათ ჯამუშობა. სული ამოუხადათ და მოეკლათ ნამებით, რადგან სჭირდებოდათ ხმაური, რომ დაიჭირეს რუსეთის ჯაშუში. იცით ეს შემთხვევა, როცა ამ ადამიანმა გმირულად მოითმინა სამხედრო ნაშება და ბოლოს გული გაუსკდა, მაგრამ ხელი არ მოაწერა იმ ბრალდებას, რომ ვითომ შპიონობდა. ახლა ასე არ არის და მტკიცე იმდენ ვიტყვებ, რომ გამოძიებაში არავინ ჩაერევა. ივანიშვილი არავის აკადრებს იმას, რომ სამართალდამცველებს უკარნახოს, როგორ უნდა წაიყვანოს გამოძიება. ძიძიგურმა, ამას ნინათ, გააკეთა განცხადება, არანაირად არ გვეჭირდება ჩვენი ჟვანიას საქმის გამოძიება, როგორც ერთგვარი ბომბი, რომელსაც ავაფეთქებთ არჩევნებისთვის.

- მაგრამ ჟვანიას საქმე ბომბი ხშირად ყოფილა...

- 2008 წლიდან, როგორც კი შეურეგულ ოპოზიციაში გადავედი, ჩემი ინტერვიუები ყოველთვის ეძღვნებოდა იმას, რომ ამ თემით სპეკულაცია არის ბინძური თამაში.

- თუმცა კარგად გვახსოვს არჩევნების წინ „ოცნების“ დასკვნით აქციაზე თავისუფლების მოედანზე შეყრილი ხალხი, რომელიც სკანდალური ვიდეო-მასალის საყრდენად იყო იქ მისული, იქიდან კი იმედგაცრუებული დაბრუნდნენ...

- იყო ასეთი რამ, რომ იყო ვიდეო და ამ ვიდეოდან ჩანს, რომ ცხელდარი მეჭყვავთ საბურთალოს ბინაში. ამის შემდეგ გამოქვეყნდა ინტერვიუ ქალბატონ რემასთან, რომელიც აცხადებდა, რომ არ არის სასურველი ამ ვიდეოს ჩვენება, ვინაიდან ეს მძიმე შთაბეჭდილებას მოახდენს ზურაბის შვილებზე. ამის გამო გადაიღო ეს გადაწყვეტილება, ვინაიდან პატივი სცეს გარდაცვლილი ზურაბ ჟვანიას დედის თხოვნას. რა თქმა უნდა, ეს პოლიტიკური ბოროლის იარაღიც იქნებოდა, ვინაიდან ძალიან დიდი დანაშაულია, როდესაც რალაც ინფორმაციას ფარავს სააკაშვილის რეჟიმში, როცა პარალიზებულია გამოძიება და მრავალი წელი ისე გადის, რომ ძვრა არ არის და ამკარა ფაქტებზე პასუხი არ არის გაცემული. ჩვენ არაერთხელ გვისაუბრია ამ თემაზე - უსუპოვი ცალი ფეხსაცმლით.

- ალბათ, იცით, მამუკა არეშიძე ლიდა აცხადებს, რომ სააკაშვილი პრემიერის გარდაცვალების ადგილზე მინიმუმ იმყოფებოდა.

- გამოძიების მასალებს მე არავინ მაცნობდა, მაგრამ ზურაბის უახლოესმა მეგობრებმა და გარდა ამისა, ზურაბის ახლო მეგობარმა უცხოელმა დიპლომატებმა და მოღვაწეებმა, არაერთხელ გამიზიარეს ინფორმაცია, რასაც თავად ფლობდნენ და მე ამ ინფორმაციის საფუძველზე დღესაც არავითარი ეჭვის უფლება არ მაქვს, რომ ეს იყო მკვლელობა და მით უმეტეს, მასში მონაწილეობდა სააკაშვილი. გარდა იმისა, რომ ეს იყო მხოლოდ უბედური შემთხვევა და ამას არავინ გეგმავდა და სააკაშვილს არაფერი აქვს საერთო, არც გარდაცვალების ადგილთან და არც იმ ფაქტთან,

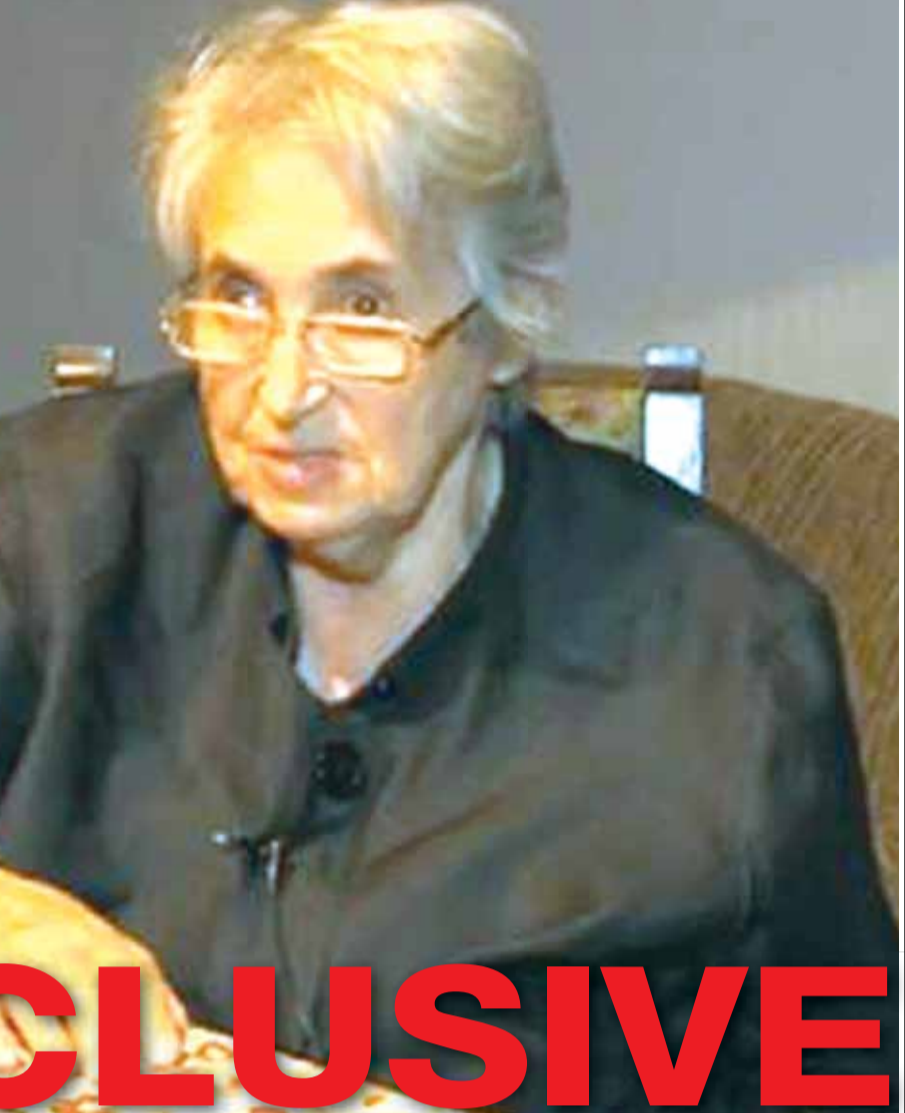

რატომ არ შეიყვანეს გოგლა ჟვანია ძმის იუბილისთვის შექმნილ საპარლამენტო ჯგუფში?

საზოგადოებრივი სპანდალური ვიდეო

პეტრე მამრაცხი: „ჟვანიას დედა აცხადებდა, რომ არ არის სასურველი ამ ვიდეოს ჩვენება, ვინაიდან ეს მძიმე შთაბეჭდილებას მოახდენს ზურაბის შვილებზე. ამის გამო გადავიდეთ ეს გადაწყვეტილება“

EXCLUSIVE

რომ ჟვანია ასე ტრაგიკულად დაიღუპა. ყოველთვის ვიმეორებ, რომ მე ვარ აღამიანი, რომელიც მხოლოდ არსებული ინფორმაციის საფუძველზე აკეთებს განცხადებებს.

- გამოდის, რომ პროკურატურა ისევ უბედური შემთხვევის ვერსიას შემოგვთავაზებს?

- სააკაშვილის ხელისუფლებამ მხოლოდ თავიდან გააკეთა განცხადება და გამოიძიება არ დაასრულა. ეს იმიტომ მოხდა, რომ დაემატა ფაქტები, რომლებიც არ უნდოდათ აშკარად გამოიძიებოდა და ეს საზოგადოებისთვის ღიად ეთქვა.

- იმაზე მეტად რის თქმას უნდა მოერიდოდნენ, რაც თქვენს?

- როგორ შეიძლება გამოიძიებამ უბასუხოდ დატოვოს ის ფაქტი, რომ უსუპოვი პრემიერის ცალი ფეხსაცმელით მივიდა იმ ბინაში, 2 თებერვალს? პრემიერ-მინისტრთან შეხვედრაზეც რომ არ იმსახურებოდა, ასე ქუჩაში ხომ არ ივლიდა, ცალი ფეხსაცმელით? თითქმის ანაბეჭდი რომ ქურჭულზე არ იყო, ეს თავად გამოიძიებამ გამოაცხადა. ვკითხვოდა: ვთქვით, ზურაბ ჟვანიას და უსუპოვის მართლაც არ მოუკიდია ხელი ამ თეფშებისთვის და ჭიჭიბისთვის, მაგრამ ვილაყამ ხომ მოიტანა და დადო? იმ ვილაყას თითქმის ხომ ჰქონდა? შეაბამისად უნდა ყოფილიყო ანაბეჭდი.

- გამოდის, რომ ამ გამოძიებისგან ასეთი დეტალების დაზუსტებას ელოდებით მხოლოდ და სხვას არაფერს?

- ეშმაკები ხშირად დეტალებშია. როგორც ნამდვილი პროფესიონალი, მე თავისუფალი ვარ წინასწარი განწყობებისგან და დოკუმენტისგან. მე ვამბობ, რომ ჩემი ინფორმაციით იყო უბედური შემთხვევა. თუმცა, გამოიძიებამ ყოველთვის შეიძლება მოიპოვოს მტკიცებულება სულ სხვა გარემოების დასადასტურებლად. უფრო მეტი დროც გასულა და ყოფილა შემთხვევები, რომ ის, რაც მკვლელობა ეგონათ, უბედური შემთხვევა აღმოჩნდა და პირიქით, ის, რაც ეგონათ უბედური შემთხვევა, ყოფილა რაღაც ჩახლართული, ჩაფიქრებული მკვლელობა. ასეთი რამ ხდება და ჩემი ხნის და გამოცდილების ადამიანის არაფერი გააკვირვებს. მაგრამ ჩემი ინფორმაციით ჯერჯერობით ასეა. რაც შეეხება არემიძის განცხადებას, მე კატეგორიულად გამოიწვიებ იმას, რომ FBI-ს რამე სცოდნოდა და ინფორმაცია დაემალა. ის არასდროს ნავა შეერთებული შტატების კონსტიტუციის და კანონმდებლობის დარღვევაზე.

- მაგრამ საქმე გვაქვს არა შტატების, არამედ საქართველოს ტერიტორიაზე მომხდარ შემთხვევასთან...

- თუკი ფედერალური ბიურო ჩაერთო ამ საქმეში, მათი ყველა ინფორმაცია მივნივლივოდა ხელმძღვანელებს, განხილვდა ცნობილი შეერთებული შტატების ადმინისტრაციისთვის და კატიგორიულად ვაცხადებ: გამოიწვიეთ, იოტისოდნენ ეჭვი ჰქონოდათ, რომ იყო მკვლელობა და ამ მკვლელობაში ჩართული იყო მალალი თანამდებობის მქონე

პირი, მით უმეტეს პრეზიდენტი და ეს დაემატა.

- არემიძის ინფორმაციით ჟვანიას თავში ჩაარტყეს საფერფლე და ეს თუ სააკაშვილმა არ გააკეთა, ის, სულ მცირე, მისი გარდაცვალების ადგილას უნდა ყოფილიყო...

- მე მაქვს საფუძვლიანი ეჭვი, რომ ეს ინფორმაცია არ შეესაბამება რეალობას. ვიცნობ რა მამუკა არემიძის, გამოვიცხადე, რომ მან შეგნებულად გააფურცა არასწორი ინფორმაცია. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ არემიძეს მინარღვეს სიცრუე. ამ ჯაჭვში, ვინ აწვდის ასეთ ინფორმაციას, ეს მსჯელობის სულ სხვა თემაა და ახლა არ განვივარცხებ მას.

- ვერსია იმის თაობაზე, რომ FBI-ს დასკვნა გაყალბდა, რამდენად რეალურად გეჩვენება?

- მე გავცანი ამერიკულ დასკვნას ინგლისურ ენაზე, დედას და იქ არავითარი ეჭვები, გაზით მონაშელის გარდა, არ ჩნდება. მინდა გთხოვოთ ერთი რამ: ჩვენთან საზოგადოების დიდი ნაწილი აღიქვამს მხოლოდ შავს და თეთრს. თუ ვამბობ, რომ არ იყო მკვლელობა, არ ნიშნავს იმას, რომ ვინმეს ხელს ვაფარებ. უკვე რამდენი წელია ვაცხადებ, რომ სააკაშვილმა, მერაბიშვილმა, ადელიშვილმა და სააკაშვილის სადისტური სისტემის რამდენიმე სხვა თავკაცმა იმდენი დანაშაული ჩაიდინეს ერის და კონკრეტული ადამიანების წინაშე, მათ შორის სამშობლოს ღალატის ჩათვლით, რომ ნაწილიც რომ დაუშტკიცდეთ, მათ არ უნდა ასცდეთ უფადო პატიმრობა. თუ მე ვაცხადებ, რომ ჟვანია არავის მოუკლავს და ეს იყო უბედური შემთხვევა, ეს სააკაშვილის და მის გუნდს სულაც არ ათავისუფლებს იმ დანაშაულებისგან, რაც მათ რეალურად ჩადენილი აქვთ.

- თითქმის დაზუსტებულია ფაქტი, რომ იმ ბინაში ადამიანის ცხედარი შეიტანეს. თქვენ მაინც ჯიუტად აცხადებთ, რომ ეს არ იყო ჟვანია...

- მე ვიცი, რომ ჟვანია იმ ბინიდან არც გაუტანიათ და არც შემოუტანიათ...

- მაშინ ეს უსუპოვი იყო?

- ვერ გეტყვით. მე ვერსიების გამარჯვებული არ ვარ. ფაქტი კი ის არის, რომ უსუპოვის ცალი ფეხსაცმელი არ ეცვა. სადაც ჩვენ მ წელიწადი ვიცდიდით, როდის გაიხსნებოდა ეს საქმე, ახლაც ცოტა ხანს შეგვიძლია მოვიცადოთ, მით უმეტეს, მთავარი პროკურორი გვატყობინებს, გამოიძიება მალე დასრულდება. რამდენიმე თვის წინ მაჭავარიანმა გააკეთა განცხადება - მე მესმის მოქალაქეებს ებადებათ სხვადასხვა შეკითხვა ზურაბ ჟვანიას გარდაცვალებასთან დაკავშირებით, მაგრამ გოგლა ჟვანიას, რომელმაც იცის ყველაფერი, მას არ უნდა ჰქონდეს ეს შეკითხვები. ახლა ისინი უკვე სერი-

ოზული შეკითხვა: კაცი, რომელიც ასე ახლოს იყო ჟვანიასთან და მაშინაც კი, როცა ის დაიღუპა, იყო სახელმწიფო პოლიტიკური თანამდებობის პირი, მონის სახით არ უნდა დაკითხულიყო და არ უნდა აეხსნა, რას გულისხმობდა ამ განცხადებაში?

- ალბათ იმას, რომ ერთ-ერთი ვერსიით, ჟვანიას გარდაცვალების შემდეგ სააკაშვილმა დაიბარა ოჯახის წევრები და მათ ამ საქმის პიკანტური დეტალები გააცნო...

- ვერ გეტყვით, რას გულისხმობდა მაჭავარიანი...

- გიორგი ბარამიძეც აცხადებს, რომ ის დადასტურებს ჟვანიას გარდაცვალებას უბედური შემთხვევით...

- ბარამიძემ ისიც თქვა, დამთავრდეს გამოძიება და თუ ის სინამდვილეს აცდებდა, იმ შემთხვევაში ვიტყვი ყველაფერს.

- თუ გამოიძიება იგივე ვერსიას დადასტურებს, რასაც „ნაციონალური მოძრაობა“ ამდენი ხნის განმავლობაში გვეუბნებოდა, რომ პრემიერი

უბედური შემთხვევის მსხვერპლია, საზოგადოებაში ეს როგორ აღიქმება, თანაც მაშინ, როდესაც ახალ ხელისუფლებას უკვე ხმამაღლა აკრიტიკებენ კოაბიტაციის გამო? მით უმეტეს, თუ გავითვალისწინებთ სულ სხვა ძალიან მაღალ მოლოდინს ამ საქმის მიმართ...

- ეს არის პოლიტიკური მომავლისთვის ყველაზე საინტერესო შეკითხვა. იმის გამო, რომ გამოიძიება ძალიან გაჭიანურდა და დღემდე არ გახსნილა საქმე, იმიტომ, რომ ამ საქმეში ძალიან აშკარა საეჭვო დეტალებია, თუნდაც უსუპოვის ფეხსაცმლის სახით, ანაბეჭდები და სხვა, რა თქმა უნდა, საზოგადოებაში ჩამოყალიბდა აზრი, რომ ეს იყო მკვლელობა და ეს მკვლელობა არ მოხდებოდა, თუ ქვეყნის უზენაესი ხელისუფლება არ იქნებოდა ჩართული ამა თუ იმ ფორმით. ზოგი ფიქრობს, რომ სააკაშვილმა ჩაარტყა საფერფლე. ზოგიც ამბობს, რომ მოკვლა არ უნდოდა, მაგრამ საფერფლე პრემიერს მოხვდა საფეთქელში და გარდაიცვალა... ერთი წუთით, გონებრივი ექსპერიმენტის სა-

ხით დავუშვათ, რომ ჟვანია მოკლული არ არის და მართლაც უბედურ შემთხვევას ემსხვერპლა. სხვათა შორის, ჟვანიას გარდაცვალებიდან ერთი თვეც არ იყო გასული და გაზით თბილისში ცნობილი ოჯახი ამოწყდა, სტუმრებთან ერთად. ვთქვით გამოიძიებამ დადო ეს „სიმართლე“. რა იქნება? იქნება ის, რომ მოსახლეობის დიდ ნაწილში, რომელიც ისედაც განზილებულია იმით, რომ საპარტიოების ალდგენა არ ხდება, რომ სამართალი ნამეტანი წელი ურმით მიჭრიალებს, ეს გაცილებით მძაფრ რეაქციებს გამოიწვევს, ვიდრე ახალაიას გამართლება იყო წარდგენილ ბრალდებებში. ეს გამოიწვევს ძალიან მწვავე რეაქციას. სულაც არ ვგულისხმობ, რომ დაინყება მასობრივი დემონსტრაციები. სამწუხაროდ, კოაბიტაცია ჩვენი ხალხისგან აღიქმება შეკრულობად სააკაშვილის დამნაშავე რეჟიმთან. თუ ეს გამოიძიება ცხენებულ ვერსიას დადებს, ეს ხალხში ამ მოსაზრებას გაამყარებს. მეორე მხრივ, ღმერთმა ნუ ქნას გამოიძიება აცდეს სიმართლეს, მაშინაც მძიმე შედეგი გვექნება. ეს ნიშნავს იმას, რომ გამოიძიება დაეყრდნობა გაყალბებულ ფაქტებს და ჩვენებებს და ეს უსათუოდ გასკდება. იქ ბარამიძე მოყვება ყველაფერს და სხვათა შორის ის პირველი იყო, ვინც შემთხვევის ადგილზე მივიდა. ალაპარაკდებიან სხვებიც და საბოლოოდ უფრო მძიმე შედეგი გვექნება.

მიუხედავად იმისა, რომ ელენე თევდორაძეს არ სჯერა უბედური შემთხვევის შესახებ ვერსიისა, არც ის აცხადებს კატეგორიულად, რომ ვინმე კონკრეტული პიროვნებაა მკვლეელი.

- თავიდანვე მქონდა ეჭვი, რომ ზურაბ ჟვანია არ მოკვდა იმ ვითარებაში, რაც იმ დღესვე ვაცხადებ. ამის მიუხედავად, მაინც დაველოდები, რას იტყვის პროკურატურა. მე არ ვიზიარებ მთარული ხმების პათოსს. როცა რაღაც ჩემი თვლით არ მინახავს და ჩემი ყური არ გამიგონია, მირჩევნია მკვეთრი პოზიციის დაფიქსირებისგან თავი შევიკავო.

- ალბათ, გავცანი მამუკა არემიძის მიერ გაფურცეულ სპანდალურ ინფორმაციას სააკაშვილის კავშირის შესახებ ზურაბ ჟვანიას გარდაცვალებასთან დაკავშირებით...

- მე არ ვთვლი, რომ მამუკა არემიძე არის ოჯახის ახლობელი. მე ზურაბ ჟვანიას უფროსი ძმისგან არაფერი ამგავრი არ გამიგია. მე ყოველთვის ვყვარდობი ოჯახის წევრებს.

- გულისხმობთ, რომ არ გსმენიათ ჟვანიას გარდაცვალების მიზეზად საფერფლის ჩარტყმის ვერსიის შესახებ?

- დიას. არაფერი ამის შესახებ არ გამიგია ოჯახისგან. ის, რომ პროკურატურამ ამდენი ხნის განმავლობაში საქმე არ დახურა, უკვე ბადებდა ეჭვს, რომ ის ვერ იღებდა თავის თავზე ტყუილობის გავრცელებას. ეს იყო მათი გამოსავალი, რომ არც არაფერი ეთქვათ და არც საქმის დახურვა მომხდარიყო. ეს მე კიდევ ერთხელ მაძლევდა უფლებას, მემტკიცებინა ჩემი ვარაუდი, რომელიც მე გამოვთქვი ზურაბ ჟვანიას გარდაცვალების პირველი დღეებში, რომ ის არ იყო უბედური შემთხვევის მსხვერპლი.

- მაგრამ ბარამიძე საპირისპიროს ამტკიცებს და აცხადებს, რომ ყველაფერს იტყვის, თუ გამოიძიება სხვა ვერსიას დადებს...

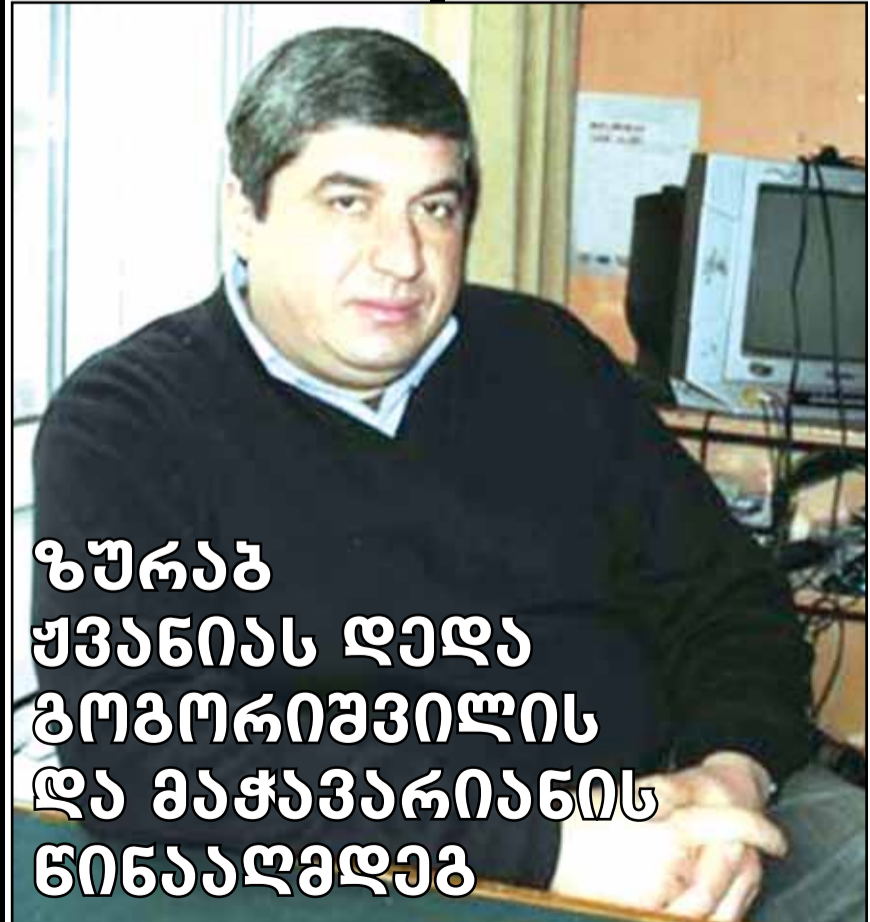
- გია ბარამიძესთან დაკავშირებით შემძლია მოვიყვანო ერთი ეპიზოდი. ზურაბ ჟვანია უკვე დაკრძალული იყო. ცოტა ხნის შემდეგ მე და გია ბარამიძე პარიზის აეროპორტში შეხვედით ჩემს საქმესთან დაკავშირებით. მაშინ მე მას პირდაპირ ვკითხე - გია, რა მოხდა? მისი პასუხი იყო ძალიან მოკლე - მიშა ძალიან უბერსულ და ცუდ მდგომარეობაშია. მე მისი დაკითხვა აღარ დამწყია. მაგრამ ეს წინადადება გონებაში დამრჩა. მას შეეძლო ეთქვა ცოტა სხვაანაირად. ვთქვათ - მიშამ ძალიან განიცადა...

- ამ გამოძიებისგან ელოდებით, რომ ის არ დადასტურებს ჟვანიას გარდაცვალების მიზეზად უბედური შემთხვევას?

- მე, უბრალოდ, მინდა გავიგო სიმართლე.

- თუ გამოიძიება ისევ უბედურ შემთხვევას გამოავლენს, თქვენი აზრით, რა მოხდება? საზოგადოებას რა რეაქცია ექნება?

- ამ საზოგადოების უდიდეს უმრავლესობას, სამწუხაროდ, ნამდვილად არ აინტერესებს ზურაბ ჟვანიას გარდაცვალების რეალური მიზეზი. მათ მხოლოდ სააკაშვილის კავშირი აინტერესებთ ამ ფაქტთან.

ზურაბ ჟვანიას დედა გომორიშვილის და მაჭავარიანის წინააღმდეგ

ნანა შონია

თია სიჭინავა

**ნინო
შიქილაშვილი**

„მეესტროს“ მთავარი სერსემეა

ნანა შონია

ქართულ მედიასივრცეში ახალი გადანაწილება. კვირის მთავარი სკანდალი ტელეკომპანია „მეესტროდან“ არხის მთავარი სახეების - ნინო შიქილაშვილის და თია სიჭინავას წასვლა იყო. შიქილაშვილი ბოლო წუთამდე არ ადასტურებდა ამ ამბავს, თუმცა ცნობილია, რომ მას გადანაწილება „მეესტროდან“ „იმედში“ გადასვლაზე უკვე მიღებული აქვს. გავრცელებული ინფორმაციით, ორივე წამყვანი „მეესტროდან“ საკუთარ გუნდთან ერთად წავიდა... მათ შორის „მეესტროს“ თოქ-შოუების მთავარ პროდუსერი მაია თაბაგარიცაა. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ „მეესტროს“ მთავარი ხერხემალი „იმედმა“ გამოაცალა... როგორც ამბობენ, „მეესტროს“ ზუსტად ერთ დღეში დატოვა ორივე გადაცემის ყველა წევრმა. ერთადერთი, ვინც ჩვენი ინფორმაციით (შეთავაზების მიუხედავად) არსზე დარჩა, „სუბიექტური აზრის“ წა-

მყვანი დიანა ტრაპაიძეა. როგორც ამბობენ, ტრაპაიძე ამბობს, რომ ვინაიდან „მეესტროს“ მას ეთერი იმდროს დაუთმო, როცა ყველგან დაბლოკილი იყო, მას გადანაწილება აქვს, არასოდეს დატოვოს ეს ტელევიზია, თუმცა, სარწმუნო წყაროები იუწყებიან, რომ შიქილაშვილთან და სიჭინავასთან მოლაპარაკებების ერთ-ერთი მთავარი პირი ტრაპაიძის მეუღლე - ჯონი კალანდაძე იყო, რომელიც ცოტა ხნის წინ გადავიდა „მეესტროდან“ „იმედის“ საინფორმაციო პროდიუსერად. „მეესტროს“, დამფუძნებელი მამუკა ლლონტი ამბობს, რომ მის წინააღმდეგ ბრძოლა ამჟამინდელი ხელისუფლების ერთ-ერთ ფრთამ დაიწყო. ეს განცხადება ლლონტმა პარასკევს გააკეთა. ჩვენთან ინტერვიუში მას არ დაუკონკრეტებია ვის გულისხმობდა ხელისუფლების ერთ ფრთაში.

მამუკა ლლონტი, „მეესტროს“ ერთ-ერთი დამფუძნებელი:
- უფრო კონკრეტულად ვისაუბრებ

განცხადებაში, რომელსაც „მეესტროს“ გაავრცელებს, თუმცა „მეესტროს“ მიმდინარე პროცესებში ვხედავ კავშირს ხელისუფლებასთან, უფრო კონკრეტულად კი ერთმა ხელისუფლებამ „იმედს“ აჩუქა 16 მილიონი, მეორე ხელისუფლებამ ამაზე თვალი დახუჭა.
- **გარდა ფინანსებისა, თქვენ საუბრობდით იმაზეც, რომ „მეესტროს“ იბლოკება ინფორმაციის მიწოდების თვალსაზრისით, ვის დაინტერესებს ხედავთ ტელევიზიის „ჩაძირვის“ მცდელობაში?**

- ჩვენ, ამ ეტაპზე, ველოდებით პასუხს ერთ-ერთი სახელმწიფო უწყებიდან და ამ პასუხის მიხედვით შეიძლება საჩივარიც კი შევიტანოთ სასამართლოში.

- ირმა ინაშვილი და დანაშაულა კოკა ყანდიაშვილი... თქვენ შემთხვევაში რა ხდება?

- ჩემი აზრით, კვალი შეიძლება უფრო მაღალაც კი წავიდეს.

- ბიძინა ივანიშვილამ?

- არა. პირიქით, ეს არის ადამიანი, რომელსაც მე პატივს ვცემ. ბიძინა ივანიშვილი სარგებლოს ჩემი ძალიან დიდი ნდობით, მე ამ ადამიანს პირადად ვიცნობ და ვიცი მისი მსოფლმხედველობის შესახებ და მას ვუსცხადებ ნდობას.

- პირადად მასთან შეხვედრა არ გიცდიათ ამ საკითხებზე რომ გესაუბრათ?

- კარგი იქნება თუ ქვეყანაში საზოგადოება მიეჩვენება, რომ თავისი პრობლემები თავადვე მოაგვაროს. ბიძინა ივანიშვილს ისედაც ბევრი პრობლემა აქვს, ჩვენ ვეცდებით თავად მოვაგვაროთ ჩვენი პრობლემები, თუ საშუალება არ იქნება, შემდეგ უკვე ხე-

ლისუფლებასაც შევხვდებით.

- რამდენად შეიძლება იყოს დაინტერესებული პირი ზუსაშვილი, მასზეც ბევრი საუბრებია...

- მე რომ მინდოდეს რამე დამატებითი განცხადების გაკეთება, ამისთვის, პირველ რიგში, ჩემს მედია საშუალებას გამოვიყენებდი. „მეესტროს“ მალე გააკეთებს განცხადებას, რასაც ახლა ვსაუბრობ, ეს პირადად ჩემი მოსაზრებებია.

- სანამ აღნიშნული მოვლენები განვითარდებოდა და „მეესტროს“ მთელი პოლიტიკური გუნდი დატოვებდა, მანამდე იყო საუბარი, რომ ტელევიზიის ფინანსური პრობლემები აქვს, ითქვა, თითქოს ხელფასების გაცემის პრობლემაც კი შეიქმნა...

- კი, იყო. ჩვენ არაფერი დავგიშალავს, არც ადრე ვმალავდით. „მეესტროსი“ მიმდინარეობს ფინანსური რესტრუქტურისა, რადგან ჩვენ მართვის ახალ სისტემაზე გადავდივართ. ამან გამოიწვია ორ-სამთვიანი შეფერხება, ასევე ფინანსების გადასროლა სხვადასხვა სემინტებში, ჩვენ გამოვუცხადეთ „მეესტროს“ თანამშრომლებს, რომ ეს პროცესი სექტემბერში, მაქსიმუმ ოქტომბერში დასრულდებოდა. საქმე კარგად მიდის და იმედი მაქვს სექტემბერში უკვე შევძლებთ უხელფასო შევებულებაში გაშვებული ადამიანების სამსახურში დაბრუნებას. ასევე შევძლებთ „მეესტროს“ თანამშრომლების ნაწილისთვის ხელფასების მომატებას.

- ეს იმიტომ გკითხეთ, რომ არსებობს ინფორმაცია, თითქოს თქვენ გადაეცინოთ გარკვეული ნილი ჟიჟილაშვილს და სიჭინავას...

- დაიხ, ასე იყო, ჩვენ გადავეცით საპარტიორო 3-3%-იანი ნილი ჟიჟილაშვილს, სიჭინავას და ხატია ქვათაძეს. ამით ჩვენ მათ მაღლობა გადავუხადეთ და დავუფასეთ ის ღვანლი, რომელიც „მეესტროსთვის“ განიეს.

- ანუ, წასვლის შემთხვევაში მათ ეს ნილი არ დარჩება?

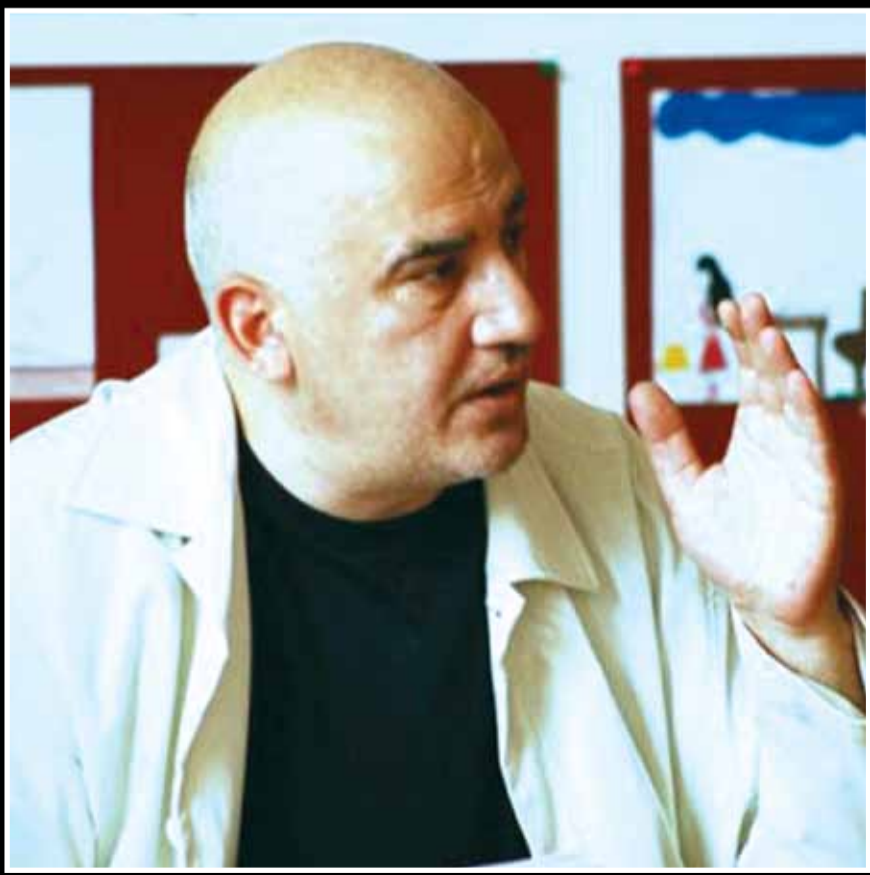
- არ დარჩებათ, რადგან ეს იყო საპარტიორო ნილი. საპარტიორო ნილი ნიშნავს იმას, რომ ის იქნება კონკრეტული პირის საკუთრებაში, სანამ ის ადამიანი მუშაობს იმ ორგანიზაციაში.

- „მეესტროს“ ხშირად ჰქონია მსგავსი ექსტრემალური სიტუაციები, პრობლემები, თუმცა რამდენად ფიქრობთ ფართომასშტაბიანი ღონისძიებების დაგეგმვას?

- არა მგონია ფართომასშტაბიანი ღონისძიებები დაგეგმოს. მე განვაცხადე კიდევ, დაახლოებით ორი თვის წინ, რომ არჩევნების შემდეგ მოხდებოდა გარკვეული შტოების მხრიდან ზენოლები მედიაზე და ამისთვის ჩვენ უნდა გავკვლი. ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ ეს პროცესი უფრო ფართო ხასიათს არ მიიღებს. დარწმუნებული ვარ, რომ „მეესტროს“ გაუმკლავდება ამ პრობლემას და ძალიან მალე დაინახავთ, რომ ყველაფერი იმაზე უკეთ არის, ვიდრე მოსალოდნელი იყო.

- როდესაც საუბრობთ ზენოლაზე, თქვენ არ სახელებთ კონკრეტულ პიროვნებებს, შეიძლება ზენოლაში გულისხმობთ იმას, რომ თქვენგან მოითხოვენ გარკვეული პოლიტიკის გატარებას?

- მე ზენოლაში გულისხმობდი მუშაობაში ხელის შემოღებას და ჩვენი და-

მამუკა ლლონტი: „ზენოლაში ვგულისხმობდი მუშაობაში ხელის შეშლას და ჩვენი დამორჩილების მცდელობას. ამის საბუთებზე გვაქვს“

იასალნი გადასაწილებია

ეკა კვესიტაძე

დათო კვიციანი

ლი „იმედის“ გამოაცალა

თუ სიჭინავს პროექტი გავა, იქნება ასევე ვახო სანაიას გადაცემა. ასევე ვაკეთებთ ძალიან კარგ თოქ-შოუს ეკა ხოფერიასთან ერთად. „იმედის გმირები“ რჩება არსზე და დანარჩენს კიდევ მომავალში გაიგებთ.

- რას შეეხება საინფორმაციო სამსახურს, საუბარია იმაზე, რომ „იმედის“ მთავარი საინფორმაციო გამოშვება საღამო 21 საათზე გავა ეთერში...

- იცით რა, ჩვენთან ახლა მიმდინარეობს აქტიური მუშაობა სატელევიზიო ბაზრებზე და სეზონზეც, ამიტომაც ამ ინფორმაციას ვერც დაგიდასტურებთ და ვერც უარყოფ. ასე დანამდვილებით იმის თქმა, რომ რაღაც გავა 21 საათზე, ასეთი გადაწყვეტილება მიღებული არ არის. ჩვენ აქტიურად ვმუშაობთ ახალ სატელევიზიო სეზონზე, ვიღებთ პრომოებს და არის ჩვეულებრივი სამუშაო სამზადისი, ალბათ როგორც ყველა სხვა ტელეკომპანიაში.

ლუბა ელიაშვილი, ტელეკომპანია „მეცხრე არხის“ საინფორმაციო სამსახურის ხელმძღვანელი:

- ახალი სეზონიდან ძალიან ბევრი ახალი სახლე გვექნება, დღეს ძალიან აქტიურად მიდის ამაზე მუშაობა. თუმცა ერთის თქმა დანამდვილებით შეგიძლია, რომ ნანა ლეჟავა უკვე ჩვენი თანამშრომელია. ის ამ ეტაპზე საპრეზიდენტო დებატებს წაიყვანს ჩვენს არხზე, ხოლო შემდეგ პოლიტიკური თოქ-შოუს წამყვანი იქნება. ეს გადაწყვეტილია, მაგრამ კიდევ ბევრ სხვა სახლეს ვგეგმავთ და ამას აუცილებლად გაიგებთ.

- რაც შეეხება ეკა ბერიძეს, რამდენად შესაძლებელია მოიხსნას მისი გადაცემა?

- ეკა ბერიძის გადაცემის მოხსნა დღის წესრიგში არ დგას. ეკა ბერიძის გადაცემას მაღალი რეიტინგი აქვს და ის აუცილებლად იქნება ეთერში.

ეკა კვესიტაძე, გადაცემა „აქცენტების“ წამყვანი საზოგადოებრივ მაუწყებლებზე:

- მეც გამივიდა ის ამბავი, რომ ჩემი გადაცემა შესაძლოა არ იყოს ეთერში, მაგრამ არ ვიძლევი კომენტარს მანამ, სანამ უშუალოდ ბარათაშვილისგან არ მოვისმენ ოფიციალურ კომენტარს. მე კი მას აუცილებლად შევხვდები მომავალ კვირაში.

დავით პაჭიაძე, წამყვანი:

- ჩემთვის დღის წესრიგში ჩემი გადაცემის ეთერში გასვლის საკითხი არ დგას. როდესაც მე შევუძლებს გავეცე, შევთანხმდით, რომ სექტემბრიდან ჩვეულებრივად გაგრძელდებოდა სატელევიზიო სეზონი. როგორც რადიოში, ასევე ტელევიზიაში. შევუძლებს აგვისტოში მიმთავრდება, პირველი სექტემბერი არის კვირა და 2 სექტემბერი არის ჩვეულებრივი სამუშაო დღე ჩემთვის.

ნიკა გვარამია, სამაუწყებლო კომპანია „რუსთავი 2“-ის გენერალური დირექტორი: „ორშაბათს ჩამოვალ თბილისში და შემდეგ დაგვლაპარაკებთ ამ ყველაფერზე“.

მორჩილების მცდელობას. ამის საბუთებიც გვაქვს და კიდევ დამატებით ველოდებით დოკუმენტებს.

თუმცა ჩვენი ინფორმაციით მამუკა ლლონტა კომენტარისგან თავი შეიკავა, რადგან მოსკოვიდან, საგანგებოდ, კოტე გოგელიას ჩამოსვლას ელოდებოდა. შეგახსენებთ, გოგელია მამუკა ასათიანის მეუღლე და არხის ერთ-ერთი მენიჯია... გოგელიას ჩამოსვლის მიზანი, როგორც ამბობენ, არხის დაფინანსებას, ფიქსირებული მოლაპარაკებებსა და არხზე ახალი სახეების მიყვანას უკავშირდება. გოგელია თბილისში შაბათს ჩამოვიდა და სავარაუდოდ დღეს გახდება ცნობილი, რას აპირებენ „მეცხრეს“ დამფუძნებლები იმისთვის, რომ არხი გადაარჩინონ. ვიდრე „მეცხრეს“ ცნობილი სახეები დატოვებდნენ, მანამდე ვრცელდებოდა ინფორმაცია, რომ ფინანსური კრიზისის გამო, თანამშრომელთა ნახევარზე მეტი უხელფასო შევებულებებში გაუშვებს, ნაწილს კი-ხელფასები გაუნახევრებს. (ცნობილი იყო ისიც, რომ არხის მენეჯმენტი აპირებდა მთლიანად სერიალზე გაქვითვას მთავარი აქცენტები და ყველა გადაცემა კვირაში მხოლოდ ორჯერ გაეშვა, მათ შორის ფიქსირებული და სიჭინავს ყოველდღიური ეთერი. დღეს ბევრს საუბრობენ იმაზე, რომ „მეცხრე“, რომელიც თავის დროზე სწორედ

24-საათიანი საინფორმაციო და პოლიტიკური თოქ-შოუებით გახდა პოპულარული, ნელ-ნელა კარგავდა პოლიტიკურ გავლენას.

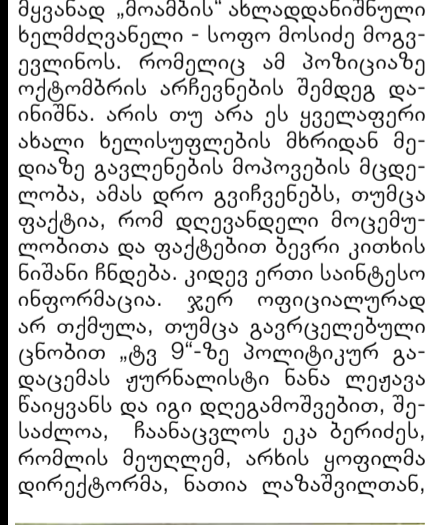
ასეა თუ ისე, დღეს „მეცხრე“ ფაქტობრივად პარალიზებულია და მისი მთავარი ბირთვი „იმედზე“ წაიკეცა... „იმედის“ ეთერში სიჭინავა პოლიტიკურ თოქ-შოუს წაიყვანს, ფიქსირებული კი - „დროების“ მსგავს კვირის ანალიტიკურ გადაცემას გააქვითებს. კიდევ ერთი საინფორმაციო ინფორმაცია, რომელსაც ჯერ ხმამაღლა არ ადასტურებენ, „იმედი“ სერიოზულად ფიქრობს მთავარი საინფორმაციოს გადატანას საღამოს რვა საათიდან ცხრა საათზე, რაც იმას ნიშნავს, რომ მიდის ძალების მობილიზება „რუსთავი 2“-ის ჩასაძირად, რომლის რეიტინგი დღეს ქართულ მედიასივრცეში ჯერჯერობით უაღტერნატივოა. თუმცა თუ გავითვალისწინებთ, როგორი კონკ-

ურენციაა დაგეგმილი, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ „რუსთავი 2“ მაინცდამაინც მშვიდად ვერ შეხვდება ამ სეზონს, რადგან ორშაბათის „ნიჭიერს“ დააჯდება „ცეკვავენ ვარსკვლავები“, ნინო შუბლაძის სამშაბათის „პოზიციას“ - სიჭინავს პოლიტიკური შოუ, ოთხშაბათის „ნანუკას შოუს“ დაახლოებით იმავე კონცეფციის ეკა ხოფერიას შოუ, ხუთშაბათის „პროფილს“ „იმედის“ „ახალი ხმა“, პარასკევის შუბლაძის პოზიციას - ვახო სანაიას შოუ... აქედან გამომდინარე, ძნელი წარმოსადგენი არ უნდა იყოს, რომ ახალ რეალობ-

აში „იმედი“ აპირებენ „რუსთავი 2“-ის ჩაჩოჩებას რეიტინგებში... სავარაუდოდ, ამ გეგმას უნდა უკავშირდებოდეს „იმედის“ გაძლიერება.

ჩვენი ინფორმაციით საზოგადოებრივ მაუწყებელზე აქვთ გეგმა, ეთერიდან მოიხსნას ეკა კვესიტაძის და დავით პაჭიაძის პოლიტიკური შოუები. ცოტა ხნის წინ არხი დატოვა ინვა გრიგოლიამ, რომელიც ამბობს, რომ გაუგებარ დროში გაიწვია მისი ეთერში გასვლა, გრიგოლია ოფიციალურად არ ადასტურებს, თუმცა პირად საუბრებში ვარაუდობს, რომ მოხდა მისი დაბოლოება... ყოველ შემთხვევაში, საპრეზიდენტო არჩევნებამდე, როგორც ცნობილი ხდება, „პირველი არხის“ პოლიტიკური შოუების ნაცვლად დღის სტუდიების მიწვევა „მოამბის“ ეთერში იგეგმება, რაც გადაცემის ფორმატიდან და ქრონომეტრაჟიდან გამომდინარე, გამოიციხება დებატებს. ერთ-ერთი ინფორმაციით, შესაძლოა, კვირის პოლიტიკური შოუს წამყვანად „მოამბის“ ახლადდანიშნული ხელმძღვანელი - სოფო მოსიძე მოგვევლინოს. რომელიც ამ პოზიციაზე ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ დაინიშნა. არის თუ არა ეს ყველაფერი ახალი ხელისუფლების მხრიდან მედიაზე გავლენების მოპოვების მცდელობა, ამას დრო გვიჩვენებს, თუმცა ფაქტია, რომ დღევანდელი მოცემულობითა და ფაქტებით ბევრი კითხის ნიშანი ჩნდება. კიდევ ერთი საინფორმაციო ინფორმაცია, ჯერ ოფიციალურად არ თქმულა, თუმცა გავრცელებული ცნობით „ტვ 9“-ზე პოლიტიკურ გადაცემას ჟურნალისტი ნანა ლეჟავა წაიყვანს და იგი დღევანდელი მოცემულობით, ჩანაცვლოს ეკა ბერიძეს, რომლის მეუღლემ, არხის ყოფილმა დირექტორმა, ნათია ლაზაშვილთან,

თამარ რუხაძესთან და ბევრ სხვა ჟურნალისტთან ერთად, ნახევარი წლის წინ, ხმაურით დატოვა „მეცხრე არხის“ ეთერი. როგორც ამბობენ, მაშინ ეკა ბერიძეც აპირებდა მეუღლეს გაჰყოლოდა, მაგრამ იგი გააჩერეს. დღეს, მისი ჩანაცვლება, შესაძლოა ნანა ლეჟავათი მოხდეს, რომელიც გაურკვეველი მიზეზებით აქამდე გაჩერებული იყო და რომელსაც არცთუ კარგი ურთიერთობა ჰქონდა „მეცხრე არხის“ ამჟამინდელ დირექტორ ლუბა ელიაშვილთან. ასევე, არხზე იგეგმება ნათია მიქიაშვილის გადაცემა, ხოლო შოუ, რომელიც მალე რამიშვილს უნდა წაიყვანოს, თავისთავად შეჩერდა მისი მარგველაშვილის პირში გადასვლის გამო. აქტიურად საუბრობენ იმაზეც, თითქოს სულ მალე გაცხადდება, რომ „მეცხრე არხი“ გაიყვანა. ამბობენ იმასაც, რომ ივანიშვილმა შეწყვიტა საკუთარი ვაჟის - ბერას ტელევიზიის დაფინანსება. ნავა თუ არა მთელი დაფინანსება „იმედზე“, სადაც მიდის მუშაობა „რუსთავი 2“-ის ჩასაძირად, ამას ახალი სატელევიზიო სეზონი გვიჩვენებს.

„პრაიმტაიმი“ შეეცადა კულუარული ინფორმაციები გადაემოწმებინა, ჩვენ ტელეკომპანიების პირველ პირებსა და წამყვანებს დავეუკავშირდით:

ბაია ცანავა „იმედის“ საინფორმაციო სამსახურის ხელმძღვანელი:

- თუა სიჭინავს გადაშლას ვადასტურებ და ახალი სატელევიზიო სეზონიდან ახალ პროექტს ვაკეთებთ ჩვენ არხზე. სიჭინავს გადაცემის ფორმატზე ჩვენ ვფიქრობთ და აქტიურად ვმუშაობთ. 15 სექტემბრიდან ვფიქრობთ, რომ ნელ-ნელა ჩაეშვება ახალი პროექტები. რაც შეეხება ნინო ფიქსირებულს, გიდასტურებთ იმასაც, რომ მასთანაც ვაკეთებ მოლაპარაკებას, თუმცა საბოლოო გადაწყვეტილებამდე ჯერ არ მივსულვართ. ძალიან ბევრი ახალი პროექტი იქნება, რომელთა შესახებაც შესაძლოა, იცით, არხზე დაგეგმილია მეგაპროექტები და უკვე ტრიალებს ამის პრომო. მე, როგორც არხის მენეჯმენტის წარმომადგენელი შემიძლია გითხრა, რომ „ცეკვავენ ვარსკვლავები“ ბრუნდება ამ არხზე და იქნება პროექტები. რაც შეეხება სხვა მიმართულებებს, გარდა იმისა, რომ

რუსტორანი VICTORIA
 ქათივან ნამეპულის ქ. N11

სასტუმრო Victoria
 პატირიაშვილი ქ. N42
 Tel: (99532) 2 251235;
 2 290304.
 Fax: 2 294450

ნანა შონია

საქართველოს მთავარმა პროკურატურამ გენერლის საქმეზე გამოძიება ცოტა ხნის წინ დაასრულა. პოლიციის თანამშრომლების: გივი კრავჩენკოს, გრიგოლ კვინიკაძის, ზაზა ჭაიას, ვლადიმერ გამრეკელაშვილის, გოჩა ჩიტაიას და გოჩა ბალათრიშვილი ჩვენებების მიხედვით ირკვევა, რომ თამაზაშვილს იარაღები ჩაუდეს. ამის ბრძანება კი შსს-ს მაშინდელმა მალაჩინოსნებმა გასცეს. თამაზაშვილის დაკავებიდან პირველივე დღეებში კოალიცია „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლები, ამ დაკავების პოლიტიკურ მიზნებზე საუბრობდნენ და მოხმდარზე პასუხისმგებლობას საქართველოს პრეზიდენტს მიხეილ სააკაშვილსა და შინაგან საქმეთა მაშინდელ მინისტრს ვანო მერაბიშვილს აკისრებდნენ. დღეს კი გამოძიებისთვის იმ მალაჩინოსნების სახელები და გვარები ცნობილი, ვინც უშუალოდ მონაწილეობდა გენერალ თამაზაშვილის უკანო დაპატიმრებაში. რა ჩვენებები აქვს გამოძიებას, რას ამბობენ წინასწარ დაკავებიდან გირაოთი გათავისუფლებული პოლიციელები და ვის შეიძლება ნაუყენონ ბრალი. „პრაიმტაიმი“ თამაზ თამაზაშვილის ადვოკატს დაუკავშირდა:

ლილი გელაშვილი, თამაზ თამაზაშვილის ადვოკატი:

- თამაზ თამაზაშვილის დაკავება 2011 წლის 11 ოქტომბერს მოხდა. ზუსტად ოთხი დღით ადრე, მანამ, სანამ ბიძინა ივანიშვილი პოლიტიკაში წასვლის შესახებ გააკეთებდა განცხადებას. პოლიციის მალაჩინოსნები პირდაპირ იყენებდნენ ჩართული მის დაკავებასა და იარაღის ჩადების საქმეში. თამაზაშვილს დაკავების მომენტშივე ნაუყენეს პირობა, თუ მისი ოჯახის წევრი ირაკლი ლარიბაშვილი, რომელიც მაშინ „ქართუ ჯგუფის“ სამეთვალყურეო საბჭოში იყო, დაუპირისპირდებოდა ბიძინა ივანიშვილს, თამაზაშვილს მეორე დღესვე გაათავისუფლებდნენ. ღარიბაშვილმა ეს არ გააკეთა და თავად თამაზ თამაზაშვილსაც კატეგორიული უარი თქვა. ამდენი ხნის მანძილზე ჩვენ ვაცხადებდით, რომ ეს იყო „შეკერილი“ საქმე და თამაზაშვილს დაკავების მომენტში იარაღი არ ჰქონია, თუმცა უშედეგოდ. სასამართლო სამივე ინსტანციაში გექონდა, გამოძიებას ვთხოვდით, გარკვეული პიროვნებების დაკითხვას, თუმცა გამოძიება უარს ამბობდა მათ დაკითხვაზე. დღეს სიმართლე გამოდგა ეს ყველაფერი და დადგინდა იმ პოლიციის მალაჩინოსნების ბრალეულობის საკითხი, რომელთა დაკითხვასაც ჩვენ ადრეც ვითხოვდით. ეს იყო პოლიტიკური საქმე და ამას ადასტურებს საქმეში მყოფი

„ეს იყო საკმაოდ ნაყოფიერი თანამშრომლობა, იმ თვალსაზრისით, რომ მათ დაასახელეს ის ზეგამოვი პირები, რომელთაგანაც მოდიოდა ბრძანება“

და განაცხადო, დარწმუნებული ვარ, რომ შუალედური პირების, თუნდაც სამმართველოს უფლებების დონეზე, არ გადაწყდებოდა, გენერალ-მაიორის პოლიტიკური ნიშნით დაკავების საქმე. ეს არ იყო რიგითი ადამიანი, იყო კახეთის რეგიონის პოლიციის უფროსი, საკმაოდ ცნობილი სახე კახეთის რეგიონში, ასევე, ირაკლი ღარიბაშვილის სიმამრი. ღარიბაშვილი კი, როგორც ბიძინა ივანიშვილმა შემდგომში განმარტა, მისი მარჯვენა ხელი იყო.

არ შემიძლია ამ ეტაპზე ვთქვა, რომ აუცილებლად დადგება პირველი პირების, ვანო მერაბიშვილის, პრეზიდენტის და ა.შ. პასუხისმგებლობის საკითხი. ეს არის პროკურატურის პრეროგატივა და უნდა არსებობდეს საკმარისი საფუძველი, რომ მათ ნაუყენონ ბრალი. მე არ მაქვს საქმის მასალებზე ნდობა და ამას ვერ განვაცხადებ, მაგრამ შინაგანი რწმენით, მაშინაც და ახლაც ვაცხადებ, რომ ასეთი პოლიტიკური ნიშნით პირველი პირი ეს რიგითების მიერ მიღებული განდევნილების საფუძველზე არ მოხდებოდა. მე კითხვას პირიქით ვსვამ, თუნდაც დაკავება და მცდელობა, რომ მოხდარიყო მისი სახელის მიბმა ციხის კედლებთან, არ იყო პროვოცირებული პირველი პირებისგან? ამაზე საზოგადოებას ცალსახა პასუხი აქვს და ამ კითხვას პასუხი გამოძიებამ უნდა გასცეს.

ირმა ჭკალუა, პოლიციელ გოჩა ბალათრიშვილის ადვოკატი:

- თავიდანვე ვიცოდით, რომ ბატონი თამაზაშვილის მიმართ განხორციელდა უკანო დაკავება. როგორც ჩემი დაცვის ქვეშე მყოფი, ასევე დანარჩენები, თავიდანვე ბრალს არ აღიარებდნენ, რის გამოც მათ აღმკვეთი ღონისძიების სახით შეეფარდათ პატიმრობა, რადგანაც ისინი მუშაობდნენ ძალოვან სტრუქტურებში და შეეძლოთ ზეგავლების მოხდენა მონემებზე. დაახლოებით ოთხი დღის წინ, 13 აგვისტოს, ყველა ბრალდებული, მათ შორის გოჩა ბალათრიშვილი, დაკითხა დამატებით ბრალდებულად მიუთითეს ყველა გარემოებაზე და თანამშრომელს გამოძიებასთან. თავი ცნეს დამნაშავედ და აღიარეს დანაშაული. მათ პირდაპირ მიუთითეს თავიანთ ჩვენებებში იმ მალაჩინოსნებზე, რომელთა დავალებითაც მოქმედებდნენ.

- ვინ არიან ეს მალაჩინოსნები, შეგიძლიათ ამაზე საუბარი?

- ქალაქის სამმართველოს უფროსი ბატონი ხიზანიშვილი, რომელიც უშუალოდ ხელმძღვანელობდა ამ ყველაფერს და რომლის დავალებითაც ეს ბატონები მოქმედებდნენ. ვინ დაავალა ბატონ ხიზანიშვილს ეს ყველაფერი, ამაზე უკვე მან უნდა ილაპარაკოს. დღეს ხიზანიშვილს ბრალი ნაყენებული აქვს რამდენიმე პირთან ერთად, ამ საქმის მასალებს კი ჩვენ ჯერჯერობით არ ვიცნობთ.

დაკავებულმა პოლიციელებმა სრულად აღიარეს დანაშაული, რის გამოც პროკურატურისთვის გახდა შესაძლებელი, რომ ემსჯელებათ უფრო მსუბუქი აღმკვეთი ღონისძიების შეცვლაზე. ამიტომაც მათთვის მსუბუქი აღმკვეთი ღონისძიება არის აბსოლუტურად სწორი და გამართლებული. ეს არ ნიშნავს იმას, რომ საქმე არ გაგრძელდება. საქმე გაგრძელდება და ვნახოთ მერე სასამართლო რა განდევნილებას მიიღებს.

- პროკურატურის განცხადებაშიც საუბარია, იმაზე, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტროს მალაჩინოსნებმა გასცეს ეს ბრძანება...

- თქვენ კარგად მოგეხსენებათ, რომ გენერალ თამაზაშვილის დაკავება ქვედა რგოლებში არ გადაწყდებოდა. თამაზ თამაზაშვილს ჰქონდა იარაღი, რომლის ტარებისთვისაც ჰქონდა კანონიერი უფლება და უსუსური იყო ის ბრალდებული, რომლითაც თამაზაშვილი 9 წელი იქნა დაკავებული. ბუნებრივია, რომ რიგითი თანამშრომელი ბალათრიშვილი, თუნდაც რამდენიმე ბრალდებული, ვინც იყენებდა ნარკოტიკებს, ესენი ვერც ერთ შემთხვევაში ვერ შეძლებდნენ თამაზაშვილის დაკავებას. რა თქმა უნდა, რანგით და ჩინით მალაჩინოსნებთან დაკავების პირები გასცეს ბრძანებები. ის პირები, რომლებიც ამ ადამიან-

ლილი გელაშვილი

ყველა მტკიცებულება. მოსამართლე დარწმუნებული იყო თამაზაშვილის უდანაშაულობაში, უბრალოდ, ისიც სისტემის ერთ-ერთი „ჭანჭიკი“ იყო და ვერ ბედავდა სხვა განდევნილების მიღებას. გამოძიებები, რომლებიც უშუალოდ მონაწილეობდნენ ე.წ. პატაკის შედგენაში, თამაზაშვილის დაკავებაში, მათ მიმართ ნაყენებული იყო ბრალი მტკიცებულებების ფალსიფიკაციაზე და უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენებაზე. არც ერთ მართგანს იარაღის ჩადებაზე არ ჰქონდა ნაყენებული ბრალი. იქ იყო გაყალბებული მტკიცებულებები, გამოძიება ყოველგვარი საფუძვლის გარეშე იყო დანაშაული, „პატაკი“ და ნებართვა სხვა დროით იყო აღებული და გაცემული. დღეს დაკავებულმა პოლიციელებმა თანამშრომლებს გამოძიებასთან და ამან შესაბამისი ასახვა ჰპოვა მათ მიერ ნაყენებული ბრალის ლობიერებასთან. ეს იყო საკმაოდ ნაყოფიერი თანამშრომლობა, იმ თვალსაზრისით, რომ მათ დაასახელეს ის ზეგამოვი პირები, რომელთაგანაც მოდიოდა ბრძანება. ჩვენ, ამ შემთხვევაში, სამი პიროვნების დასახელება შეგვიძლია მხოლოდ, ვისაც ბრალი ოფიციალურად ნაუყენა პროკურატურამ, ეს არის მაშინდელი პოლიციის სამმართველოს უფროსი გიორგი ხიზანიშვილი, კახეთის კუდ-ის უფროსი ლალაშვილი და ვაკე-საბურთალოს პოლიციის თანა-

მშრომელი პოპილაშვილი, ეს ის პიროვნებაა, რომელმაც უშუალოდ მიიტანა იარაღი. დასახელებული იქნა ასევე ერთი პიროვნება, ჩიტაია, რომელმაც ჩალო იარაღი. მათ მიმართ აღმკვეთი ღონისძიების საკითხი იქნა განხილული, აქტიურად მიმდინარეობს გამოძიება და მოლაპარაკება საპროცესო შეთანხმებასთან დაკავშირებით.

- პროკურატურის განცხადებაში პირდაპირ არის ნათქვამი, რომ მისი დაკავების ბრძანება შს სამინისტროში გაიცა, შსს-ს კი მაშინ ვანო მერაბიშვილი ხელმძღვანელობდა. დღეს არსებული რეალობა იძლევა თუ არა იმის საფუძველს, რომ მას ბრალი დაუმიძიდეს?

- ჩემ მიერ დასახელებული პირები შსს მალაჩინოსნები იყვნენ. ქალაქის პოლიციის სამმართველოს უფროსი, ერთ-ერთი საკვანძო თანამდებობაა, დანარჩენი კი გამოძიების პრეროგატივაა. მე ვარ დახარალებული იმ ადვოკატს და ადვოკატს დღევანდელი პროცესით გარკვეული უფლებები შეზღუდული აქვს, ამიტომ არ შემიძლია გვიასხვოთ კონკრეტულად ჩვენებების დეტალებზე, რომელიც თანამშრომლებმა მისცეს. რაც მე გითხარით, უკვე საჯარო გახდა და ამიტომ არის ჩემთვის ცნობილი. როგორც თამაზაშვილის ადვოკატს, უბრალოდ, შემიძლია შევასება გავაკეთო

„დაკავება და მცდელობა, რომ მომხდარიყო მისი სახელის მიხედა ციხის კედლებთან, არ იყო პროვოცირებული პირველი პირებისგან? ამაზე საზოგადოებას ცალსახა პასუხი აქვს და ამ კითხვას პასუხი გამოძიებამ უნდა გასცეს“

თამაზ თაშაშვილი

EXCLUSIVE

ეკა ბესელია: „მას ჩაუდეს ცეცხლსასროლი იარაღი და სხვადასხვა ტიპის ვაზნები. ეს იყო პირველი პოლიტიკური თავდასხმა მას შემდეგ, რაც ბიძინა ივანიშვილმა პოლიტიკაში წასვლის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღო. მაშინდელი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა პირველი იერიში სწორედ თამაზ თაშაშვილზე მიიტანეს. ძალიან კარგად ვიცი მოწმეები, რომლებიც ამ პროცესზე გამოდიოდნენ და ცრუ ჩვენებებს იძლეოდნენ. გარდა ამისა, ბევრი საპროცესო დარღვევა იყო საქმეში და ძალიან კარგად მახსოვს ისიც თუ როგორ ირღვეოდა უდანაშაულობის პრეზუმფცია. მახსოვს, მაშინ არასამთავრობო ორგანიზაციებიც აქტიურად ეხმარებოდნენ ამ ფაქტებს. ეს საქმე იყო ერთ-ერთი ამჟამად გამოკვეთილი პოლიტიკური საქმე, რომელიც მხოლოდ თამაზთაშვილის წინააღმდეგ არ იყო მიმართული. ეს ყველაფერი მიზნად ისახავდა მისი ახლობლების

ეკა ბესელია

წინააღმდეგ ფსიქოლოგიურ ზეწოლას და ის უკავშირდებოდა ირაკლი ლარიაშვილის პიროვნებას. ის ფაქტი, რომ ამ საქმეზე დაკავებული პოლიციელები ადასტურებენ, რომ მათ თამაზთაშვილის მართლაც ჩაუდეს იარაღი, მიუთითებს იმ განცხადებების სიზუსტეზე, რომელსაც ჩვენ, „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლები, არჩევნებამდე აქტიურად ვაკეთებდით. რაც შეეხება სასამართლოს გადაწყვეტილებას, ვფიქრობ, რომ ის იყო სწორი და ადეკვატური, რადგან ამ პირებმა ითანამშრომლეს გამოძიებასთან. ამ ყველაფრის შემდეგ კი უკვე სასამართლო მიიღებს გადაწყვეტილებას. თუმცა ამ დროისთვის გამოკვეთილი ფაქტობრივი მასალებით დადასტურებულია, რომ ეს იყო პოლიტიკური საქმე. თქვენ კარგად გახსოვთ, რომ წინა ხელისუფლების წარმომადგენლები გეგმავდნენ, ციხის სკანდალი მისთვის გადაებრალე-ბინათ, მაგრამ ამის განხორციელება ვერ მოასწრეს, რადგან პირველი ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებმა სრულად შეცვალა რეალობა.

- ქალბატონო ეკა, პროკურატურის განცხადებაში პირდაპირ არის ნაქვამი, რომ შსს მალაჩინოსნების ხელმძღვანელობით ხდებოდა ეს ყველაფერი. ვინ იყვნენ ის მალაჩინოსნები, რომლებიც უშუალოდ

ხელმძღვანელობდნენ ამ ყველაფერს და შესაძლოა თუ არა დადგეს მათი პასუხისმგებლობის საქმე?

- ასეთი ტიპის საქმეზე გადაწყვეტილებას რომ ვერ მიიღებდა რიგითი პოლიციელი, განყოფილების უფროსი ან რიგითი თანამშრომელი, ეს არ საჭიროებს განსაკუთრებულ მტკიცებულებებს. მე მგონია, რომ მალაჩინოსნების თანამდებობის პირების გარეშე და პირველ რიგში მოიაზრება შინაგან საქმეთა იმდროინდელი მინისტრი, ეს გადაწყვეტილება არ იქნებოდა მიღებული. ეს არის ჩემი მოსაზრება და ვერსია, რომელიც სრულიად ადეკვატური და რეალურია, თუმცა მეორეა,

რა იკვეთება საქმეში. მნიშვნელოვანია გავიგოთ, ვისი დავალებით მოქმედებდნენ პოლიციელები. მე არ მაქვს ინფორმაცია ვინ დაავალა პოლიციელებს ასეთი რამ, მაგრამ შესაძლოა, გამოძიებას ეს ინფორმაცია ჰქონდეს. უნდა დადგეს იმ პირის პასუხისმგებლობის საკითხი ვინც ასეთი უკანონო გადაწყვეტილებით, ბრძანებებით გეგმავდა და ორგანიზებას უკეთებდა ამ ყველაფერს. სასუსებთან შესაძლებელია ეს ყველაფერი გამოვავლინოთ იმ პოლიციელების ჩვენებებით, რომლებიც დღეს აღიარებენ ჩადენილ უკანონო ქმედებებს.

„ბევრი საპროცესო დარღვევა იყო საქმეში და ძალიან კარგად მახსოვს ისიც, თუ როგორ ირღვეოდა უდანაშაულობის პრეზუმფცია“

ვინ ულის „ქართულ ოცნებას“?

მარიამ ნადირაძე

პარტია „ქართული ოცნებიდან“ ნევრების მასობრივ გადინებას ზოგი ივანიშვილის იმიჯის ვარდნას უკავშირებს, ზოგიერთი – ხელისუფლებისგან გაცრუებულ მოლოდინებს სამართლიანობის აღდგენის სფეროში, ზოგი – კოპაბიტაციას და ზოგიც – ამ ფონზე სხვა ლიდერების გამოკვეთილ რადიკალურ, შეურიგებელ პოზიციებს.

თუმცა, არ გამორიცხავენ არც იმას, რომ ეს საერთო თამაშის ერთი შემადგენელი ნაწილია, რომელსაც სახელად მიმას გადარჩენის გეგმა ჰქვია.

სანდრო ბრეგაძეს ამ მიმართულებით საკუთარი მკვეთრად ჩამოყალიბებული მოსაზრებები აქვს და „ოცნების“ რღვევის პროცესში დამნაშავეებიც ჰყავს გამოვლენილი. თუმცა, სანამ მთავარ თემაზე მასთან ინტერვიუზე გადავალთ, როგორც ირკვევა, მასაც გაუცრუვდა იმედები და ამის შესახებ ის თავად გვიამბობს:

– საქართველოს მოსახლეობა პოლიტიკურად ბევრად უფრო გაიზარდა, ვიდრე ეს იყო სააკაშვილის მმართველობის დროს. ვფიქრობ, „ქართული ოცნების“ იმ პარტიულ ბოსებს, რომლებიც ბიძინა ივანიშვილთან ხალხის აზრს ბლოკავენ, კარგი დღე არ ელით. იგივე არმაზ ახვლედიანმა ჩემს თვალწინ სამეგრელოს მოსახლეობა მოაბყუა, რომლებსაც ივანიშვილთან შეხვედრა უნდოდათ. მან ბიძინა ივანიშვილის სახელით უთხრა, რომ ეს შეხვედრა შედგებოდა, რადგან ეს შეთანხმებული იყო, მერე კი გადავლო ისინი. შთაბეჭდილება დარჩა, რომ მოიტყუა ივანიშვილმა. „ქართულ ოცნებაში“ თუ არ მოხდა პარტიული გაჯანსაღება, მე ამ პარტიის პერსპექტივას მუქ ფერებში ვხედავ, სიმართლე გითხრათ.

– ამ სვლებს საგანელიძე და ახვლედიანი გათვლილად აკეთებენ?..

– ამას ვერ დავებრალებ მათ. თუმცა ვერც იმაზე დავებრათ, რომ არ არის გათვლილი ნაბიჯები. მაგრამ მთავარია, რომ საქმე გაფუჭდა, თანაც სერიოზულად. 7 თვეში რომ ამდენს მოახერხებ... რომ ბიძინა ივანიშვილის პარტიიდან, რომელმაც „ნაცმოძრაობა“ დაამარცხა, პირველი ოქტომბრის გამარჯვება მოიპოვა, რომელსაც უდიდესი ქველმოქმედის სახელი აქვს, ხალხი გაიტყუვა, ამას „დიდი ნიჭი“ სჭირდება.

– რატომ საგანელიძე და ახვლედიანი?.. თავად ივანიშვილი არ გახდებოდა პარტიიდან გადინების მიზეზი თავისი განცხადებით, რომ ახალ წლამდე პოლიტიკიდან მიდის?

– ამ პროცესებზე, მერნუნეთ, ძალიან დიდი გავლენა იქონია საკადრო პოლიტიკამ. ეს სწორედ საგანელიძესა და ახვლედიანს ჰქონდათ დავალებული. მათ კი სამეგრელოს რაიონში მხედროვნებები მოიყვანეს პარტიული ორგანიზაციის ლიდერებზე, თბილისში – „ნაციონალური მოძრაობის“ ზონდერი დაანშინინეს საკრებულოს თავმჯდომარედ. საგანელიძე ჩემთვის უცხო კი არ არის. თუ გაიგებს, რომ ამ ყველაფერს მეგობრის პოზიციიდან ვლაპარაკობ, კარგია, თუ ვერ გაიგებს, არც ამაზე მოვიკლავ თავს, შეუძლია, ცივი წყალი დალიოს დღიას, საღამოს და შუადღისას. ბევრი ადამიანი, რომელიც დღეს „ქართული ოცნების“ ლიდერებად არიან წარმოჩენილნი, პირველ ოქტომბრამდე ჩვენს მხარეს თვალთითაც არ მინახავს, მონინააღდგენის მხარეს კი ზონდერებად მინახავს. ნაციონალებით გაავსეს პარტიული სტრუქტურები და ეს არის შეცდომა, რომელიც დანაშაულის ტოლფასია. ეს ძალიან დიდ დარტყმას აყენებს „ქართული ოცნების“ იმიჯს.

– იმ დროს, როცა ყველამ იცის ში-

რა მოატყუეს ბიძინა ივანიშვილს დავით საგანელიძემ და არმაზ ახვლედიანმა?

ბიძინა ივანიშვილის, მისი პოლიტიკური ნარსული და დღეს ისინი „ქართულ ოცნებაში“ წამყვან პოზიციებზე არიან, ამას თქვენ, უბრალოდ, შეცდომას ეძახით?

– აქ არის ნეპოტიზმის ნიშნებიც. ჩვენ ყველამ ვიცით, რომ შიბიშვილის არჩევა საკრებულოს თავმჯდომარედ – ეს არის გაუგონარი ტიპის დანაშაული. ის გია უდესიანთან ერთად უშუალოდ მონაწილეობდა „ქართული ოცნების“ წინააღმდეგ მიმდინარე მოქმედებებში. მინდა მივმართო ბიძინა ივანიშვილს: უბრალოდ, „გუგლი“ ჩანერეთ ირაკლი შიბიშვილი, ნიკო ხაჩირაშვილი, გურამ მისაბიშვილი და ეს პროგრამა ამოვიგდებთ მათს შარშანდელ „საგმირო საქმეებს“. ესენი არიან ავაზაკები და ასეთი ხალხით „ქართული ოცნების“ გავსება ავაზაკობაა. რა დამავინყვებს საქნების აქციების პერიოდს, როდესაც შიბიშვილისა და ხაჩირაშვილის გამოვხავნილი ზონდერების საშუალებით, რომლებიც ტაქსის მძღოლების ქურქში იყვნენ გახვეულნი, ოპოზიციის წარმომადგენლებს იპარავდნენ, მიჰყავდათ,

ზოგს ტყეში სცემდნენ, ასახიჩრებდნენ, იჭერდნენ და ა.შ. წუთუ, იმისთვის იბრძოლა საქართველოს მოსახლეობამ, რომ „ნაციონალური მოძრაობა“ ტრანსფორმირებული სახით დაგებრუნებოდა ხელისუფლებაში. როცა „ნაციონალური“ ზონდერს მინიშნავ დედაქალაქის მმართველად, ეს შურა-აჯახოფაა. ნუ დამინიშნავ სამეგრელოში ლიდერად გურამ მისაბიშვილს, ამ ყაჩაღს, მექრთამებს, ახალაისას და გორიზის ბრძანებებს უტყვე შემსრულებელს და მათ დამფინანსებელს. რა უნდა „ქართული ოცნების“ საპრეზიდენტო კანდიდატის გვერდით წარდგენის დროს გურამ მისაბიშვილს, როცა მისი ადგილი ციხეშია? ეს მორალური საკითხია, პირველ რიგში. პატოსანი ადამიანი ამას ვერ შეეგუება.

– სეკუტიკოსებმა შეიძლება იფიქრონ, რომ ეს პროცესები, რაც „ოცნებაში“ ხდება, ნაციონალებთან გარიგების პროდუქტია...

– მე არ მაქვს ეს ინფორმაცია. დავით საგანელიძის მხრიდან შემიძლია, გამოვიცხო ასეთი ვარიანტი.

– მაგრამ რესპუბლიკელებზე დაბეჯითებით საუბრობთ და დაზუსტებული ინფორმაცია გაქვთ?

– დაზუსტებული ინფორმაცია მაქვს, რომ რესპუბლიკელებს უნდათ, საპრეზიდენტო არჩევნების მეორე ტურში გავიდნენ გიორგი მარგველაშვილი და დავით ბაქრაძე. მათ პირდაპირ განაცხადეს, რომ ნიწო ბურჯანაძის მეორე ადგილზე გასვლას ბაქრაძის გასვლა ურჩევნიათ. არადა, საქართველოსთვის ყველაზე დიდი შეცდომა იქნება „ნაციონალური მოძრაობის“ მეორე ადგილზე გასვლა და მისი დაფიქსირება ერთადერთი ოპოზიციურ ძალად. ეს გახდება ნაციონალების, რესპუბლიკელებისა და სხვადასხვა არასამთავრობო ორგანიზაციის მიერ ჩამოყალიბებული ახალი, ე.წ. ლიბერალური კოალიციის საფუძველი, რომელსაც დააფინანსებს ჯორჯ სოროსი და რომლის არქიტექტორი და რუსი კარდინალი საქართველოში არის გიგა ბოკერია. ჩვენ ეს არ უნდა დავუშვათ. ჩვენ ვიბრძოლებთ იმისთვის, რომ საქართველო განთავისუფლებულიყო სააკაშვილის ჭირისგან და ჩვენ ახალ ჭირს არ მოვიტოვებთ. დაზუსტებული ინფორმაცია მაქვს იმაზეც, რომ ახალი ხელისუფლების შედარებით ქვედა რგოლებში შექმნილი მაფიოზურ-ფინანსური კლანი, რომელიც ნაციონალებს აძლევს საშუალებას, დალაგონ სიტუაცია ახალ ხელისუფლებ-

„თავის დროზე დავით საგანელიძემ და არმაზ ახვლედიანმა მოახერხეს ის, რომ მოეტყუებინათ ბიძინა ივანიშვილი და აბაშისა და რუსთავის ორგანიზაციების ნევრებისთვის დაებრალებინათ, რომ ისინი იყვნენ ჩანერგილები“

„გალფმა“ არ მისცეს ამ კომპანიას ბაზარზე შემოსვლის საშუალება. გია უდესიანი, ცნობილი ზონდერი, რომლის მიმართ კოპაბიტაციის შედეგად სისხლის სამართლის საქმე აღძრულაც არ არის, დღესაც ავტომობილების ექსპორტ-იმპორტის მონოპოლისტია. რუსთავის ავტობაზრობა არის გია უდესიანის ხელში. ამ ჩამონათვალს რომ გაგყვე, კიდევ უამრავ მაგალითს მოვიყვან იმის დასადასტურებლად, რომ ნაციონალები კვლავ მილიონებს შოულობენ საქართველოს მოსახლეობის ხარჯზე. ეს არანაირად არ არის სამართლიანობის აღდგენა. პირიქით, ეს არის ნაციონალებისთვის ხელის შეწყობა, რომ განავითარონ თავიანთი ბიზნესი და კიდევ შექამონ საქართველოს მოსახლეობა თავიანთი უკანონო საქმიანობით. ეს მოვლენები, სამწუხაროდ, ხდება დღეს ბიზნესსფეროში და სხვათა შორის, ამ კუთხით ბევრი კითხვა არსებობს პრემიერის მრჩევლთან, გია ხუბაშვილთან. მისი მოვალეობაა, ამ კითხვებს უპასუხო. თუ ამომხურავ პასუხს გასცემს ამ კითხვებს, პირადად მე გულზე ლოდი მომეხსნება, თუ დაგვარწმუნებს, რომ ის არაფერში გარეული არ არის. ეს მე უზომოდ გამიხარდება.

– რა კითხვებს უნდა გასცეს ხუბაშვილმა პასუხი?

– ამაზე ყველა ლაპარაკობს, რომ ხუბაშვილის გარეშე მთავრობაში დამლაგებლად არაფერ ინიშნება. ათეულობით მილიონიანი ბიზნესპროექტები მისია, რკინიგზა მისია, ფოსტა მისია, აზერბაიჯანის ნავთობის ტრანზიტის მისია, სომხეთისთვის მიწოდებული ნავთობი მისია, „გალფი“ მისია, თამბაქოს ვაჭრობის სეგმენტი მისია, მისია და მისია და მისია ყველაფერი... და თუ ასე არ არის, დაგვიმტკიცოს. მე გია ხუბაშვილის ჯიბეში კი არ მჭირს, პირიქით, ვთელი, რომ ძალიან ნიჭიერი მრჩეველია, მაგრამ ხმები მილიონი ადამიანისგან რომ მომდის, რა ექნათ. კვამლი კი უცეცხლოდ არ ჩნდება.

– ხედავთ, რამდენი უსამართლობაა? თქვენ კი ამბობთ, ხალხი „ოცნებიდან“ სტრუქტურული მოუწყობლობის გამო გარბის...

– ეს ყველაფერი ერთმანეთთან კომპლექსურად არის შერწყმული. რა თქმა უნდა, მიზეზი არის არარეგულირებულობა, ნაცზონდერებით „ქართული ოცნების“ რიგების გატენა, არის ბევრი ის კითხვის ნიშანიც, რაზეც ჩვენ უკვე რასაუბრეთ, მაგრამ არის კიდევ ერთი, რაც ყველაზე მთავარია: ის, რომ სამართლიანობის აღდგენის პროცესი არ მიმდინარეობს. ასე რომ, სახეზეა ნაკლოვანებების მთელი კომპლექსი, რომელიც სასწრაფოდ უნდა გამოსწორდეს.

დავით საგანელიძე

არმაზ ახვლედიანი

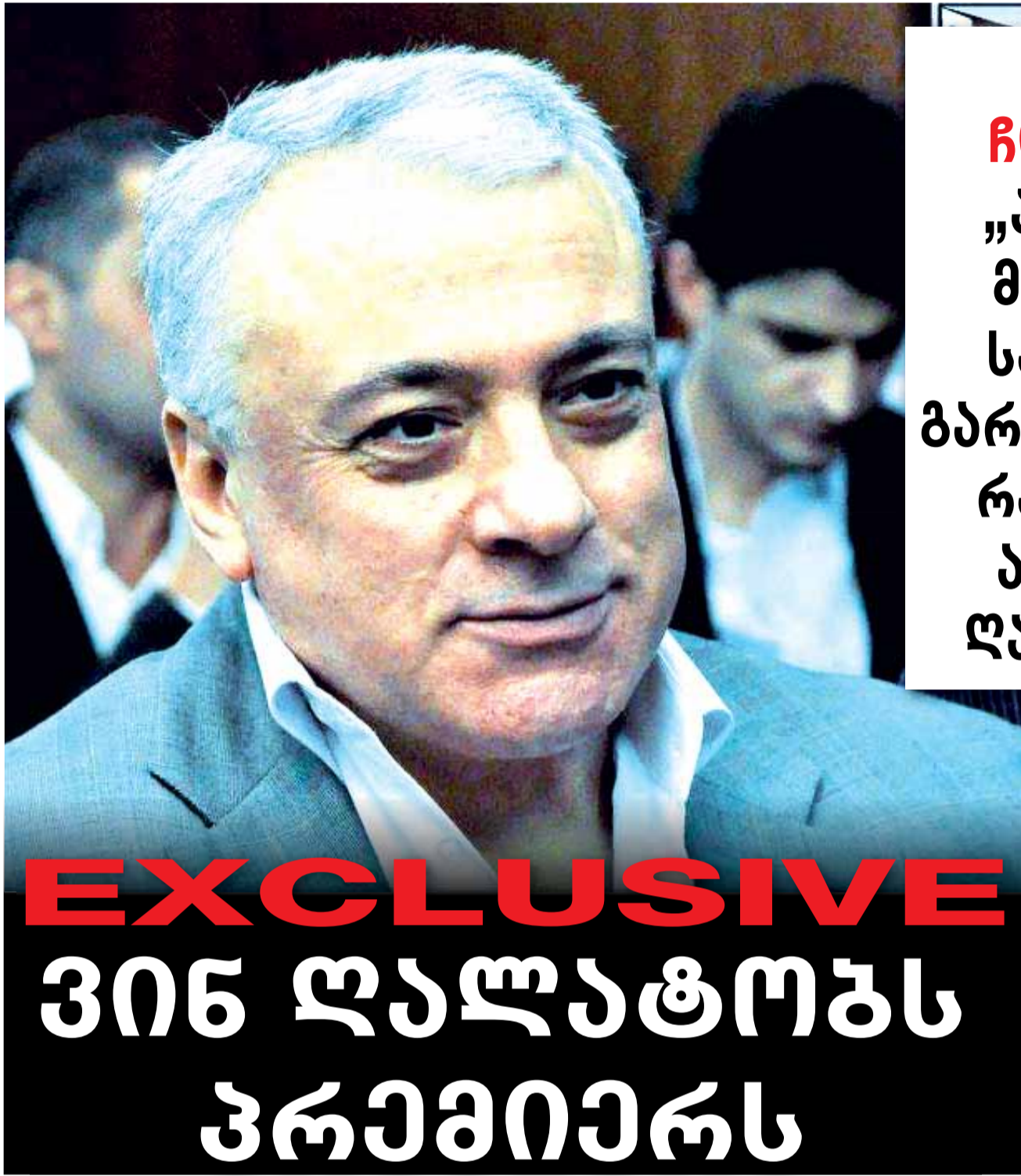
ხათუნა მაგლობლიშვილი

კოალიციაში აზრთა სხვადასხვაობას, ერთმანეთის კრიტიკასა და სიტყვიერ დაპირისპირებასაც კი ბუნებრივ პროცესად აღიქვამენ. ლიდერები ამბობენ, რომ იდეოლოგიურად განსხვავებული პარტიებისთვის ეს ჩვეულებრივი მოვლენაა და რაც მთავარია, ასეთ ურთიერთობას საკუთარ თავს დემოკრატიის უმაღლეს გამოვლინებად უთვლიან. ამ ტერმინებს „თავისუფალმა დემოკრატებმა“ ახალი შემატეს. ალასანიას გუნდის წევრი, გიორგი ჩიქოვანი ცდილობს, ბიძინა ივანიშვილს თვალები აუხილოს და დაანახოს, რომ მისი გარემოცვაში მოლაპატეები არიან. ინტრიგა პოლიტიკაში, როგორც წესი, ყოველთვის დაფარული რჩება. ჩიქოვანი დაკონკრეტებისგან თავს იკავებს. არც იმაზე საუბრობს, ვინ არის მოლაპატე, ან კონკრეტულად რაში გამოიხატება ეს ლაპატე. ამბობს, რომ განცხადება უკვე გაკეთებულია და მასზე საუბარი აღარ ღირს. თუმცა ფაქტია, რომ მისი სიტყვები ლაპატთან დაკავშირებით მედიაში გავრცელებულ ინფორმაციას დაემთხვა – ითქვა, რომ კოალიციის წევრების საკმაოდ დიდი რაოდენობა ნინო ბურჯანაძის პარტიაში გადავიდა. ფაქტს კოალიციიდან გამოეხმაურნენ და, ბუნებრივია, უარყვეს. ერთადერთი, რასაც საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერი ადასტურებს, არის ის, რომ კოალიციის ბევრი ლიდერი კოპაბიტაციის სერიოზული წინააღმდეგია. ეს ღიადაც ჩანს. ბაჩო ახალაიას სასამართლო პროცესებში „ოცნებაში“ სერიოზული რყევები გამოიწვია. პროცესი რღვევის დაწყებად შეფასდა. შესაბამისად, დაპირისპირება რომ სახეზეა, ეს ფაქტია. უბრალოდ, ერთობა პრობლემებს მალავს და ეს ლოგიკურია.

ახალაია, კოპაბიტაცია, ამომრჩევლისთვის მიცემული და შეუსრულებელი პირობები, პირადად ლიდერებისთვის მიცემული სიტყვები – ბუნებრივია, ეს ყველაფერი უსიამოვნებებს იწვევს. თუმცა ღალატი სულ სხვა პრობლემაა. სხვათა შორის, გავრცელებული ინფორმაციით, „ოცნების“ ლიდერები კანონიერ ქურდებთან კავშირშიც ამხილეს ივანიშვილთან და როგორც ამბობენ, პრემიერს ურეკში საკმაოდ ხმაურიანი შეხვედრაც მოუწყვია საკუთარი გუნდისთვის...

გიორგი ჩიქოვანი, „თავისუფალი დემოკრატების“ გამგეობის წევრი:

– პრემიერ-მინისტრს საკუთარი გარემოცვიდან რამდენიმე ადამიანი ღალატობს. დასანანი, რომ

EXCLUSIVE ვინ ღალატობს პრემიერს

გიორგი ჩიქოვანი: „პრემიერ-მინისტრს საკუთარი გარემოცვიდან რამდენიმე ადამიანი ღალატობს“

ბა რომ „თავისუფალი დემოკრატები“ ამით რესპუბლიკელებს „ურტყამდნენ“?

– არ გამოვიცხავ, ყველა ყველაფერს შეეცდება პირველობის მოსაპოვებლად. ბევრი რამ მიმანიშნებს, რომ კოალიციის შიგნით არის სერიოზული აზრთა სხვადასხვაობა და მათ შორის მნიშვნელოვანი ფასეულობითი განსხვავებებიც.

– საუბარი იყო ყოფილი ნაციონალების გადასვლაზეც ახალ უმრავლესობაში სხვადასხვა რაიონულ ორგანიზაციებში, საკრებულოებში. როგორ ფიქრობთ, ასეთ დროს გადაწყვეტილებას ადგილობრივი ხელმძღვანელი იღებს, თუ ეს ყველაფერი ივანიშვილთან თანხმდება?

– ასეთი ადამიანები საკუთარ წარმატებას კონკრეტულ პარტიებს უკავშირებენ, ისინი ყოველთვის გადადიან გამარჯვებულ პარტიაში და ამას ადგილობრივი პარტიული ორგანიზაციებიც უწყობენ ხელს, რადგან მათთვის რიცხოვნობას აქვს მნიშვნელობა და ბუნებრივია, აწყობთ გამრავლებას. კადრების დეფიციტია და მარტივად ხდება მათი შევსება.

ბატონი ბიძინა ამკარად ვერ ხედავს რეალურ სურათს. ამასი დამნაშავეა მისი გარემოცვა, რამდენიმე კაცი, რომლებსაც, რატომღაც, ბატონი ბიძინა თვალდახუჭული ენდობა. სინამდვილეში, მას ღალატობენ. მეტი რა არის ღალატი, თუ არა რეალური სურათის დაფარვა, საკუთარი ინტერესების ლობირება, თანამდებობებზე ისეთი ხალხის მოყვანა, რომლებსაც არანაირი ავტორიტეტი არ აქვთ და რომლებიც მხოლოდ საკუთარ თავზე ზრუნავენ. ძალიან არ მომწონს, გუშინდელი „ნაციონალების“ ვითომ გადმობარგება „ოცნებაში“. რა ღირებულებების მატარებლები არიან ისინი? როგორ შეიძლება მათი ნდობა? გუშინ ისინი ყველა ხერხით ებრძოდნენ ჩვენს ხალხს, რომლებიც დღემდე ქუჩაში არიან. ტყუილია, რომ საქართველოში არ არიან პროფესიონალები. პროფესიონალებიც არიან, პატრიოტებიც არიან, პატიოსნებიც არიან, მაგრამ ვინ ეძებს ასეთ ხალხს? ყველას და ყველაფერს

საკუთარი სახელი უნდა დაერქვას. დამნაშავე ციხეში უნდა იჯდეს. ქვეყანას უნდა მართავდნენ საუკეთესო კადრები, რომლებმაც ეს ცხოვრების წესით დაიმსახურეს და არა თაღლითობით. ასეთი ხალხი არის, ოღონდ ისინი არ აქტიურობენ და არც ცდილობენ, მოიპოვონ თანამდებობები.

რა მიზანი ჰქონდა ჩიქოვანის განცხადებას ამის შესახებ, მხოლოდ მსჯელობა შეიძლება. არ არის გამორიცხული, ამ განცხადებით „თავისუფალი დემოკრატები“, უბრალოდ, რესპუბლიკელების წინააღმდეგ მოქმედებდნენ, თუმცა, ექსპერტ ლევან ალაფიშვილის განცხადებით, მსგავსი მწვავე შეფასებების გაკეთება ჯერ კიდევ შევარდნაძის დროს ითვლებოდა ყურადღების მიქცევის საუკეთესო მეთოდად...

ლევან ალაფიშვილი, ექსპერტი: – ბოლო პერიოდში ინტენსიური გახდა ამბიციურ ადამიანთა მხრიდან მსგავსი განცხადებები. სხვათა შორის, მსგავსი რამ ჩვენი პოლიტიკური სისტემისთვის უცხო არ არის. თუნდაც იგივე შევარდნაძის პერიოდი რომ გავიხსენოთ, მაშინაც ამდაგვარი გზით ცდილობდნენ პირველობის მოპოვებას მთავარი ლიდერის ირგვლივ. იგივე მეთოდებით მოქმედებდნენ მაშინ სოციალისტური პარტია, მისი ლიდერი, „მოქალაქეთა კავშირის“ შიდა დაჯგუფებები. ეს ტრადიციად ჩამოყალიბდა და რეალურად ეს პოლიტიკურად გაუმართავი სისტემის ინდიკატორია. ამ მეთოდით ხდება ყურადღების მიქცევა განმცხადებლის მხრიდან, ერთგულების დამტკიცების მცდელობა, მით უფრო, თუ არ კონკრეტდება, ვინ ვის ღალატობს, ან რაში გამოიხატება ეს ღალატი. ამას, ალბათ, ხელს უწყობს კოალიციიდან კულუარული ინფორმაციების გამოჟონვა. თუ-

მცა, არ არის გამორიცხული, რომ ამ ყველაფერმა გარკვეული პროცესები გამოიწვიოს.

– ჩიქოვანმა განაცხადა, რომ ივანიშვილს გარემოცვიდან ღალატობენ. ცნობილია, რომ ივანიშვილთან ყველაზე ახლოს სწორედ რესპუბლიკელები არიან, შეიძლე-

ლევან ალაფიშვილი: „ბოლო პერიოდში ინტენსიური გახდა ამბიციურ ადამიანთა მხრიდან მსგავსი განცხადებები“

დატოვებს თუ არა სავარძელს მ

მარიამ ნადირაძე

უკანასკნელ ხანს, თავდასხმებს, საკუთარ პარტიასთან ერთად, რესპუბლიკელი მინისტრი, პაატა ზაქარეიშვილიც ინტენსიურად იგერიებს. უფრო მეტიც, მთარული ხმებით, მას მალე პოსტსაც დაატოვებინებენ.

რა არის ამის საფუძველი, ვინ და რა მიზნით უმღერვს წყალს ივანიშვილის ერთ-ერთ ფავორიტს? „პრაიმტიმში“ თავის მკითხველს იმასაც შეახსენებს, რომ ხსენებული პარტიიდან ზაქარეიშვილი პირველი იყო, ვინც ივანიშვილის გვერდით გამოჩნდა და ზოგიერთი ინფორმაციით, სწორედ ამ ურთიერთობის წყალობით აღმოჩნდა „რესპუბლიკური პარტია“ დღევანდელი მმართველი კოალიციის რიგებში. რა პროცესები განვითარდა მას შემდეგ?

ექსკლუზიურად „პრაიმტიმის“ მკითხველისთვის ინტერვიუ სახელმწიფო მინისტრთან რეინტეგრაციის საკითხებში, პაატა ზაქარეიშვილთან:

– თქვენი განცხადება აფხაზეთთან და ოსებთან პირდაპირი დიალოგის შესახებ, მით უმეტეს, როცა იგივე განცხადება რუსეთის პრემიერმა მედვედევმა, დეპუტატმა გიორგი კანდელაკმა „ნაციონალური მოძრაობიდან“ მოლატეობრივ პოზიციად შეაფასა. რა განმარტებას გააკეთებთ ამასთან დაკავშირებით?

პაატა ზაქარეიშვილი: „ნაციონალურ მოძრაობას“ მოძრაობას არ მოკოზიციად არ გიპირნავ“

„ველოდები, როდის მოანერს ხელს სააკაშვილი ჩემი სამინისტროსთვის სახელის შეცვლას. ვიძრა სახელი არ შეიცვლება, წინ ვერ წავინავთ... ისინი არ ელაპარაკებიან ჩემი სამინისტროს სახელის მატარებელ არც ერთ პიროვნებას“

– თქვენ გულისხმობთ „ნაციონალურ მოძრაობას“? მე მათ ოპოზიციად არ მივიჩნევ, რადგან მათ დაქციეს ქვეყანა. ადამიანი რაც არ უნდა ათეისტი იყოს, არსებობს რაღაც ეპიზოდები სახარებიდან, რაც ყველამ ზეპირად იცის. ეპიზოდი, თუნდაც იოანეს სახარებიდან, როდესაც ქრისტესთან მოჰყავთ ცოდვილი ქალი და ეუბნებიან, ეს ქალი ცოდვილია, მოსეს სჯულით ის უნდა ჩაიქოლოს და როგორ მოვიქცეთო. უფალს თავი არც აუწევია, ისე თქვა, პირველი ქვა იმან ესროლოს, ვინც თქვენს შორის ყველაზე უცოდველიაო. როცა თავს აწევს, მის გარშემო იმ ქალის გარდა, არავინ აღარ არის. ეს ეპიზოდი ყველამ იცის. აქ მთავარი აზრი ის არის, თუ ვის აქვს უფლება სხვა განიკითხოს. „ნაციონალურ მოძრაობას“ არ აქვს უფლება, სხვას მკუთა ასწავლოს, რადგან მათ ჩააბარეს რუსეთის ყველაფერი. მათგან კრიტიკა ჩემთვის აბსოლუტურად მიუღებელია. ქართველმა ხალხმა მათ უთხრან თავისი სათქმელი პირველ ოქტომბერს. სააკაშვილი, როგორც წესი, ძალიან იშვიათად ლაპარაკობს სიმართლეს. მან ერთხელ თქვა სიმართლე: პირველი ოქტომბერს ნოკდაუნი მივიღეთო. ახლა, 27 ოქტომბერს, ისინი ნოკაუტს მიიღებენ. შემდეგ საპარლამენტო არჩევნებზე კი „ნაციონალურ მოძრაობას“ „დიდი სპორტიდან“ მოვუწყობთ გაცხადებას. რაც შეეხება თქვენს კითხვას, ორ ეტაპად გიპასუხებთ: არის ერთი კარგი კახური გამოთქმა, – ვირი გინდ ღობეს აქეთ დააბი, გინდ – ღობის იქით, ვირი მაინც ვირია. „ნაციონალურ მოძრაობას“ გინდ ფრანგული ასწავლე, გინდ – ინგლისური, ის მაინც ისეთივე ანტისახელმწიფოებრივი აზროვნებისა დარჩა, როგორც სახელმწიფო მმართველობაში ყოფნის დროს იყო. მან, სხვა რომ არაფერი ვთქვა, ისიც კი არ იცის, რომ ქვეყანას ახლა მთავრობა მართავს და არა ერთი ადამიანი. რუსეთის საკითხები საგარეო საქმეთა სამინისტროს ეხება. მე შეხება საშინაო საკითხები – აფხაზეთი და ოსები. ამიტომ ჩემს განცხადებებში მე რუსებს არ ვახსენებ. ეს საკითხი სხვა სტრუქტურებს ეხება. ამის გამო შეიქმნა სპეციალური ინსტიტუტიც კი – პრემიერ-მინისტრის წარმომადგენელი რუსეთთან ურთიერთობის საკითხებში. ამ თემაზე მუშაობს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მთელი განყოფილებები – არის კონტრდაზვერვა, დაზვერვა... იმ პრიმიტი-

ვებმა ისიც კი არ იცინა, რომ მთავრობა სხვადასხვა დარგებზე გადანაწილებული სტრუქტურებია. ეს იგივეა, სერგეენკოს უთხრან, შენ რომ ნითელაზე ლაპარაკობ, ჯერ რუსეთის ოკუპაციაზე უნდა ილაპარაკო. მათ საერთოდ ჩაგდებული ჰქონდათ საქმე აფხაზეთთან და ოსეთთან ურთიერთობის, ახლა კი გამანრებლები არიან, რომ ჩვენ ამ საქმეს ნელ-ნელა მაღლა ვწევთ და მე კარგად ვიცი, რა უნდა ვთქვა. ახლა მეორე მიმართულება: ფსიქოლოგიაში არის ერთი ძალიან მნიშვნელოვანი სეგმენტი – როგორ უყვარდება მსხვერპლს მოძალადე. ხშირად ხდება, რომ ცოლს, რომელსაც ქმარი ყოველდღე სცემს, ეს ქმარი უყვარდება. პრაქტიკულად, „ნაციონალური მოძრაობა“ შეყვარებულია რუსეთზე იმ ძალადობის გამო, რაც მან განახორციელა მათი უგუნური, ვოლუნტარისტული და ავანტიურისტული პოლიტიკის გამო. როგორც გველი მონუსხავს მსხვერპლს, ისე არიან მონუსხულები პუტინისგან და მედვედევისგან. როგორც კი ეს ორი ადამიანი ხმას ამოიღებს, მთელი „ნაციონალური მოძრაობა“ შეშდება. ეს მათი პრობლემაა. მე მესმის მათი, რომ, როგორც კი მათზე მოძალადე რუსეთის ხმას გაიგებენ, განსაკუთრებული ემოციები უჩნდებათ. ჩვენ კი არ ვაფანატებთ რუსეთზე. ჩვენ არ გვჭირდება მასზე ლოცვა და ღალა-სალამოს. რუსეთით არ ვიღვივებთ და არ ვიძინებთ, განსხვავებით „ნაციონალური მოძრაობისგან“. 27 ოქტომბერს კი ეს ყველაფერი დასრულდება და სააკაშვილიც ვეღარ შეგვიშლის ხელს. ამიტომ ყველა მათი ასეთი გამო-

ხტობა არის ძალიან სასაცილო. ჩვენ მას არ ვუსმენთ და თუ ვუსმენთ, მხოლოდ იმიტომ, რომ მათ რეაქციებზე შევამოწმოთ, რამდენად სწორად ვმოქმედებთ. რაშიც მაკრიტიკებს „ნაციონალური მოძრაობა“, სწორედ იქით მივდივარ. მათმა განცხადებამ გააძლიერა ჩემი განცხადება, რადგან აფხაზეთმა დაინახეს, ვინ არის მათი მტერი – არა საქართველო და ქართველი ხალხი, არამედ „ნაციონალური მოძრაობა“. კანდელაკის განცხადება ამის კიდევ ერთი დადასტურება იყო, ისევე როგორც მათი ისტერიული რეაქცია კანონში ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ ცვლილებების მიმართ. ასე რომ, კარგია, რაც უფრო მეტ ისტერიკაში ჩავარდებიან, მით მეტად გაგვაძლიერებენ.

– მაგრამ თქვენი განცხადება, აფხაზეთთან და ოსებთან პირდაპირი დიალოგის შესახებ, დაემთხვა პრეზიდენტ მედვედევის პოზიციას – ხელს არავინ გიშლით, მიდით, ელაპარაკეთ პირდაპირ... – დიალოგის ასეთი ფორმის შესახებ მე წინასწარჩვენი კამპანიაში მიხერია. ამაზე საუბარი ახლა არ დამიწყია. ამას მე სულ ვამბობდი. სააკაშვილის პოლიტიკასაც სწორედ ამიტომ ვაკრიტიკებდი. წინასწარჩვენი კამპანიის დროსაც იყო ჩვენი მისამართით კრიტიკა, – აფხაზეთსა და ოსებს მხარეებდა აღიარებენო. ეს ჩვენი პოლიტიკის ნაწილია. რაც შეეხება დროში დამთხვევას, როდესაც ყოველდღე ერთსა და იმავეს ლაპარაკობ, ერთხელაც იქნება და ვიღაცა რაღაცას გაართყვამს. ერთ ჩემს შორეულ ნათესავს სულ ესაზღვრებოდა მეკვარი ნათესავები. ერთხელაც თვითონაც მოკვდა და შეიცხადეს, იმიტომ მოკვდა, ასეთ სიზმრებს რომ ნახულობდაო. ის კაცი 5 წელი ამაზე ლაპარაკობდა და ერთხელაც თვითონაც მოკვდა.

– ამ ცოტა ხნის წინ ცინიკალთან განსროლის შესახებ რას იტყვიან? ამაზეც სკანდალი ატყდა, სიტუაცია იძაბება... – არაფერი ასეთი არ ხდება. მაღლობა ღმერთს, ყველაფერი ჩანყნარდა. ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიამ გამოიკვლია და მოუწოდა მხარეებს სიმშვიდისკენ. ვფიქრობ, შემთხვევითობას ჰქონდა ადგილი. არც ოსურ და არც ქართულ მხარეებს არ გაუშვამაფრებიათ მედგომარობა. ეს ბუნებრივია: სადაც არის კონფლიქტი და მოუგვარებელი გამყოფი ხაზები, იქ ყოველთვის ხდება ასეთი რამ – ჰაერში გასროლა. ყარაბაღში რომ ნახე-

„ფსიქოლოგიაში არის ერთი ძალიან მნიშვნელოვანი სეგმენტი – როგორ უყვარდება მსხვერპლს მოძალადე. ხშირად ხდება, რომ ცოლს, რომელსაც ქმარი ყოველდღე სცემს, ეს ქმარი უყვარდება. პრაქტიკულად, „ნაციონალური მოძრაობა“ შეყვარებულია რუსეთზე იმ ძალადობის გამო, რაც მან განახორციელა მათი უგუნური, ვოლუნტარისტული და ავანტიურისტული პოლიტიკის გამო. როგორც გველი მონუსხავს მსხვერპლს, ისე არიან მონუსხულები პუტინისგან და მედვედევისგან“

ინისტრი პაატა ზაქარაიშვილი?

„წინასწარჩევნო კამპანიის დროსაც იყო ჩვენი მისამართით პრიტიკა – აფხაზებსა და ოსებს მხარეებზე აღიარებდნენ. ეს ჩვენი პოლიტიკის ნაწილია“

იღეთ, იქ ყოველდღე მოისმენთ ასეთ გასროლებს. უარესი ღმერთმა დაგვიფაროს.

– ე.ი. თვლით, რომ ეს შემთხვევითობაა? იქნებ პროვოკაციას ჰქონდა ადგილი.

– ჯერჯერობით ეს ინციდენტი, შემთხვევითობის გარდა, სხვა რამეზე ფიქრის საფუძველს არ იძლევა. არა მგონია, მომავალში ასეთი რამ მოხდეს, მაგრამ, მსგავსი რამ თუ მინც განმეორდება, მერე შეიძლება ეს რაღაცას დააკავშირო. ცალკე განხილული ეს ინციდენტი სხვა საფუძველს არ იძლევა.

– პატრიარქის რუსეთში ვიზიტის შემდეგ თქვენ თითქოს სპეციალური პოზიცია გაქვთ დევნილების დაბრუნების თაობაზე. რა არის ამის მიზეზი?

– ვილაკებთ დაინტერესებულები არიან, ჩემი განცხადება მუდმივად ისე წარმოაჩინონ, როგორც რეალურად არ არის და შექმნან გარკვეული დაძაბულობა. მე პუტინისგან არ მასოსვს რამე დადებითი. მართალია, მედვედევმა ხელი მოაწერა ნ-პუნქტიან შეთანხმებას, მაგრამ ყველას კარგად გვესმის, რომ ამის უკან რეალურად პუტინი იდგა. ამიტომ მე ეჭვით ვუყურებ პუტინის მიერ რაღაც ვალდებულების შესრულებას. ღმერთმა ქნას, ვცდებოდე. ამიტომ ჩვენ არ ვერვითი საპატრიარქოს საქმიანობა. მოვუწოდებ კიდევ პოლიტიკოსებს, რომ ნუ გავიმეორებთ იმ შეცდომებს, რაც სააკაშვილმა გააკეთა, პერევიდან რომ გაიყვანა პატრიარქმა რუსეთის ჯარები, ხოლო სააკაშვილმა დაიბრალა, ეს ჩემი გაკეთებულია. ძალიან გაგვიხარდება, თუ პუტინი პატრიარქისთვის მიცემულ პირობას შეასრულებს. მინდა წარმატება ვუსურვო ამ შეთანხმებას.

– თუმცა ამ წარმატებაზე მინც ეჭვობთ...

– ეჭვის უფლებაც არ მაქვს? მე ხომ არ ვამბობ, რომ ეს არ გამოვა? მე ვამბობ, ეჭვი მეპარება, რომ პუტინმა თავისი პირობა შეასრულოს. მით უმეტეს, ამ პირობის ტექსტი არსად ჩანს, არავის მოუხმებია. ასე რომ, ვნახოთ... ჩვენი მხარე გამოცდილება მინც მადლებს ეჭვის საფუძველს.

– იქნებ გვიხარიათ, ახლა რა ეტაპზე ვართ კონფლიქტების დარეგულირების კუთხით? თქვით, რომ ნელა, მაგრამ მინც მივიწვევთ ნინ...

– ველოდები, როდის მოახერხებს ხელს სააკაშვილი ჩემი სამინისტროსთვის სახელის შეცვლას. ვიდრე სახელი არ შეიცვლება, ნინ ვერ მივიწვევთ, ვინაიდან აფხაზები და ოსები არ ელაპარაკებიან ჩემი სამინისტროს სახელის მატარებელ არც ერთ პიროვნებას.

– რკინიგზის თემაზე ხომ არ შეგიცვლიათ პოზიცია?

– ჩვენ ვამბობთ, რომ არ ვიქნებით მიზეზი რკინიგზის არგანახლების. სააკაშვილის მეკახე და გამომწვევი პოლიტიკა ყველა პროცესის პარალიზებას ახდენდა, იქაც, სადაც შეიძლებოდა რუსეთის მხარე ყოფილიყო პრალში. მე თუ კარს არ გაგიღებთ, მე არ ვიცი თქვენ მე კარებს გამიღებთ თუ არა. თუ ორ მეზობელს შორის დაძაბულობაა, არც ერთი არ ენდობა ერთმანეთს და ორივეს კარი ჩაკეტილი აქვს, ვერც ერთი ვერ შევა მეორესთან. საკმარისია, ერთმა მინც გააღოს ეს კარი, მეორე აღმოჩნდება ბრალში. ჩვენ ვავადებთ ეს კარი და ვთქვით, რომ ჩვენთვის რკინიგზის თემა არ არის დახურული. ჩვენ მზად ვართ, ამაზე ვისაუბროთ, თუ იქნება ეს ეკონომიკურად მომგებიანი დაინტერესებული მხარეებისთვის. ეს არის საქართველო და რუსეთი. რუსეთი არ გვეპასუხება. ეს საინტერესოა... ჩვენი კარი ღიაა, მისი დაკეტილია. ეს მთელმა მსოფლიომ ნახა. ჩვენში პრობლემა არ ყოფილა თურმე. დარწმუნებული ვიყავი, რომ ასე იქნებოდა, მე ეს ვიცოდი, მაგრამ

„სშირად ხდება, რომ ცოლს, რომელსაც ქმარი ყოველდღე სცემს, ეს ქმარი უყვარდება. პრაქტიკულად, „ნაციონალური მოძრაობა“ შეყვარებულია რუსეთში იმ ძალადობის გამო, რაც მან განახორციელა მათი უჭკუო, უგუნური და ავანტიურისტული პოლიტიკის გამო“

„ნინა არჩვენებზე კენჭს რომ ვიყრიდი, როგორც კი ივანიშვილმა წყალტუბოს რაიონში მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატად დამასახელა, მეორე დღიდანვე დაიწყო ჭორები, რომ ივანიშვილი მოხსნის ზაქარაიშვილს და სხვას დანიშნავს. ისე ჩაიარა მთელმა წინასწარჩევნო კამპანიამ, ეს ჭორები არ ცხრებოდა. საბოლოოდ, ივანიშვილმა კი არ შეცვალა ზაქარაიშვილი, მას მინისტრის ადგილი შესთავაზა“

EXCLUSIVE

სხვებსაც უნდა ენახათ. ომის დროს, როცა თვითმფრინავი ჩაიფრენს, დაინცხებენ მისი მიმართულებით სროლას. გამოვლინდება ნერტილები, საიდანაც ესვრიან. მერე სხვა გამოიფრენს და უკვე ამ გამოვლინებულ ნერტილებს დაბობნავს. ჩვენ ეს გვჭირდებოდა, რათა გამოვლენილიყო ეს ნერტილები. ყველამ უცებ გამოაჟღერა პოზიცია – ვეროპაა, თურქეთმა, სომხეთმა, აზერბაიჯანმა, აფხაზურმა მხარემ და რუსეთმა. ეს უკანასკნელი საერთოდ გაჩუმდა. ზოგჯერ სიჩუმე გაცილებით მეტია, ვიდრე პოზიციის ხმადაც გამოხატვა. ასე რომ, ჩვენი მნიშვნელობა აქვს ასეთ სველს – ერთი ანკეის გადაგებით ხუთ თვეს იჭერ.

– სშირად რჩება შთაბეჭდილება, რომ თქვენი სამინისტროს მხრიდან ორ კონფლიქტურ რეგიონზე საუბრის დროს აფხაზეთი უფრო მეტი დამოუკიდებლობის მქონე სუბიექტად წარმოჩინდება, ვიდრე ოსეთი. რატომ არის ასეთი სხვაობა?..

– სულაც არა. ორივე ერთნაირი სტატუსის მატარებელია. ორივე კონფლიქტის მხარეა. ორივე ოკუპირებული და ალიარებულია რუსეთის მხრიდან. ანუ ორივეს ერთნაირი კონფლიქტური სტატუსი აქვს. პოტენციალი, ბუნებრივია, სხვადასხვაა, შესაბამისად, რესურსიც სხვადასხვაა. აფხაზეთი ნალკოტია და ძალიან ბევრი დაინტერესებული მხარის და ბიზნესის ინტერესებია, სამხრეთ ოსეთი არავის აინტერესებს, მიტოვებულია, მიგდებულია, ოსებიც კი გადიან იქიდან, როცა აფხაზეთი ხელით აჩერებენ ყველას – მოქალაქეობას არ აძლევენ, მინას არ ყიდიან, უძრავ ქონებას არ ყიდიან. კონფლიქტების მოგვარების კუთხით კი ისინი თანაბარ პირობებში არიან. ორივე საქართველოს ტერიტორიაა... ორივე ოკუპირებულია... ორივე აღიარებულია რუსეთის მხრიდან.

– ახლა, რაც შეეხება მოახლოებული მთავარ პოლიტიკურ მოვლენას. თქ-

ვენი საპრეზიდენტო კანდიდატობისთვის ერთ-ერთი სერიოზული კონკურენტი ნინო ბურჯანაძე. ამბობენ, რომ დიდი ინტენსივობით გადიდის მის პარტიაში ხალხი „ოცნებებში“...

– როცა ამის შესახებ ვისმენ, მერე ვიგებ სულ სხვა რამეს. ეს არაა ზუსტი ინფორმაცია...

– ხომ არ ფიქრობთ, რომ ამ ფონზე 26 მაისის საქმის გამოძიების ფარგლებში ნინო ბურჯანაძის ბრალდებების წარმოჩინების შესაძლებლობა პროცესებს სულ სხვა მიმართულებით დააღებებს? ჩნდება ეჭვი, რომ ამ თემის ფარგლებში „ნაციონალური მოძრაობის“ და „ოცნების“ ინტერესები ემთხვევა...

– რადგან მთავრობის წევრი ვარ, ნამდვილად არ მინდა სხვა კანდიდატებზე ვილაპარაკო. მე ვარ გუნდში, რომელსაც თავისი კანდიდატი ჰყავს მარგველასკოლის სახით და კორექტულები უნდა ვიყოთ წინასწარჩევნო კამპანიის დროს. არ მინდა, ჩემი ნათქვამი რომელიმე კანდიდატის წინააღმდეგ გამოთქმულ პოზიციად შეფასდეს. თუმცა, შემძლია, გითხრა, რომ არანაირი სპეციალური გამოძიება არ ტარდება ვილაცის წინააღმდეგ, ყველაფერს თავისი დრო აქვს. თუ შესიერება არ მოხდება, ნინო ბურჯანაძის მხარეა, რომ არანაირი სპეციალური გამოძიება არ ტარდება ვილაცის წინააღმდეგ, ყველაფერს თავისი დრო აქვს. თუ შესიერება არ მოხდება, ნინო ბურჯანაძის მხარეა, რომ არანაირი სპეციალური გამოძიება არ ტარდება ვილაცის წინააღმდეგ, ყველაფერს თავისი დრო აქვს. თუ შესიერება არ მოხდება, ნინო ბურჯანაძის მხარეა, რომ არანაირი სპეციალური გამოძიება არ ტარდება ვილაცის წინააღმდეგ, ყველაფერს თავისი დრო აქვს.

– თუმცა, ბოლო ხანს ნამოტივტივდა ვერსია, თითქოს ამერიკელი მონიტორების დასკვნით, ბურჯანაძის მხარეა მჭერებმა თავად შექმნეს რკინის ბარიერები, რომ ხალხს იქიდან ვერ გამოეღწია.

– ეს საკითხი ძალიან დაწვრილებით შესწავლას მოითხოვს. გამიჭირდება ამ თემაზე კატეგორიულად საუბარი. მე რომ ექსპერტი ვიყო და ჩემი მოსაზრება რჩებოდა ჩემთან, სულ სხვა იქნებოდა. დღეს მე არ შემიძლია თამამად ვისაუბრო იმაზე, რასაც ვფიქრობ, რადგან ჩემს სიტყვებს მთავრობას მინაწერენ, მთავრობის

პოზიციად აღიქმება. ამიტომაც არის საკითხები, რაზე საუბრისგანაც თავი უნდა შევიკავო, მით უმეტეს, როცა გამოძიება მიდის ამ კონკრეტულ საქმეზე.

– საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ სხვადასხვა პოლიტიკური ჯგუფი მოსალოდნელ ძალთა განდანაწილებას სხვადასხვა სქემით ალაგებს. ერთ-ერთი ასეთი სქემის მიხედვით, მოსალოდნელია რესპუბლიკელების, ალასანიას გუნდისა და ბაქრაძის კოალიცია. რამდენად რეალურად წარმოგიდგენიათ ეს სქემა?

– ძალიან მაინტერესებს, საიდან მოდის ასეთი რაღაცები. ნინა არჩვენებზე კენჭს რომ ვიყრიდი, როგორც კი ივანიშვილმა წყალტუბოს რაიონში მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატად დამასახელა, მეორე დღიდანვე დაიწყო ჭორები, რომ ივანიშვილი მოხსნის ზაქარაიშვილს და სხვას დანიშნავს. ისე ჩაიარა მთელმა წინასწარჩევნო კამპანიამ, ეს ჭორები არ ცხრებოდა. საბოლოოდ, ივანიშვილმა კი არ შეცვალა ზაქარაიშვილი, მას მინისტრის ადგილი შესთავაზა.

– ახლაც არის ასეთი ჭორები თქვენი მინისტრის პოსტიდან გადადგომის შესახებ. ამ ლოგიკით ახლაც უნდა ველოდოთ თქვენს დანიშნულებას?

– არა, არ უნდა ველოდოთ არაფერს. ეს ზღაპარია.

– და მინც, ეს სქემა რამდენად რეალურია?

– არც ეს არის მართალი. ძალიან ბევრი ჭორი დადის და თითქმის ვხედავ, საიდან მოდის ის.

– საიდან?

– პრიმიტიული, დაბოლილი, ხელმოცარული ხალხისგან, რომელიც ხედავს რაღაც წარმატებას და უნდათ დისონანსი შეიტანონ ამ ყველაფერში.

– უსუფაჟილმაც თქვა, რომ „რესპუბლიკური პარტია“ ყველა მხრიდან იგროვებს დარტყმებს. გამოდის, რომ ის „დაბოლილი და ხელმოცარული ხალხი“ „ნაციონალური მოძრაობის“ ფარგლებს ცდება...

– ეს, პირველ რიგში, „ნაციონალური მოძრაობა“, მათ გარდა კი, ნაციონალისტები, თავისი იდეოლოგიით, ესენი არიან რელიგიური ფუნდამენტალისტები. ანუ ეს არის ხალხი, ვისაც სძულს ლიბერალურ-დემოკრატიული ღირებულებები.

– ამ კონკრეტული სქემის ავტორი არის კახა კუკავა...

– კუკავა ნამდვილად არ არის ის ადამიანი, იმაზე ვიფიქრო, ნეტავი ის ამ ჩამოთვლილთაგან რომელ უფრედში იმყოფება.

– ანუ, კატეგორიულად აცხადებთ, რომ „რესპუბლიკური პარტიის“, ალასანიასა და ბაქრაძის გაერთიანება სრული აბსურდია?

– აბსოლუტურად. ეს იგივეა – „რესპუბლიკური პარტია“, მარსი და მთვარე დაძმობილდნენ და გაუდგნენ ზმასა...

– მაშინ, რას უნდა მივანეროთ ინტენსიური „თავდასხმები“ „რესპუბლიკური პარტიაზე“, რომელიც ხორციელდება არა მარტო ყბადაღებული „ნაციონალური მოძრაობისგან“, არამედ კოალიციის ფარგლებშიც...

– კოალიცია საკმაოდ მრავალფეროვანია...

– და ეს ყველაფერი იმის ბრალია, რომ ამ კოალიციაში „რესპუბლიკური პარტია“ პრივილეგირებული პოზიცია აქვს?

– მითხარით, რამდენი რესპუბლიკელია პრივილეგირებული? მე ვარ მინისტრი, უსუფაჟილი – სპიკერი... კიდევ რა?

– ვისთვის ხართ თქვენ საშიშროება?

– იმ ბოლმა ხალხისთვის, ვინც თავისას ვერ აღწევს. მას, ხედავს რა წარმატებულ ადამიანს, ამ წარმატებული ადამიანის მიმართ უჩნდება გაღიზიანება. ამის მშვენიერი მაგალითია კონსტანტინე გამსახურდიას „დიდოსტატის მარჯვენა“. იქ მეფე გიორგი არ ამბობს, საკმარისია, ერთი ვილაცა ნინ წავიდეს, მას მაშინვე დავკორტინით? ეს კლასიკური ფორმულაა. ეს ფორმულა ყველა ეპოქაში მოქმედებს. თავის დროზე ილია ჭავჭავაძეც იყო დევნილი. დედაჩემს სკოლაში არ ასწავლიდნენ ილია ჭავჭავაძეს. ასე რომ, ეს პროცესი არ არის რესპუბლიკელების წინააღმდეგ, ეს წარმატებულის წინააღმდეგ მიმართული აქციები და მოქმედებებია. არსებობს მშვენიერი არაბული გამოთქმა – ძალი ყვეს, ქარავანი მიდის.

ზურაბ ხარატიშვილის უკან

ქეთი ხატიაშვილი

ვინ მართავს ზურაბ ხარატიშვილს? რატომ გადადგა არჩევნებამდე ორი თვით ადრე ცესკოს თავმჯდომარის პოსტიდან, რა ინტერესები აქვს მას და როგორია შეფასებები?

პერსონაჟი - ჟურნალი

ზურაბ ხარატიშვილი გადადგა იმიტომ, რომ სააკაშვილმა დააძალა; იმიტომ რომ მასზე ბიძინა ივანიშვილმა მოახდინა ზენოლა; იმიტომ რომ ლარიბაშვილთან შეხვედრა იყო მძიმე და გადაწყვეტილებაც ამის შემდეგ მიიღო... ამ ჩამონათვალში არ არის მხოლოდ დავით უსუფაშვილი. როგორც ჩანს, ჭორების ამგორებლები (ასეთი პროფესიაც არსებობს) პარლამენტის თავმჯდომარეში მოახლადეს ვერ ხედავენ. თუმცა, მეორე მხრივ, სწორედ დავით უსუფაშვილი ითვლება ერთ-ერთ იმ მთავარ ფიგურად, ვინც ყოველთვის და მუდმივად ძალადობს ბიძინა ივანიშვილზე და მას მხოლოდ რესპუბლიკელებისთვის მისაღებ გადაწყვეტილებებს კარნახობს. თუმცა, ეს სულ სხვა ისტორიაა.

ზურაბ ხარატიშვილის შემთხვევაში: სააკაშვილმა მას არჩევნების გაყალბება დაავალა, მან კი უარი უთხრა და თანამდებობა დატოვა;

ბიძინა ივანიშვილმა არჩევნებზე მასზე მუშაობა ურჩია;

ლარიბაშვილმა კი მას ძველი ცოდვები გაუსხენა და არჩევნების გაყალბებაზე კომპრომატები დაუდო...

ამ ჭორების არ ვიცი, მაგრამ ქართველები გამოირჩევიან მითოლოგიური აზროვნების თავისებურებებით და ფანტაზიაში განსაკუთრებული უნარები აქვთ...

და მერე რა, რომ ზურაბ ხარატიშვილმა როგორც ბიძინას, ისე მიხეილს მადლობა გადაუხადა საჯაროდ, თანაც რამდენჯერმე და იქვე დასძინა: არანაირი ზენოლა არ ყოფილა... ეს ის შემთხვევაა, როცა მისი ბევრს, უბრალოდ,

არ სჯერა, ზოგიერთებს კი სურთ, რაც შეიძლება ბევრმა არ დაიჯეროს.

სხვა თემა ფაქტი - ზურაბ ხარატიშვილი სწორედ ის პირველი ცესკოს თავმჯდომარეა, რომლის დროსაც მოხდა ხელისუფლების გადაცემა. ის ცესკოს თავმჯდომარედ წინა მონევის პარლამენტმა 2010 წელს დაამტკიცა. სწორედ მან ჩაატარა ვერ ადგილობრივი არჩევნები, რომელიც იმავე 2010 წელს ჩატარდა და მოგვიანებით 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნებშიც.

სხვათა შორის, ზურაბ ხარატიშვილს რესპუბლიკელებმა მხარი მერაბიშვილის ფაქტორის გამო დაუჭირეს. მათ მაშინ ხარატიშვილი შს მამინდელი მინისტრის ვანო მერაბიშვილის კაცად მონათლეს და „დაბრავეს“.

პერსონაჟი - პოლიტიკა

ზურაბ ხარატიშვილს ჩვენ არ ვიცნობთ, მას ახასიათებენ, როგორც პროფესიონალს. ანუ ის შორს იყო ინტრიგებიდან, პოლიტიკური ინტერესებიდან და რადგანაც სწორედ მასზე დაიღო თავის დროზე ფსონი, ეს იმასაც ნიშნავს, ალბათ, რომ ის დამოუკიდებელ თამაშს არ დაინწყებდა. როგორც დღემდე მიჩნევენ, ამ თანამდებობაზე ის ვანო მერაბიშვილმა დაალობრა. ცესკო საკმაოდ საპასუხისმგებლო სტრუქტურა იყო და ლოგიკურია იფიქრო, რომ, თუ ლობიძე ნაცინალეობა, კერძოდ კი მერაბიშვილიმა გაუნია, ესე იგი ის და მთლიანად პოლიტიკური გუნდი დარწმუნებული იყო, რომ ხარატიშვილი დამოუკიდებელ პოლიტიკურ თამაშებს არ დაინწყებდა, არც ინტრიგებით გაირთობდა თავს და არც ბინძურ გარიგებებში შევიდოდა.

თუმცა, მეორე მხრივ, ცესკოს რეფორმირებაში საკმაოდ დიდი ფული ჩაიდო. დასაყვამ ტრენინგებსა და სტრუქტურის რეფორმირებაზე დიდი თანხები დახარჯა. და ბუნებრივია, ხარატიშვილი პასუხისმგებელი, პირველ რიგში, სწორედ საკუთარ საქმიანობაზე იქნებოდა. ანუ აქ მერაბიშვილი ვერ იქნებოდა „ერთპიროვნული მმართველი“.

თუმცა, ვერსია, რომ ახალი ქართული პოლიტიკური ცენტრი მერაბიშვილის პროექტია, მაინც გაჩნდა. ზოგიერთების აზრით, ყოფილი პრემიერი ალტერნატიული პოლიტიკურ საყრდენს იმზადებს. რატომ? იმიტომ რომ ჯერ კიდევ გაუგებარია ნაციონალეობის ვითარება; იმიტომ რომ ჯერ კიდევ უცნობია, ვის დარჩება პარტია - ბაჩო ახალაიას თუ ვანო მერაბიშვილს. ციხიდან გამოუსული ახალაია ქვეყანას დატოვებს თუ პოლიტიკაში დარჩება? ამ კითხვაზე ვერ ოფიციალური პასუხი არ არსებობს. არც ბაჩოს მომავალი გეგმებია ჯერ ცნობილი და არც მიხეილ სააკაშვილის.

ასე რომ, თუკი ნაციონალეებს გაყოფა მაინც მოუწევთ, ზურაბ ხარატიშვილი მთელი ინტრიგების მზად იქნება. რა თქმა უნდა, ინტრიგების გამოჩენა არ ნიშნავს ამბიციას ლიდერობაზე. ხარატიშვილი არ ჩანს პრეტენზიული. ვარაუდობენ, რომ ცენტრი მას თავისთვის არც სჭირდება. არამედ, ეს არის დასაწყისი ახალი პოლიტიკური თამაშის, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებენ პროდასავლური ძალები. ანუ, როგორც ხარატიშვილმა დაახასიათა, ისინი, ვინც არ არიან რადიკალები და მარგინალები.

ყველა იმ ძალასთან, ვინც არ არის პოლარიზებული, ვინც არ არის მარგინალური შეხედულებების მქონე, ალბათ, იქნება გარკვეული თანამშრომლობა, განმარტა ხარატიშვილმა.

ცესკოს ახლა უკვე ყოფილი თავმჯდომარე ის პარტიებიც ჩამოთვალა, ვისთანაც კონსულტაციები დაიწყო. ესენი არიან: „პაატა დავითაიას „ევროპელი დემოკრატები“; ბაჩუკი ქარდავას „ედუ“ და „ახალი მემარჯვენეები“.

პოლიტიკოსებმა ახალ ცენტრს წარმატებები არ უწინასწარმეტყველეს. არც ხარატიშვილია პოლიტიკური ფიგურა და გამოცდილი საარჩევნო მართონში და არც ის პარტიები არიან გაელენიანები. შედეგების მიხედვით, 2012 წლის არჩევნებზე „ედუ“-მ 0.14% მიიღო, „ახალმა მემარჯვენეებმა“ - 0.43%. „ევროპელმა დემოკრატებმა“ კი - 2.04%. ეს შედეგებით მაღალი მაჩვენებელია, იმიტომ რომ ის „ქრისტინა-დემოკრატებთან“ იყო ბლოკში.

ამ პარტიებსაც არაერთხელ ნამოძახეს ნაციონალეობთან, კერძოდ კი ვანო მერაბიშვილთან მჭიდრო ურთიერთობა. ამიტომაც ზოგიერთებს ღრმად სწამთ, რომ ხარატიშვილი მერაბიშვილის პროექტია. თუმცა, ზოგიერთებმა ამ პარტიებშიც დაინახეს მსხვერპლი. ისინი ხომ ნაცებმა „გადაადგეს“, - ამბობენ ისინი. ასე რომ, ამ მხრივ, ხარატიშვილსა და ამ პარტიას საერთო ნამდვილად აქვთ.

ანუ ისინი, ვისთვისაც მერაბიშვილი არც მისი შს მინისტრობის დროს წარმოადგენდა რამეს და მით უფრო ახლაც არაფერში ენერება, ღრმად არიან დარწმუნებულნი, რომ ის, რაც მოხდა, უბრალო რეაქცია იყო. ანუ ხარატიშვილი ნაციონალეობა გადაადგდეს და მან პოლიტიკაში „გაქცევით“ უშველა თავს.

ნაციონალეები ხომ გადადგებები არიან? ჰოდა, ხარატიშვილიც მიატოვეს. მან კი შესანიშნავად იცოდა, რომ საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ ისედაც შეცვლიდნენ. მერე კი, რა უნდა ექნა? ჰოდა, პოლიტიკაში წავიდა.

რატომ ახლა და არა არჩევნების შემდეგ? თუნდაც იმიტომ რომ საპრეზიდენტო არჩევნები არჩევანი მხოლოდ მარგველაშვილისთვის ან ბაქრაძისთვის შესაძლებელია გახდეს, დანარჩენებისთვის ეს მაინც სტარტია ადგილობრივი არჩევნებისთვის. ხარატიშვილიც თავისი გადადგომით სასტარტო ნიშნულზე დადგა.

თუმცა, ძნელი დასაჯერებელია, რომ ხარატიშვილს სხვა „გასაქცევი“ არ ჰქონდა.

შეფასება

ზურაბ ხარატიშვილი აიტყულეს, პოლიტიკაში ზუსტად

ახლა, არჩევნების წინ ნასულიყო. ლარიბაშვილმა რომ დაიბარა და ივანიშვილმა რომ ურჩია, მიხვდა, რომ ეს ნაბიჯი უნდა გადაედგა და საკუთარი კანდიდატურა წამოაყენა საპრეზიდენტო მართონზე. ამით ის ხმებს გაუყოფს ნაციონალეებს. ასეთია ზოგიერთების გათვლა.

როგორ გაუყოფს? NDI-ს კვლევების მიხედვით, ზურაბ ხარატიშვილი რესპონდენტთა 7%-ს მოსწონს. 2012 წლის შემდეგ კი მისადმი დადებითი განწყობა 16%-ს ჰქონდა. გამოკითხულთა უმეტესობა მას არ იცნობს. გაიცნობს და ხმასაც მისცემს? ეს ჯერ მხოლოდ უპასუხო შეკითხვაა. ყველაფერი მის პოლიტიკურ გუნდსა და საარჩევნო კამპანიაზე იქნება დამოკიდებული.

თუმცა, შეფასებებს თუ შეხვედვით, ბიძინა ივანიშვილი ხარატიშვილის ნასვლას ნაციონალეების რაღაც თამაშს უწოდებს, რომელიც მათ ჩაიფიქრეს.

წავიდა და წავიდეს, - განმარტა ბიძინა ივანიშვილმა. მაგათი (პრეზიდენტ სააკაშვილისა და მისი პარტიის) გუნდის ნევროსი და რაღაც ინტრიგა ააგორეს კიდევ. ევრაფერს ველარ იზამენ. არაფერი აღარ მოხდება. ხარატიშვილიც წავიდეს და სხვებიც გაჰყვინენ, ვისაც სურვილი აქვს. ცუდ დროს წავიდა, არასწორ დროს წავიდა და გასაგებია ყველასთვის, რომ პოლიტიკურად კიდევ პატარა ინტრიგა ჩააგდეს.

მამ ასე, ინტრიგა ჩაგდებულია. თუა ნულუკიანმა ხარატიშვილის გადაწყვეტილებას დასაწინა და გაუგებარი უწოდა.

თუკი ამგვარი მნიშვნელოვანი პოზიციის ადამიანი უნდა გადადგეს, ის

უნდა გადადგეს ან მანამდე, როდესაც მიმდინარეობდა, მაგალითად, წინა არჩევნები აბსოლუტურად არათავისუფალ გარემოში; ამ წუთში მისი გადადგომა არის აბსოლუტურად გაუგებარი და მე ფიქრობ, რომ მან არასწორად შეარჩია მომენტი, თუკი მისთვის მთავარი იყო საქმის ინტერესი, იმიტომ რომ ახლა არ იყო ამის დრო. მე გამოვიცხავ იმას, რომ მასზე იყო რაიმე ზენოლა. პირიქით, ჩვენთვის ცნობილია, რომ, ბოლოს და ბოლოს, მან შეძლო, როგორც ცესკოს ხელმძღვანელმა, ყველა პოლიტიკურ პარტიასთან თანამშრომლობა და კონსტრუქციული დიალოგი. ამიტომ, კიდევ ერთხელ ვამბობ, ჩემთვის აბსოლუტურად გაუგებარია და არჩევნები ჩაეტარებინა და შემდგომ გადადგარიყო.

თინა ხიდაშელმა კი ხარატიშვილის გადაწყვეტილებას „უპასუხისმგებლო“ უწოდა.

მას ძალიან სერიოზული არგუმენტები უნდა ჰქონდეს, რატომ იღებს ამ უპასუხისმგებლო გადაწყვეტილებას. იმედი მაქვს, რომ მას აქვს რაღაც ძალიან სერიოზული მიზეზი ამისთვის. მინდა დავარწმუნო მთელი საზოგადოება, რომ არავითარი პრობლემა არ იქნება, არჩევნები ჩატარდება მშვიდად, კონკურენტულ გარემოში და სამაგალითოდ...

ლევან ალაფიშვილი: „არ გამოვრიცხავ, რომ ეს იყოს „ნაციონალურ მძრაობაში“ მიმდინარე კულუარული კონფლიქტის გამომხდელი... ძველი თამაზ, რომელმაც ზიციძე, არ არის თანახმა, რომ ახალ თამაზს მისცეს სრული თავისუფლება“

ნაციონალური თავის შეფასებები გაკვირვებას გამოხატავენ. გოკა გაბაშვილი ყურადღებას დროზე ამახვილებს: - პირადად ჩემთვის ეს გადაწყვეტილება გაუგებარია, იმიტომ რომ არჩე-

ვნივამდე დარჩა რამდენიმე თვე და ვფიქრობ, ეს არ არის საუკეთესო დრო... დაველოდოთ მის მოტივაციას. ჩვენი მხრიდან ყველანაირ ზენოლას აბსოლუტურად გამოვრიცხავ. თუ იყო ხელისუფლების მხრიდან რაიმე სახის ზენოლა,

ამის შესახებაც უნდა გავიგოთ. დავით ბაქრაძემ ყურადღება ხარატიშვილის პროფესიონალიზმზე გაამახვილა და ცესკოს თავმჯდომარის გადანაცვლებას სამწუხარო უწოდა. პარლამენტის ყოფილი თავმჯდომარემ ცესკოს ყოფილი თავმჯდომარე დადებითად დაახასიათა: შარშან მან დემოკრატიული არჩევნების ჩატარება მოახერხა, რის შედეგადაც ქვეყანაში პირველად ხელისუფლების მშვიდობიანი გადაცემა მოხდა...

ნაციონალების ახალმა ენერჯიულმა სახემ გიორგი ვაშაძემ საინტერესო მინიმუმები გააკეთა:

- შუა საარჩევნო ფაზაში ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის გადადგომა ცალსახად ნეგატიურად იმოქმედებს საარჩევნო პროცესის საორგანიზაციო საკითხებზე. ალბათ, იყო რიგი მიზეზები, რის გამოც ამ დამიანმა ვერ შეძლო ფუნქციონირების გაგრძელება არჩევნების დროს - რატომ ვერ შეძლო, ეს აღარ დაუკონკრეტებია.

განცხადებებს თუ გადავავლებთ თვალს, ცხადი გახდება, რომ „ქართული ოცნება“ ხარატიშვილის ნაცვლაში ნაციონალების სრიკებს ხედავს, ნაციონალები კი მინიმუმებს იმ დისკომფორტზე აკეთებენ, რაც ხარატიშვილს ზენოლის სახით შეიძლება ჰქონოდა.

ინფორმაციისთვის: ზურაბ ხარატიშვილი 2010 წელს აირჩიეს ცესკოს თავმჯდომარედ 5 წლის

ვადით. 2008 წლის თებერვლიდან იყო საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს წევრი, ცესკოში იმ ჯგუფში მუშაობდა, რომელმაც 2008 წლის არჩევნების შემდეგ პოლიტიკური პარტიების საარჩევნო კამპანიის ფინანსები დაამონიტორინგა. ცესკოს თავმჯდომარეობის კანდიდატად არასამთავრობო ორგანიზაცია „ალუმ“ დაასახელა. კენჭისყრების დროს კონკურენციას ორი კანდიდატი უწევდა - ლევან თარხნიშვილი და საკონსტიტუციო სასამართლოს მოსამართლე ოთარ სიჭინავა.

პასუხისმგებლობა

კიდევ ერთი ვერსია, ცესკოს თავმჯდომარის არჩევნებში ოპოზიცია არასოდეს მონაწილეობდა. ხარატიშვილის არჩევნებში მონაწილეობა ქრისტიან-დემოკრატებმა არ მიიღეს. არასაპარლამენტო ოპოზიციამ კი ამ გადაწყვეტილებას ბოიკოტი გამოუცხადა. რესპუბლიკელებს ახლა უკვირთ ხარატიშვილის გადაწყვეტილება, თუმცა თავის დროზე სწორედ მათ უწოდეს ხარატიშვილს ვანო მერაბიშვილის პროექტი და იმ პარტიებს შორის იყვნენ, ვინც გაყალბებაზე საუბრობდა.

თუმცა, ახლა, როცა ხელისუფლებაში მოხვდნენ, არც კანონმდებლობა შეცვალეს და არც სიების გადახედვა მოითხოვეს, ცესკოს თავმჯდომარესაც გაუგრძელეს ვადა. როგორც ჩანს, მომგებიანი და კომფორტული იყო, თუკი, მაგალითად, არჩევნებში წაგებული ნინო ბურჯანაძე ისევ ნაციონალების კრიტიკას მოჰყვებოდა - ისინი აკონტროლებდნენ ცესკოს და შედეგებიც გასაგებია, როგორი დაიდო, ბაქრაძე გაიყვანეს მეორე ადგილზე. აჯანყებისთვისაც, რაც მისმა მომხრეებმა უკვე დააანონსეს, მზად იყო საბაბი...

ასე რომ, ახლა გადაწყვეტილების

მიღება „ქართულ ოცნებას“ მოუწევს და პასუხისმგებლობასაც თვითონ აიღებს. მოკლედ, ხარატიშვილის გადაწყვეტილების უკან ზოგიერთები ვანო მერაბიშვილის პოლიტიკურ ინტერესებს ხედავენ; სხვები - „ქართული ოცნების“ პოლიტიკურ გეგმას, გაუყოს ხმები ბაქრაძეს; ზოგიც ხარატიშვილის ნაცვლას პასუხისმგებლობის საკითხს უკავშირებს - ვინც ხელისუფლებაშია, პასუხიც იმან უნდა აგოსო...

ექსპერტ ლევან ალაფიშვილის მოსაზრებით კი, ხარატიშვილი „ნაციონალურ მოძრაობაში“ მიმდინარე კონფლიქტის შედეგია.

- ვერსია ძალიან ბევრი შეიძლება იყოს ხარატიშვილთან მიმართებაში. რეალურად ყველაზე დიდი გამოცდილება, რაც ხარატიშვილმა დააგროვა, ეს არჩევნებია. ეს არის ძალიან მნიშვნელოვანი გამოცდილება და მისი კაპიტალდაბანდება, მით უმეტეს საკუთარი მიზნებისთვის მათი გამოყენება მომგებიანი და კარგად გაყიდვადია. თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ ყველაზე წარმატებული ბიზნესი პოლიტიკაა, არასამთავრობო სექტორში ან თუნდაც ბიზნესში გადანაცვლებას მან ისევ პოლიტიკაში ნასვლა ამჯობინა. ის, რომ მის უკან ვინმე კონკრეტული მოიხრებოდეს, ჯერჯერობით არ ჩანს. როგორც მინიმუმ, მისი მიზანი იქნება პოლიტიკურ სფეროში დამკვიდრება ოთხნობიანი პერსპექტივით. გრძელვადიან პერსპექტივაში კი არ ვფიქრობ, რომ რაიმე სერიოზული გეგმები ჰქონდეს. ასევე, არ გამოვრიცხავ, რომ ეს იყოს „ნაციონალურ მოძრაობაში“ მიმდინარე კულუარული ინფორმაციის გამოძახილი, ვგულისხმობ ძველ და ახალ თაობას შორის მიმდინარე დაწმენდის პროცესს. ნაციონალების ეგრეთწოდებული ძველი თაობა, როგორც ვიცი, არ არის თანახმა, რომ ახალ თაობას მისცეს სრული თავისუფლება და არ გამოვრიცხავ, ამ კონფლიქტის შესახებ ინფორმირებული ყოფილიყო ხარატიშვილი. შესაბამისად, არ გამოვრიცხავ, რომ ახალგაზრდული ფრთა ან მისი ნაწილი სწორედ ხარატიშვილის ირგვლივ გიბილოთ.

პატიმარ კოხა აფხაიკის გარდა

მარიამ ნადირაძე

არსებობს ორი აქტუალური თემა – ქაოსი პენიტენციურ სისტემაში და რაღა თქმა უნდა, პატიმარ კოხა აფხაიკის ბურუსით მოცული გარდაცვალება.

ამიტომაც ქვემოთ შემოთავაზებული სტატია, შეიძლება ითქვას, ორი განყოფილებისგან შედგება.

თავი მოიკლა, თუ მოკლეს?

39 წლის კოხა აფხაიკე ადგილობრივი სასაზღვრო გამშვებ პუნქტზე საზღვრის უკანონო გადაკვეთის გამო 13 მარტს დაიჭირეს. დედას კი შეატყობინეს, რომ ის უკვე ქუთაისის #2 დაწესებულებაში იყო გადაყვანილი. კოხა საზღვარგარეთ სამსახურის საძებრად მიდიოდა.

ბუნებრივია, რომ ეს დიდი ელდა იყო ოჯახისთვის, მაგრამ ისიც სხვა პატიმრების მშობლების მსგავსად ჩადგა „პერედაჩების“ რიგში.

მას შემდეგ, რაც პროკურატურამ საქვეყნოდ გამოაცხადა, რომ გეგუთის დაწესებულებაში გარდაცვლილი ლევან კორტავას საქმე გახსნილია და დამნაშავე პირებიც „გამოავლინა“, როგორც ჩანს, ეს ერთგვარი სტიმული გახდა აფხაიკის დედისთვისაც და მან საზოგადოებას აუწყა, რომ მისი ვაჟი ციხეში მოკლეს.

თუმცა ეს ვერსია გამოძიების მიერ ჯერ არ არის დადგენილი. ოფიციალურად ირკვევა, რომ პატიმარი ზენური ჩამომხრჩვალის საკანში 1-ელ მაისს აღმოაჩინეს. აფხაიკის დედა არ ენდობა ამ ვერსიას და აცხადებს, რომ მისი ვაჟი 30 აპრილს მოკლეს: „3 მაისს უნდა ყოფილიყო სასამართლო სხდომა. ციხეში 30 აპრილს მივედი. შეიქმნა ნივილ-კივილი შიგნით, რომ პატიმარი შენუხდაო. მე ვკითხე, ჩემს შვილზე ხომ არ არის რამე-მეთქი. მე მგონია, რომ მე რომ ვიყავი, მაშინ იყო ჩემი შვილი გარდაცვლილი... მოგუდულიაო, ყველამ ასე თქვა. უარესი ხდება, რაც ხდებოდა აქამდე ციხეში. ყოველდღე თურმე ხან პატიმრები კვდებიან ზენოლით. ჩემი ბიჭი რომ მომისვენეს პირველში, 4-ში ნარკოტიკით მოკვდა 36 წლის ბიჭი. საიდან შედის? გარედან ის ვერ შევა და ალბათ, ციხის თანამშრომლებშია. აბა, საიდან განდებოდა?“ – აცხადებს მანა აფხაიკი.

არსებობს ექსპერტიზის დასკვნა, სადაც წერია, რომ მსჯავრდებულის დაღუპვის მიზეზი მექანიკური ასფიქსია გახდა, რომელიც განვითარებულია კისრის ორგანოზე მარყუჟის ზენოლის შედეგად. გარდა ამისა, გვამს აღენიშნებოდა სიცო-

სუბარჩი შეცდომაა შეცდომაზე უშუაღბს

ცხლისდროინდელი დაზიანებები მრავლობითი სისხლჩაქცევების სახით, განვითარებული სიკვდილისწინა პერიოდში ბლაგვი საგნის გამოყენებით. თუმცა ექსპერტი იქვე მიუთითებს, რომ ეს არ გამხდარა სიკვდილის მიზეზი.

მანანა აფხაიკე ამბობს, რომ მისი შვილი სასტიკი წამებით არის მოკლული.

იგივე ეჭვს იზიარებს გარდაცვლილი პატიმრის დედაც, ლამარა ნანიკაშვილი:

„დღეს ციხეებში უარესი ხდება, ვიდრე ადრე. ყელგამოჭრილი მოგვიყვანეს სახლში, თავის ჩამოხრჩობის არანაირი კვალი არ ეტყობოდა. მე ვფიქრობ, რომ გაგუდულია და გულის უკანა მხარეს, ზურგზე სილურჯე ჰქონდა“, – განმარტავს ის.

ლამარა ნანიკაშვილი მისი დისშვილის ვალების გამო თვითმკვლელობას გამოიკვამლავს. მას ეჭვი აქვს, რომ კოხაზე ზენოლა პატიმრებმა და ციხის თანამშრომლებმა განახორციელეს.

ეს, რაც გაიმხეტ, გარკვეულწილად უკვე ცნობილია ინფორმირებული საზოგადოებისთვის, თუმცა „პრაიმტიმის“ მომხდართან დაკავშირებით სკანდალურ ინფორმაციას აწვდის რესპონდენტი, რომელსაც ახლა ნარმოგადგენთ.

ირაკლი კერესელიძე, უფლებადამცველი:

– წყაროს ვერ დაგისახელებთ, მაგრამ აფხაიკისთან დაკავშირებით არსებობს ასეთი ინფორმაცია: მას სისტემაში მიუღზავნეს კონკრეტული „მაყურებლები“, რომლებმაც მასზე გარკვეული ზენოლა მოახდინეს. იქ ერთმა შეაგინა...

– რატომ მიუღზავნეს?

– ასე ვთქვათ, გარკვეულ დისკომფორტს ქმნიდა ზონაში. რაღაცებს წერდა, ანუ, მათი ენით რომ ვთქვათ, „საერთო პალატივის აფუჭება“.

– საჩივრებს წერდა ადმინისტრაციას?

– დიას. მათივე ტერმინოლოგიით რომ გითხრათ, კლიაზონიკობდა. ამის გამო, მე როგორც ვიცი, მას ადმინისტრაციის ერთ-ერთმა თანამშრომელმა ხელიც კი დაარტყა. მერე კი ეს ყველაფერი აქამდე მივიდა.

– რომ თავი მოიკლა?

– მოიკლა, თუ მიეხმარნენ, ეს კაცმა არ იცის. ერთი ასეთი უცნაურობაც აქ-

ვს ამ საქმეს: ეს ადამიანი იმ ადგილას არ უნდა ყოფილიყო, სადაც ის ჩამომხრჩვალის ნახეს. ის ცხოვრობდა აბსოლუტურად სხვა ადამიანებთან ერთად სხვა საკანში.

– როგორ შეფასებთ იმ ფაქტს, რომ მინისტრი მისი გარდაცვალების მიზეზად ასახელებს ციროზს, როცა არსებობს ექსპერტიზის დასკვნა, რომლის მიხედვითაც მისი გარდაცვალება გამოიწვია ყელის არეში მარყუჟის ნაჭერით მიღებულმა მექანიკურმა დაზიანებამ?

– რა უნდა ვთქვა იმაზე, როცა მინისტრი ასფიქსიასა და ციროზს ერთმანეთისგან ვერ ასხვავებს? სხვათა შორის, არასამთავრობოების ერთმა ნაწილმა სასჯელალსრულების სისტემის ხელმძღვანელებს სთხოვეს, აეხსნათ, რატომ მოხდა ეს ყველაფერი აფხაიკისთან დაკავშირებით. პასუხად კი მოსწერეს, რომ, სანამ ძიება მიმდინარეობს, ისინი ვერაფერს განმარტავენ და მათი ოფიციალური პოზიცია არის სამინისტროს საიტზე. ანუ, იმ ადამიანებმაც კი, ვინც თავის დროზე არასამთავრობო სექტორს ფართოდ გაუღეს კარი სისტემაში, ეს ხალხი გადაამისამართეს საიტზე.

როგორც კი ასეთი მიდგომა იწყება, ბუნებრივია, მაშინვე ჩნდება რაღაც კითხვები, მით უმეტეს, როდესაც აფხაიკე არ არის პირველი პატიმარი, რომელიც საეჭვო ვითარებაში გარდაიცვალა და უკვე ყველასთვის ცნობილია, რა მოხდა პატიმარ ლევან კორტავას საქმეზე. მის შემთხვევაშიც ცდილობდა სამინისტრო სიმაართლის დამალვას.

– თითქოს ისიც გაუღერდა, რომ მინისტრს, უბრალოდ, შეეშალა აფხაიკე სხვა პატიმარში, სვანიძეში, რომელიც მის გარდაცვალებამდე 4 დღით ადრე გარდაიცვალა და მისი დიაგნოზი ნამდვილად იყო ციროზი...

– ასეთი რამ მინისტრს არ უნდა ეშლებოდეს. მაგრამ მთავარი ეს არ არის. მთავარია, რომ კორტავაც, აფხაიკეც, სვანიძეც მხოლოდ სისტემის სიმპტომებია. ეს სიმპტომები კი მიუთითებს „აფადმყოფობაზე“.

ციხის ავადმყოფობა ვაგრძელებთ ინტერვიუს ირაკლი კერესელიძესთან:

– ამ ავადმყოფობას ჰქვია ქაოსი სისტემაში. მართალია, არ არის ორგანიზებული წამებები, მაგრამ სისტემას დაკარგული აქვს ორგანიზაციული ერთეულის ყველანაირი ფორმა. ვერც კი მიხვდება ადამიანი, საერთოდ კანონი თუ არსებობს ამ სფეროში. სიტუაციას მართავენ „მაყურებლები“. ზოგჯერ არის ნახევრად კომიკური თუ არა ტრაგიკული სიტუაცია, როცა ერთ ზონაში სამი სხვადასხვა „მაყურებელია“ და ერთმანეთში მიდის დაპირისპირება, რადგან ვიღაც ძველია, ვიღაც – ახალი, ვიღაც კი – პრეტენზიული და ა.შ. ადმინისტრაცია კი იყენებს მინიმალური ჩარევის პრინციპს. აფხაიკისა და კორტავას შემთხვევები, სამწუხაროდ, გამოჩაქისი არ იქნება ამ სისტემაში.

– რატომ?

– მე არ ვამტკიცებ, რომ ადმინისტრაცია ვიღაცას ჩამოახრჩობს, ან მოკლავს, თუმცა ამასაც არ გამოვიჩვენებ, რადგან იქ არაკანონიერი და არალეგიტიმური ინტერესები იკვეთება პატიმარსა და ადმინისტრაციის შორის. ადმინისტრაციამაც რომ არ მოახდინოს ეს ძალადობა, მართო ის ფაქტი, რომ ყველა ზონაში ქაოსია და ეს ქაოსი იმართება ე.წ. „მაყურებლების“ მიერ, პირდაპირ მიუთითებს იმაზე, რომ ხვალ და ზევ ეს ინტერესები უფრო გაძლიერდება. იქ, სადაც არის ფულის ინტერესი, სადაც არის წამლის ინტერესი, სადაც არის უკანონო აქტივობის ინტერესი იგივე თამაშებისა და ე.წ. საერთოსი, ადამიანები, რომლებიც ამ ყველაფრის ხელისშემშლელად ჩაითვლებიან, აუცილებლად განადგურდებიან.

– იქნება შთაბეჭდილება, რომ პენიტენციურ სისტემა თავზე გვეწვევა – პატიმარი შიმშილობს, პატიმარი პირს იკერავს, კვდება, ბოლოს და ბოლოს, და ეს ყველაფერი უკვე სისტემატურ სახეს იძენს...

– მოდი, დავფიქრდეთ ერთ რამეზე: პატიმრები ძირითადად პროტესტს გამოთქვამენ „უღო“-ს (პირობითი ვადამდე განთავისუფლება. – მ.ნ.) პრობლემაზე. ამის დარეგულირება მატერიალურ რესურსს არ ითხოვს. საჭიროა დადგინდეს მხოლოდ ნათელი, მკვეთრი და გამჭვირვალე პრინციპები, რომ არავის გაუჩნდეს უსამართლოდ დანაგრულის განცდა. ეს განცდა კი ნამდვილად არის, რადგან ვიღაცა, ვისაც სხვასთან შედარებით ჰქონდა ბევრად მძიმე სასჯელი, ჰქონდა ბევრად არაადეკვატური ქცევა, ძალიან მაღლე გავიდა გარეთ. ის კი, რომელსაც არც მძიმე სასჯელი აქვს და ნორმალურადაც იქცევა, ვერ გადის გარეთ. იცით, რატომ ხდება ეს? იმიტომ,

„ჩემთვის საერთოდ წარმოუდგენელია, რომ სასჯელალსრულების სამინისტროს აქვს ფორმალური ორგანიზაცია, რომელსაც ბენარალური ინსპექცია ჰქვია და მისი ხელმძღვანელი მინისტრის ბიძაშვილია...“

ცვალების სკანდალური პერსია!

„ციხე ისეთი ფსიქოლოგიური მუხტის მატარებელი ადგილია, რომ ბუნების ნამოწყება ნებისმიერ დროს შეიძლება, ყველაზე სულელური მიზეზითაც კი“

რომ დღესაც ძველი კრიტიკურობით სარგებლობს ე.წ. „უდო“-ს კომისია, რომელსაც ჰქვია ადგილობრივი საბჭო. ეს კრიტიკურობები კი თავის დროზეც არაერთხელ გამხდარა საერთაშორისო ექსპერტების კრიტიკის საგანი, ვინაიდან ის არის მანიპულირებადი.

– ეს რას ნიშნავს?

– უფრო დაახლოებით ასე: ყველაფერში კარგი ხარ, მაგრამ შეილი არ გყავს, მაგალითად, სამ წლამდე და შენ ვადაზე ადრე ვერ გახვალ. ეს კრიტიკურობები, ერთი მხრივ, მორგებულია იმაზე, რომ, თუ უნდათ ვინმეს გაშვება, გაუშვან, მეორე მხრივ კი, ნებისმიერ ადამიანს, როგორ კარგადაც არ უნდა იქცეოდეს სასჯელის მოხდის განმავლობაში, ჩატოვებს ციხეში ყოველგვარი ახსნის გარეშე. ჩვენ ადრეც ვისაუბრეთ იმაზე, რომ ადგილობრივი საბჭოს მექანიზმი შემოღების დღიდანვე არის მახინჯი.

– ის ისტერია, რაც დღეს პენიტენციარული სისტემის მისამართით და თავად სისტემაში არსებობს, ექსპერტების მხრიდან სხვადასხვანაირად აი-

„აფხაიქსთან დაკავშირებით არსებობს ასეთი ინფორმაცია: მას სისტემაში მიუგზავნენ კონკრეტული „მაყურებლები“, რომლებმაც მასზე გარკვეული ზენოლა მოახდინეს.. იქ ერთმა შეაგინა...“

„ეს ადამიანი იმ ადგილას არ უნდა ყოფილიყო, სადაც ის ჩამომხრჩვალნი ნახეს. ის ცხოვრობდა აბსოლუტურად სხვა ადამიანებთან ერთად სხვა საკანში“

კობა აფხაიქა

EXCLUSIVE

ხსნება. ერთნი მიიჩნევენ, რომ ეს არის რეალური სურათი. მეორენი ამ ყველაფერს უწყებებს შორის დაპირისპირებას აბრალებენ. არსებობს მოსაზრ-

ება, რომ, როცა სასჯელალსრულების დეპარტამენტი ე.წ. „მაყურებლებს“ შეუთანხმდა აბოპოქრეტული პატიმრების მოთხოვნაზე, ეს პროცესები სპეცსამსახურებმა სათავესოდ გამოიყენეს და პირიქით, დარტყმა მიიყენეს სუბარის უწყებებს იმით, რომ ახალი შეტევა განახორციელეს ე.წ. ქურდულ სამყაროზე. ამ მოსაზრების გამაზიარებლები ფიქრობენ, რომ ამ ხერხით სხვა უწყება გეგმავს ციხეებზე კონტროლის მოპოვებას... არსებობს კიდევ ერთი მოსაზრება, რომ ვილაცას სუბარის მინისტრობა არ აწყობს და ეს ქაოსი გარედან არის ორგანიზებული. თქვენ რომელ პოზიციას იზიარებთ?

– მე იმ ადამიანების რიცხვს განვეკუთვნები, რომლებიც ნუხან, რომ სუბარის შეცდომას შეცდომაზე უშვებს. ყოველდღიური ურთიერთობა მაქვს ამ სისტემასთან და ჩემთვის საერთოდ წარმოუდგენელია, რომ სასჯელალსრულების სამინისტროს აქვს ფორმალური ორგანიზაცია, რომელსაც გენერალური ინსპექცია ჰქვია და მისი ხელმძღვანელი მინისტრის ბიძაშვილია...
– თუმცა ამ ხელისუფლებაში, ამ მხრივ, სოზარ სუბარი გამონაკლისი არ არის...
– მერე ეს კარგია? რაც შეეხება ვერსიას იმის შესახებ, რომ ვილაცას სასჯელალსრულების მინისტრის წინააღმდეგ წყაღს ამღვრევს. მე ვფიქრობ, სუბარის მთავარი მოწინააღმდეგე არის თვითონ სუბარი.
– უკვე დიდი ხანია, პერიოდულად გვაუწყებენ, რომ ციხეებში მზადდებ-

ბა ბუნტი. არ ფიქრობთ, რომ ეს შეიძლება მართული პროცესი იყოს?

– ციხე ისეთი ფსიქოლოგიური მუხტის მატარებელი ადგილია, რომ ბუნების წამოწყება ნებისმიერ დროს შეიძლება, ყველაზე სულელური მიზეზითაც კი, რადგან იქ ადამიანებს, როგორც უმანური რეჟიმიც არ უნდა იყოს, მუდმივად აქვთ არასრულყოფილების განცდა. ახლა რასაც ვიტყვი, ამაზე მთელ პასუხისმგებლობას ვიღებ: მინისტრმა ყველაზე დიდი შეცდომა მაშინ დაუშვა, როდესაც 2 თვის დანიშნული იყო და დღის წესრიგში რუსთავის დაწესებულების ხელმძღვანელის, აბურჯანიას მოხსნის საკითხი დადგა. მაშინ სუბარმა დაუშვა ფატალური შეცდომა, რადგან გამოვირცხა, რომ ვინმეს სისტემაში ეს მინისტრის გარეშე გაეკეთებინა. საუბარია იმაზე, რომ მეშვიდე დაწესებულებიდან დაახლოებით რვა თუ ცხრა კანონიერი ქურდი რამდენიმე საათით გადაიყვანეს სხვადასხვა ზონებში. შეახვედრეს ადგილობრივ „მაყურებლებს“ და ე.წ. კაი ბიჭებს, „ხარაშნიაკებს“ და ქურდებს „დალაგებინეს“ სისტემა. ამის ბევრი მტკიცებულება არსებობს და არავინ მითხრას, რომ ეს არ მომხდარა. კონკრეტული ბადრაგები ვიცი, ვისაც ეს ქურდები გადაჰყავდათ და კონკრეტული დრო ვიცი, რომელ საათზე, რომელ დაწესებულებებში შედიოდა ეს „ვარონკები“.

– ამბობენ, რომ სისტემის „დალაგებაში“ იგულისხმებოდა პატიმრებისთვის მონოდება, რომ არ მიეღოთ ფსიქოტროპული საშუალებები და არ ეჩხუბათ ერთმანეთში. ასე არ იყო?

– ვთქვათ, ეს ყველაფერი კეთილი მიზნებით გაკეთდა. ასეც რომ იყოს, როგორც კი შენ სამართლებრივ ველზე შემოგყავს კრიმინალური მენტალობა და ამ მენტალობით იწყებ სამართლებრივი მიზნების მიღწევას, იქ დამთავრებულია სისტემა.

– მაგრამ არ გეჩვენებათ, რომ სისტემის არევაში მაინც ვილაცის მმართველი ხელი ურევია გარედან?

– შეიძლება აქ ბევრი ინტერესი იკვეთებოდეს. ამბობენ, რომ თითქოს ციხეებზე შინაგან საქმეთა სამინისტრო ცდილობს გავლენის მოპოვებას, მაგრამ მინდა გითხრა, რომ ეს გავლენა ამ სისტემაში ყოველთვის არსებობდა ახალია დროსაც, ჭაკუას დროსაც. ახლა კი, ასეთი სუსტი მინისტრის პირობებში გავლენის მოპოვებაზე უკვე აღარ არის საუბარი, უკვე თვითონ მართავენ ყველაფერს. კონკურენცია სისტემებს შორის ყოველთვის იქნება. უბრალოდ, ეს არ უნდა გადავიდეს უმართავ პროცესებში, რაც მთლიანად მართლმსაჯულების იდეას დაზარალებს. აქ უფრო მეტი პრობლემაა „მაყურებლების“ შორის დაპირისპირება ძალაუფლებისთვის. მათ თითოეულს თავისი მფარველი ჰყავს, თანაც ფორმიანი. როდესაც ასეთი პრობლემა არ წყდება სამართლებრივად გამართლებული მეთოდებით და სახელმწიფო თავის როლს გადააკისრებს მესამე პირებს, მით უმეტეს, კრიმინალური მენტალობის პირებს, იქ უკვე ყველაფერი მთავრდება.

ხათუნა მაგლობლიშვილი

„ოცნებაში“ უარყოფენ კოალიციის შემცირების ფაქტს. უმრავლესობის საპარლამენტო ლიდერმა პირადად ჩაატარა მინიგამოძიება და დაადგინა, რომ მთელი საქართველოს მასშტაბით არც ერთ რეგიონში არ დაწერილა განცხადება პარტიის დატოვების შესახებ. არის მეორე მხარე, რომელიც აბსოლუტურად სანიშნავად ირწმუნება. ეს მეორე მხარე ნინო ბურჯანაძეა და ის ამასობის იმით, რომ თვით ბიძინა ივანიშვილს წაართვა აქტივისტები. კოალიცია ბურჯანაძის ილუზიებს აღშფოთების ნაცვლად შემოთვლით უყურებს, ისინი კი პიარბრიკს ძველ ნაციონალურ მეთოდს უწოდებენ და ამბობენ, რომ „დემოკრატიულ მოძრაობას“ თავისი ძველი, სამოცამდე მხარდამჭერი დაუბრუნდა, რის გამოც არც ზეიმი ღირს და მით უფრო, არც ნერვიულობა...

რაც უფრო მოახლოვდება 27 ოქტომბერი, მით მეტი მსგავსი პოლიტიკური თუ დეზინფორმაციის გავრცელება. უმრავლესობის ლიდერები ამისთვის მზად არიან და როგორც აცხადებენ, ვერც ერთი შექმნილი თუ ჯერშეუქმნელი ოპოზიციური კოალიცია მათ კანდიდატს ხმებს ვერ დააკლებს...

დავით საგანელიძე, უმრავლესობის ლიდერი:

ბურჯანაძის პარტიიდან განცხადდა, რომ „ქართულ ოცნებას“ ტოვებენ ადამიანები და უწყვეტ ნაკადად მიედინებიან „დემოკრატიულ მოძრაობაში“. ბუნებრივია, ასეთ განცხადებას სჭირდება დადასტურება. როდესაც ჩვენ კონკრეტული გვარებისა და სახელების დასახელება მოვხვებით, აქ დამთავრდა მათი ილუზიები. აღმოჩნდა, რომ პარტიის წევრებს კი არ გულისხმობდნენ, არამედ საუბარი ყოფილა მხარდამჭერებზე. კოალიცია არ დაუტოვებია პარტიის არც ერთი წევრს. საბოლოოდ გაირკვა, რომ ორად ორი ადამიანი გაურიაში, რომლებსაც სიტყვიერად განუცხადებიათ, რომ შეიძლება მხარი დაუჭირონ ბურჯანაძეს. პარტიას ჰყავს რამდენიმე ათასი წევრი და მილიონ-ნახევარი მხარდამჭერი. მილიონ-ნახევარი ადამიანიდან დღეს ყველა სხვადასხვა პარტიას უჭერს მხარს. ნინო ბურჯანაძეს ამ მილიონ-ნახევრიდან, ალბათ, მართლაც ჰყავდა 700 მხარდამჭერი. მაშინ მისმა მხარდამჭერებმა ჩვენ მოგვცეს ხმა, რადგან თავად არ მონაწილეობდა არჩევნებში. სავარაუდოდ, ეს ადამიანები, ვინც თავიდანვე მისი მხარდამჭერები იყვნენ და ან ბურჯანაძეები, ან ბინაძეები, ან

„ბურჯანაძის პარტიიდან განცხადდა, რომ „ქართულ ოცნებას“ ტოვებენ ადამიანები და უწყვეტ ნაკადად მიედინებიან „დემოკრატიულ მოძრაობაში“. ბუნებრივია, ასეთ განცხადებას სჭირდება დადასტურება. როდესაც ჩვენ კონკრეტული გვარებისა და სახელების დასახელება მოვითხოვეთ, აქ დამთავრდა მათი ილუზიები“

კიდევ მათი მონათესავე გვარები არიან, კვლავ ნინოს უბრუნდებიან. ისინი ოჯახის ახლობლები, პარტიის წევრების ნათესავეები არიან. ამაში მოულოდნელი არაფერია. მე მეგონა, იტყობდნენ, რომ ჩვენს მხარეს გადმოვიდა 20 ათასი ან თუნდაც 25 ათასი და ეს ნამდვილად იქნებოდა მნიშვნელოვანი საკითხი. რეალურად ამ 20 ათასის ნაცვლად 60 ადამიანი გამოიკვეთა.

- ეს თქვენ როგორ გაარკვიეთ?

- პარტიაში, ყველა რეგიონში მოვიკითხე და დავინტერესდი, თუ შევიდა სადმე განცხადება პარტიის

დატოვების შესახებ. მსგავსი განცხადება არსად არც ერთი არ შესულა მთელი საქართველოს მასშტაბით. თუ მათ ამის სურვილი აქვთ, ეს სხვა საკითხია. მინდა ვთქვა, რომ ეს არის უკვე გაცვეთილი, ბევრჯერ დატრიალებული პიარის ნაწილი, რომელიც თავის დროზე ჰქონდა ბურჯანაძესა და მის გუნდს, ნაციონალურად და ნარმატივით გადართული სააკაშვილმა და მოგვიანებით პიარში გადაუსწრო კიდევ ბურჯანაძეს. ეს ყველაფერი არის ერთი თემა, რომლის უკანაც გამოსროლილი სიტყვის მეტი არაფერი დგას. სააკაშვილის პიარიც ასე იყო აგებული, მთავარი იყო, ეთქვა, რომ ყველაფერი შენდებოდა, კეთდებოდა, რეალურად ქვეყანა თავზე გვენგრეოდა. ასე მოიქცა ბურჯანაძეც ამ შემთხვევაში. მე არ ვიცი, ბურჯანაძე იყენებს ნაციონალურ მეთოდებს, თუ თავად ნაციონალური იყენებდნენ თავის დროზე ნინოსგან ნასწავლ ხრიკებს. ფაქტი ერთია, რომ ეს ინფორმაცია ტყუილია. ამ საარჩევნო პერიოდში მსგავსი ტყუილებისა და არასამართლიანი პიარის ატანა მოგვიწევს, თუმცა მოვუწოდებ ყველას, რომ სჯობს, ჯანსაღი კონკურენციის პირობებში ვებრძოლოთ ერთმანეთს, თუ აქვთ ამის თავი, რა თქმა უნდა.

- როგორც თქვენ ამბობთ, ბურჯანაძემ აპრობირებული პიარ-მეთოდი გამოიყენა. როგორ ფიქრობთ, რამდენად იყო ეს განპირობებული იმით, რომ საზოგადოებაში ახალი ხელისუფლების მიმართ იმედგაცრუება უკვე შეიმჩნევა, თუნდაც იგივე ახალაიას სასამართლოებიდან გამომდინარე, ასევე, შეუსრულებელი დაპირებების გამო...

- მართალი გითხრათ, ბურჯანაძის საქციელს ამას ნამდვილად არ ვუკავშირებ, თუმცა იმედგაცრუება,

წყენა და გაბრაზებაც კი არის და რეალურია, თუნდაც ჩვენი პარტიის წევრებისგანაც კი. კოალიციის შემადგენელი პარტიების დიდ ნაწილს არ მოსწონს საერთოდ სიტყვა კოპაბიტაცია და ყველაფერი ის, რაც ამ სიტყვას უკავშირდება. ძალიან არ მოსწონთ ის, რომ პროკურატურა ძალიან მკაცრი ნაბიჯებით არ მიდის წინ, არ მოსწონთ ის, რომ მოქალაქეების დიდ ნაწილს არ დაუბრუნდა წარმომადგენელი ქონება. ამ ადამიანებს მიაჩნიათ, რომ ამ ყველაფრის მიღწევა ძალიან მარტივად და სწრაფად შეიძლება. თუმცა ნებისმიერი ადამიანი რომ დააკავო, მხოლოდ ინფორმაცია არ არის საკმარისი. თუ ობიექტური ხარ, სანამ ყველა მასალას არ შეკრებ, არ დადასტურებ, ვერ დაიჭერ, მარტო იმიტომ, რომ დაჭრა გინდა და დაიჭირო, ასე სახელმწიფო არ შედგება და იგივე გზაზე წავალთ, რომელიც ქვეყანამ უკვე გაიარა ბოლო ცხრა წლის განმავლობაში.

- თუმცა ახალაიანებმა და მერაბიშვილებმა სწორედ ეს ბრალდება

იყო ოპონენტებისგან, რომ სანამ ბრალდება დადასტურდებოდა, სწორედ იქამდე და შესაბამისად, უსამართლოდ მოხდა მათი დაკავება.

- ახალაიას თემაზე საუბრისას უნდა ითქვას, რომ იქ არის ერთ-ერთი ეპიზოდი, რომელიც მოხდა მისი გამართლება. არის სხვა მძიმე ეპიზოდებიც. ერთ პირობას გაძლევთ, რომ მე ნამდვილად არ ვიქნები იმ ხელისუფლებაში, სადაც შეიძლება ახალაია გამართლდეს და თავისუფლად დადიოდეს ქუჩებში.

- დატოვებთ კოალიციას?

- ახალაია არ დატოვებს საპრობილეს, რა თქმა უნდა. ის გამართლდა ერთ-ერთ ყველაზე მსუბუქ ეპიზოდში...

- ნამუბის ბრალდება მოეხსნა, არ დადასტურდა, თქვენ რომელი ეპიზოდზე საუბრობთ?

- სხვა ეპიზოდში არის ძალიან სერიოზული თემები და მე ძალიან შორს ვარ იმ აზრისგან, რომ ახალაია გამოვა ციხიდან.

- თუ განთავისუფლდება, თქვენ აღარ იქნებით კოალიციაში?

- ახალაიამ შეიძლება ისეთი მასალები დადოს და ისეთი ინფორმაციები მიანოდოს გამოძიებას, რომ დადგეს საკითხი საპროცესო შეთანხმების...

- როგორც ბედუკაძის შემთხვევაში?

- ეს სხვა თემა და სხვა შემთხვევა იქნება, ასე ბედუკაძის შემთხვევაშიც მოხდა. თუმცა იმას, რომ ახალაია დამნაშავე და არსებობს სხვა ეპიზოდები, ვერავინ გაეცქერვს. თუმცა ხალხის გაღიზიანება ამ საკითხზეც და კიდევ სხვა საკითხებზეც მე პირადად კარგად მესმის. გაბრაზებული არიან ადამიანები, ვინც აქტივებზე იდგა და დღეს სამსახურები არ აქვთ. ის, რომ ერთი ხელის მოსმით გაიყაროს ყველა დასაქმებული სხვადასხვა უწყებებიდან, დიდი შეცდომა იქნება და სწორედ ამან დააღუპა ქვეყანა თავის დროზე. 2003 წლის რევოლუციის შემდეგ და 2004 წლის არჩევნების შემდეგ ყველა გაყარეს სამსახურებიდან, მაშინ საჯარო მოხელეების 99% გამოიკვალა.

- თუმცა, როგორც ამბობენ, სწორედ საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ დაიწყება მასობრივი განთავისუფლებები საჯარო სამსახურებიდან...

- ეს რომ ყოფილიყო ჩვენგან გადარწმუნებული და მოწონებული, დამიჯერეთ, დღეს ფაქტები და ნიშნები უკვე იქნებოდა. მთავარი პროფესიონალიზმია, შესაბამისად,

„სავარაუდოდ, ეს ადამიანები, ვინც თავიდანვე მისი მხარდამჭერები იყვნენ და ან ბურჯანაძეები, ან ბინაძეები, ან კიდევ მათი მონათესავე გვარები არიან, კვლავ ნინოს უბრუნდებიან“

„ყველა პოლიტიკური ძალა რომ შეიკრიბოს, რაც არსებობს, „ქართულ ოცნებას“ იმხელა მხარდაჭერა აქვს, მაინც ვერ გაუწევს კონკურენციას“

„ახალიაა შეიძლება ისეთი მასალები დადოს და ისეთი ინფორმაციები მიაწოდოს გამოძიებას, რომ დადგეს საპროტესტო საპროტესტო შეთანხმების“ **EXCLUSIVE**

უნებები განთავსდებიან და განმარტდებიან ისეთი ადამიანებისგან, რომლებიც უშუალოდ ნაციონალურ ინტერესების გამტარებლები იყვნენ. განსაკუთრებით ეს არა საპროტესტო, არამედ ადგილობრივი არჩევნებისთვის მოხდება, რადგან ეს არჩევნები ბევრი კუთხით იქნება გადამწყვეტი. სწორედ ადგილობრივი არჩევნების შემდეგ შეიცვლება საკრებულოების შემადგენლობა, რაიონულ გამგეობებშიც გამოჩნდება ახალი სახეები.

– არასაპარლამენტო ოპოზიცია ცდილობს, ერთიანი კანდიდატის ირგვლივ გაერთიანდეს, როგორ ფიქრობთ, რამდენად გამოუვათ და ასეთ შემთხვევაში რა ძალის მატარებლები გახდებიან?

– ძალაზე არაფერს ვიტყვი... ის ილუზიაა, რომ საქმე მეორე ტურამდე მივა, როგორი გაერთიანებაც არ უნდა შედგეს არასაპარლამენტო ოპოზიციაში, ამის ნიშნებს მე ნამდვილად ვერ ვხედავ. თუმცა, რა თქმა უნდა, სწორი იქნება, თუ იდეოლოგიურად ერთნაირი ძალები გაერთიანდებიან და უფრო სერიოზულ კანდიდატებს წამოაყენებენ, წინააღმდეგ შემთხვევაში უკვე ძალიან სასაცილო სახეს იღებს საპროტესტო კანდიდატების სიმრავლე. ზოგადად, ქვეყანა ძლიერია მაშინ, როცა ძლიერი ოპოზიცია ჰყავს. ნამდვილად მინდა და პირადად მე ყველაფერს გადავკეთებ, რომ ძლიერი ოპოზიცია არსებობდეს ქვეყანაში. თუმცა ოპოზიცია უნდა იყოს სამართლიანი და მისი საქმიანობა ტყუილზე არ უნდა იყოს აგებული, როგორც ახლაა.

– ბურჯანაძეს აღიქვამთ სერიოზულ კანდიდატად?

– არ ვფიქრობ, რომ „ნაცმოძრაობა“ მეორე ადგილზე გავა, მათ ნამდვილად არ აქვთ იმხელა რეიტინგი, რომ ეს ადგილი დაიკავონ. ვერ ვიტყვი, ნინო იქნება თუ კიდევ სხვა, მაგრამ ფაქტია, რომ ნაციონალურ მხარე ადგილზე გასვლის პოტენციალი ნამდვილად არ გააჩნიათ.

– გამოდის, ავტომატურად ბურჯანაძეს აღიარებთ მეორე ძალად?

– თუ რეალობას შევხედავთ და საპროტესტო კანდიდატების სიას გადავხედავთ, მივხვდებით, რომ ასეა, ერთადერთი სამიშროებას ხარატიშვილი წარმოადგენს... ეს ხუმრობით, რა თქმა უნდა. ისე, თქვენ მეკითხებით, ვინ იქნება მეორე ადგილზე, მაგრამ არ მეკითხებით, რამხელა იქნება სხვაობა პირველ და მეორე ადგილზე გასვლებს შორის. მეორე ადგილზე შეიძლება იყოს კანდიდატი 1%-ით. ყველა პოლიტი-

კური ძალა რომ შეიკრიბოს, რაც არსებობს, „ქართულ ოცნებას“ იმხელა მხარდაჭერა აქვს, მაინც ვერ გაუწევს კონკურენციას. შესაბამისად, საპროტესტო არჩევნები ყოველგვარი ვნებათაღელვისა და მოულოდნელი შედეგების გარეშე ჩაივლის.
– პარტიაზე მინდა გკითხოთ, როცა საუბარია პრემიერის პოლიტიკიდან წასვლაზე, ხდება გა-

წილვა, რა ელის ივანიშვილის პარტიას?

– შეიძლება პირადი საუბრები ყველას გვექონდეს ერთმანეთთან, თუმცა აღნიშნული საკითხი პარტიის დღის წესრიგში ნამდვილად არ დამდგარა. არ ვთვლი საჭიროდ ჯერ ამაზე საუბარს. მომავალი გვიანხვებს ყველაფერს, თუმცა მიმაჩნია, რომ პრემიერის წასვლა ნაადრევად არ ივარგებს, თუნდაც ადგილობრივი არჩევნების ჩატარებამდე ის უნდა დარჩეს თავის თანამდებობაზე. იმასაც გეტყვით, რომ ბიძინა ივანიშვილის თანამდებობიდან წასვლა არ ნიშნავს იმას, რომ პოლიტიკიდან წავა. ჩვენ გარკვეული გზა გვაქვს გასავლელი და გარკვეულ სტრუქტურებს მისი ხელი და გაძლიერება ჯერ კიდევ სჭირდება.

– ანუ თანამდებობიდან რომ გადადგეს, პარტიას არ დატოვებს?

– არ ვიცი, ვერ გეტყვით. თანამდებობიდან წასვლა ავტომატურად არ ნიშნავს იმას, რომ პარტიაში აღარ იქნება. ის იმდენად აქტიური პიროვნებაა, რომ სადაც არ უნდა იყოს, მისი სიტყვა და მისი გავლენა მაინც ყველგან შესამჩნევი იქნება.

„ახალია არ დატოვებს საპროტესტოებს, რა თქმა უნდა. ის გამართლდა ერთ-ერთ ყველაზე მსუბუქე ეპიზოდში...“

ვინ შეცვლის ხარატიშვილს და ვინ აგებს პასუხს არჩევნებზე

ნინო დათაშვილი

არასამთავრობო ორგანიზაციებმა ცესკოს ახალი თავმჯდომარის კანდიდატურაზე კონსულტაციები უკვე დაიწყეს. მათ კიდევ ერთი კვირა აქვთ პრეზიდენტთან ერთად სამი კანდიდატურის შესარჩევად. კონკრეტული გვარები ჯერჯერობით არ სახელდება. ერთადერთი ვინც საკუთარ გვარს ასაჯაროებს, ეს ლადო ბოჭაძეა, თუმცა ილუზია, რომ ბოჭაძის გვარი სერიოზულად განიხილება, თავად კანდიდატსაც ნაკლებად აქვს.

კანონმდებლობის მიხედვით, არასამთავრობოებისა და პრეზიდენტის მიერ სამი კანდიდატურის შერჩევის შემდეგი მთავარი ეტაპი ცესკოში განვითარდება. კანდიდატებზე ცესკოს შემადგენლობამ უნდა იმსჯელოს. შემადგენლობაში კოალიციის ცალკეული პარტიები იგულისხმებიან. არჩევანის გაკეთება სწორედ მათ მოუწევთ. ექვსი პარტიიდან მინიმუმ ოთხმა უნდა მისცეს ხმა ერთ კანდიდატს, არჩეულად რომ ჩაითვალოს. თუ ცესკო გადაწყვეტილებას ვერ მიიღებს, შემდეგი ეტაპი უკვე პარლამენტია. პარლამენტს მიღებული დავალების შესასრულებლად ზუსტად 7 დღე ექნება. ერთკვირიან ვადაში საკანონმდებლო ორგანომ უნდა შეძლოს სამიდან ერთი კანდიდატის არჩევა. თუ უსუფაშვილი თავის უმრავლესობასთან ერთად მიზანს პირველივე მცდელობაზე ვერ მიიღწევს, მათ დამატებით კიდევ ერთკვირიანი პერიოდი მიეცემა. თუმცა არჩევანი არც ამ შემთხვევაში გაიზრდება. ანუ ცესკოს ახალი თავმჯდომარის არჩევა ისევ შეთავაზებული სამი კანდიდატიდან მოუწევთ. ხელმეორე მარცხის შემთხვევაში პროცედურა კვლავ თავიდან დაიწყება...

წრეზე ტრიალის გამო, დიდი შანსია, ქვეყანა არჩევნებს ცესკოს ხელმძღვანელის გარეშე შეხვდეს. მის მოვალეობას კი მოადგილე – დავით კირთაძე შეასრულებს. ჯერჯერობით ორივე მხარე, მოქმედი ხელისუფლებაც და ნაციონალური ერთმანეთისკენ იშვებს ხელს. თუმცა რეალურად თავმჯდომარის არჩევის ყველა ეტაპზე გადაწყვეტ ხმას სწორედ მოქმედი ხელისუფლება იძლევა.

ვახტანგ ხმალაძე, საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი:

– როგორ განვითარდება სიტუაცია, დამოკიდებულია იმაზე, რა კანდიდატურებს წარმოადგენს პრეზიდენტი. ყველაფერს თავისი დრო და პროცედურები სჭირდება. პრეზიდენტმა არასამთავრობო ორგანიზაციებთან კონსულტაციების შემდეგ ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას უნდა წარუდგინოს არანაკლებ სამი კანდიდატურა. შემდეგ ცენტრალური საარჩევნო კომისიის პარტიული წევრებისგან იმ ნაწილმა, რომლებიც წინა საპარლამენტო არჩევნების დროს პირველ ადგილზე არ იყვნენ და არ აჩვენეს საუკეთესო შედეგი, უნდა აირჩიონ წარდგენილი კანდიდატურებიდან ერთ-ერთი, რომელსაც, სულ ცოტა, ოთხი ხმა უნდა ჰქონდეს. ამის შემდეგ მას პრეზიდენტი დანიშნავს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარედ. თუ ცესკომ კანონით განსაზღვრულ ვადაში ვერ აირჩია კანდიდატებისგან ერთ-ერთი,

EXCLUSIVE

ვახტანგ ხმალაძე: „თუ ცესკომ კანონით განსაზღვრულ ვადაში ვერ აირჩია კანდიდატებისგან ერთ-ერთი, მაშინ ეს საქმე უკვე გადადის პარლამენტში, რომელიც პარლამენტში, რომელიც იმავე კანდიდატებისგან 7 დღის ვადაში ირჩევს ცესკოს თავმჯდომარეს. ამ ეტაპზე საჯაროდ კანდიდატების შესახებ ცნობილი არაფერია.“

მაშინ ეს საქმე უკვე გადადის პარლამენტში, რომელიც იმავე კანდიდატებისგან 7 დღის ვადაში ირჩევს ცესკოს თავმჯდომარეს. ამ ეტაპზე საჯაროდ კანდიდატების შესახებ ცნობილი არაფერია.

(ცესკოს ხარატიშვილის მოადგილე, დავით კირთაძე ხელმძღვანელობს და როგორც ამბობენ, არ არის გამორიცხული, არჩევნების პროცესიც სწორედ მან წარმართოს. თავად ხარატიშვილი აცხადებს, რომ კირთაძეს ცესკოში მუშაობის ბევრად დიდი გამოცდილება აქვს და შესაბამისად, მის პროფესიონალიზმს კითხვის ნიშნები არც ერთმა მხარემ არ უნდა დაუსვას.

სერგო რატიანი, საპარლამენტო უმცირესობის წევრი:

– ზურა ხარატიშვილი, თავისი გადაწყვეტილებით, პრობლემურ სიტუაციაში ჩააყენა არჩევნების მიმდინარეობის პროცესი. საპრეზიდენტო არჩევნებამდე

ორი თვით ადრე ამის გაკეთება მიზანშეწონილი არ იყო, რადგან ახლა საჭიროა საარჩევნო კომისიის ანუ კანდიდატებისგან რაც შეეხება ახალ კანდიდატურას, ფაქტის წინაშე აღმოჩნდით, არანაირ კანდიდატურაზე საუბარი არ არის. ვფიქრობ, უნდა დაიწყოს კონსულტაციები პარლამენტსა და არასამთავრობოებს შორის. პარლამენტის გადაწყვეტილებაზე წინასწარ ვერაფერს ვიტყვი.

თავის მხრივ, ხარატიშვილმა პირველივე საჯარო გამოსვლისას განაცხადა, რომ საკუთარი გადაწყვეტილების შესახებ, პრემიერიდან დაწყებული დეპუტატებით დასრულებული, ყველა გაფრთხილებული ჰყავდა. გარდა ამისა, უკვე ყოფილი ხელმძღვანელი ირწმუნება, რომ კარგად გამართული სისტემა დატოვა და მისი ჩამოსვლის არანაირი საფრთხე არ არსებობს. ასე არ ფიქრობს უმრავლესობა. ირინა იმერლიშვილს მიანიჭა, რომ ცესკოს თავმჯდომარემ პოსტი შეუაგულ არჩევნებში მიატოვა და ამაზე უარეს დროს, უბრალოდ, ვერ შეარჩევდა.

ირინა იმერლიშვილი:

– მე ვფიქრობ, რომ ახლა სწორი პერიოდი არ არის, როდესაც უნდა გადაამდგარიყო. თუ მას წასვლა უნდოდა, არჩევნების გამოცხადებამდე უნდა გადაამდგარიყო, ან არჩევნების შემდეგ. მე რამდენადაც ვიცი და თავადაც არაერთხელ უთქვამს, მას ახალ ხელისუფლებასთან თანამშრომლობის პრობლემა არ ჰქონია. რაც შეეხება არჩევნებს, ხარატიშვილი იქნება თუ არა, პრემიერმა და დღევანდელმა ხელისუფლებამ არაერთხელ თქვეს, რომ ეს არჩევნები გამჭვირვალედ, დემოკრატიულად და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად უნდა ჩატარდეს და ამ დანაპირებს ჩვენ შევასრულებთ.

საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერს მიანიჭა, რომ ხარატიშვილი კონკრეტულ შეთავაზებას ელოდა და სწორედ ეს გახდა მისი გადადგომის მიზეზიც. გარდა ამისა, უმრავლესობაში მეორე ვე-

რსიასაც განიხილავენ. იგივე საგანგებო აცხადებს, რომ ახალ თავმჯდომარეს ოპოზიცია ირჩევს და შესაბამისად, ხარატიშვილის გადადგომის ხრიკს ნაციონალურ ფარულ გეგმებს უკავშირებს.

დავით საგანელიძე:

– ხარატიშვილს თუ გადადგომა უნდოდა, ადრე უნდა გადაამდგარიყო. ახლა რამ აიძულა, არ ვიცი, ვისგან ელოდება რაიმე შეთავაზებას, ეგ ნამდვილად არ ვიცი. ფაქტი ერთია – გამომდინარე იქიდან, რომ ცესკოს თავმჯდომარეს ოპოზიციური ფლანგი ნიშნავს პრეზიდენტის წარდგინებით, ალბათ, ოპოზიციას გარკვეული მოსაზრებები აქვს და ცესკოს ხელმძღვანელობასთან რა თამაშშიც იყო „ნაცმოდრობა“ ჩართული, ეგ ვიცი. ახლა კიდევ რას თამაშობენ, ვერ გეტყვით.

რეალურად, ახალი თავმჯდომარის არჩევანი მთავარ როლს, როგორც უკვე

სერგო რატიანი:

„ზურა ხარატიშვილმა, თავისი გადაწყვეტილებით, პრობლემურ სიტუაციაში ჩააყენა არჩევნების მიმდინარეობის პროცესი“

ცესკო

საპარლამენტო საარჩევნო ადმინისტრაცია

აღვნიშნეთ, კოალიციაში შემავალი პარტიები ასრულებენ თავად ცესკოშიც და პარლამენტშიც. ერთადერთი ეტაპი, სადაც ნაციონალური ერთეულები, ეს პრეზიდენტის მიერ კანდიდატების შეთავაზების მომენტია. ვერ ვიტყვით, რომ ეს საფეხური ნაკლებ მნიშვნელოვანია. შესაბამისად, ახალი თავმჯდომარის არჩევა ერთადერთ შემთხვევაში მოხდება – თუ ორი დაპირისპირებული მხარე თანამშრომლობას მოახერხებს.

ბაჩუკი ქარდავა, „ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის“ ლიდერი:

– აქ არ არის მარტო ცალკე ადგილები პარლამენტის საკითხი. ეს რეალურად იმ პოლიტიკური პროცესის ნაწილად შეიძლება ჩაითვალოს, რაც ქვეყანაში მიმდინარეობს. რამდენად მოახერხებს ახალი და ძველი ხელისუფლება თანამშრომლობას იმაზე, ვინ უნდა იყოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე, ეს რთული სათქმელია. ამ შეთანხმების გარეშე ვერ წარმოიდგენია, როგორ შეიძლება იყოს არჩეული ცესკოს თავმჯდომარე. რამდენად მოახერხებენ შეთანხმებას, ეგ მათი პრობლემაა.

ირინა იმერლიშვილი

სერგო რატიანი

სააკაშვილი იცის, რომ დაიჭიროს

ნინო დათაშვილი

ორი ვარიანტი – ან ქართველი ექსპერტები უფრო სუსტები არიან, ვიდრე ქართველი პოლიტიკოსები, ანდა ექსპერტებიც ისეთივე დაინტერესებული მხარეა, როგორც პარტიების აქტივისტები.

თუმცა, სააკაშვილის შემთხვევაში არის კიდევ ერთი ვერსია. ის ხომ გაუთვლელია. იმიტომ კი არა, რომ ძლიერია და მაგარია, უბრალოდ, თვითონაც არ იცის, რა უნდა, – ასეთია ექსპერტების მოსაზრება ყოველთვის, როცა ისინი ვერ ახერხებენ სააკაშვილის ქმედებების განსაზღვრას.

დიდი მკითხაობა იყო ატეხილი საპარლამენტო არჩევნების წინ. თითქმის ყველა დარწმუნებული იყო, რომ წაგების შემთხვევაში სააკაშვილი სისხლს დაღვრიდა, საკუთარ მოსახლეობას ესროდა. ისიც კარგად იცოდნენ, რომ გამარჯვებას მას არავინ აპატიებდა.

ასე რომ, როცა მშვიდი სააკაშვილი არჩევნების ღამესვე გამოჩნდა, წაგება აღიარა, „ქართულ ოცნებას“ გამარჯვება მიულოცა და ხელისუფლების გადაბარების პროცესი „გახსნილად“ გამოაცხადა.

ახლა ასეთივე ორომტრიალს იწვევს სააკაშვილის მომავალი. თავად სააკაშვილი ურთიერთგამომრიცხავ განცხადებებს აკეთებს. ერთხელ თქვა საგანმანათლებლო საქმით უნდა დავკავდეთო, მეორედ თქვა, არსადაც არ მივდივარ, აქ ვრჩები და ბრძოლა გრძელდება.

ქართული პოლიტიკოსების ნაწილი მოითხოვს მის დაკავებას, ბევრიც დარწმუნებულია, რომ საპრეზიდენტო ვადის ამონურვის შემდეგ მას აუცილებლად დააბრუნებენ ბორკილებს.

სხვების აზრით კი, ამერიკა, ისევე როგორც 2008 წლის ომის დროს შესთავაზა თავშესაფარი, ახლაც წაიყვანს და ლექციების წაკითხვით „გაართობს“.

ძალიან ცოტა მიიჩნევენ, რომ ის პოლიტიკაში დარჩენას გაბედავს.

თუმცა, კულისებში იმასაც ამბობენ, სააკაშვილი იცის, რომ დაიჭიროს და ამიტომაც წასვლაზე უკვე თანხმობა განაცხადა.

ასე რომ, როგორც ახლა ბაჩო ახალაიას პროცესის გამო მოითხოვენ არჩილ კბილაშვილის გადადგომა, ისე სააკაშვილის დაკავება-არდაკავების თემაზე მოუწევს პროკურატურას დიდი სკანდალებისა და ხმაურის გადატანა. არჩილ კბილაშვილს ან „გმირს“ დაუძახებენ, იმიტომ რომ კადრში ნახავენ, როგორ დააპატიმრეს ყოფილი პროკურორი, ან გამოჩნდებიან ისეთები, რომლებიც შეეცდებიან ხალხის აბუნტებას და კბილაშვილის გადაყენებას.

ასე რომ, ვითარება მარტივი არ იქნება.

როგორ ესახება სააკაშვილის მომავალი პოლიტიკური ცხოვ-

კახი კახიშვილი: „სააკაშვილი პირველი იქნება, ვინც თვითფრინავში ჩაჯდება და საზღვარგარეთ გაფრინდება“

EXCLUSIVE

„მიუხედავად სააკაშვილი ყველა შემთხვევაში შეეცდება, რომ დარჩეს პოლიტიკაში. რომც ნაპიძეს და გაფრინდეს“

განმავლობაში იქნება საზღვარგარეთ, სავარაუდოდ, ამერიკის შეერთებულ შტატებში და როდესაც ნახავს, რომ ხალხს მისი სისასტიკე დააინწყდა, შემდგომში ჩამოვა. რამდენიმე ვარიანტი. რას მოიმოქმედებს მიუხედავად სააკაშვილი, ზუსტად არ ვიცი, რადგან არ ვიცი, რას იზამს პროკურატურა. სააკაშვილს რომ ჰქონდეს სრული ინფორმაცია, რომ მან ვერ მიიღო ინდულგენცია, გარანტიები და პროკურატურა მას აუცილებლად დაკითხავს და შემდგომში მას კონკრეტულ საქმეზე პასუხისმგებლობა მისცემს, მაშინ მიხეილ სააკაშვილი პირველი იქნება, ვინც თვითფრინავში ჩაჯდება და საზღვარგარეთ გაფრინდება. არ ვიცი, რას გეგმავს პროკურატურა. ეს, ალბათ, მიუხედავად იცის.

– რამდენად სავარაუდოა, რომ მიხეილ სააკაშვილი პოლიტიკაში დარჩეს და პოლიტიკური საქმიანობა გააგრძელოს?

– მიუხედავად იმისა, რომ სააკაშვილი ყველა შემთხვევაში შეეცდება, რომ დარჩეს პოლიტიკაში. რომც ნაპიძეს და გაფრინდეს, დარწმუნებული ვარ, იქიდანაც თავს არ დაგვანებებს, კვირაში ერთხელ გამოჩნდება და რაღაც ჭკუის დარიგებას დაგვიწყებს. ხომ ხედავთ, დღესაც საუბრობს რაღაც წარმატებებზე, არ საუბრობს შეცდომებზე. თურმე ყველაფერი კარგი მიუხედავად სააკაშვილის გაკეთებულია, ხოლო რაც ცუდი იყო – დაჭერები, ცემა, წამება, ეს თურმე მას არ სცოდნია. თურმე არც ახალაიებს იცნობდა, არც ადვიშვილთან ჰქონდა ისეთი ურთიერთობა, რომ ბოლომდე გაეკონტროლებინა მისი მოქმედება. სამწუხაროდ, საქართველოს პოლიტიკის რეალობა არის ის, რომ ხალხს მალე ავიწყდება კონკრეტული პოლიტიკოსების დანაშაულებრივი ქმედებები. ამიტომ ის ამის იმედად არის. ის ფიქრობს, რომ ორ-სამ წელიწადში ხალხს ეს დაავიწყდება იმ ფონზე, როდესაც ახალი ხელისუფლების წარმომადგენლები იქნებიან ხალხის მიმართ ანგარიშვალდებულები და ხალხს მათ მიმართ გაუჩნდება კითხვები. ასე რომ, შემდგომში ის შეეცდება, ისევ და ისევ გამოჩნდეს ქართულ პოლიტიკაში.

რეზა ექსპერტ კახი კახიშვილს? ამ თემაზე „პრაიმტიმის“ ინტერვიუ ჩანერა.

კახი კახიშვილი:
– საპრეზიდენტო ვადის ამონ-

ურვის შემდეგ რა პერსპექტივები შეიძლება ჰქონდეს მიხეილ სააკაშვილს?

– ვფიქრობ, ბოლო პერიოდში მიხეილ სააკაშვილი აქტიურად ზრუნავს ინდულგენციაზე, რომ რამენაირად მოიპოვოს გარანტიები იმისთვის, რომ მისი საპრეზიდენტო ვადის ამონურვის შემდეგ მის მიმართ არ დადგება სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობის საკითხი. თქვენ, ალბათ, ნახეთ კბილაშვილის კომენტარი, სადაც მან თქვა, რომ ამ ეტაპზე არ არსებობს საფუძვლები სააკაშვილის პასუხისმგებლობაში მიცემის თაობაზე. თუ პროკურატურამ ასე გააგრძელა საქმიანობა, ალბათ, არც არაფერი მოხდება. თუმცა თუ დღეს ჩვენ ვსაუბრობთ იმაზე, რომ სისასტიკესთან და არაადამიანურ მოპყრობასთან გვეკონდა საქმე, მაშინ ჩვენ კარგად ვიცი, რომ ამ ყველაფრის უკან იდგა მიხეილ სააკაშვილი, რომლის ბრძანებებისა და მითითებების გარეშე არაფერი არ მოხდებოდა. თუ ვისაუბრებთ იმაზე, რომ საქართველოში უნდა იყოს კანონის უზენაესობა, მაშინ კანონის უზენაესობის პრინციპიდან გამომდინარე, მიუხედავად იმისა, რომ ნამდვილად უნდა არსებობდეს კითხვები სამართალდამცავი სტრუქტურების მხრიდან. თუ საუბარი

იქნება შერჩევით სამართალზე და ინდულგენციის მოპოვებაზე, მაშინ შესაძლებელია, ვიხილოთ, რომ მიუხედავად სააკაშვილი, უბრალოდ, წავიდეს საქართველოდან. გარკვეული დროის

კახი კახიშვილი

„ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ გაზრთხილეთ

- გაუმართავი გაზის ხელსაწყოებისა და არასტანდარტული საკვამლე და სავენტილაციო არხების ხმარებისას შესაძლებელია სათავსში მხუთავი აირის – CO-ს გამოყოფა, რომელიც უფერო, უსუნო, უგემო და ძლიერ მომნამლავია. გარემოში CO-ს 0.5%-ს დაგროვება 20-30 წუთში ახდენს ადამიანზე სასიკვდილო ზემოქმედებას, ხოლო 1% შესუნთქვისას 1-2 წუთში იწვევს სიკვდილს.
- უსაფრთხოების პირობების დაუცველობა დიდ საფრთხეს უქმნის არა მხოლოდ გაზის დანადგარების მომხმარებელს, ასევე მისი მეზობლების ჯანმრთელობასა და სიცოცხლეს.

ამასთან დაკავშირებით კიდევ ერთხელ შეგახსენებთ:

- ნუ მიანდობთ გაზის დანადგარების სამონტაჟო სამუშაოების ჩატარებას პირს, რომელსაც არ გააჩნია შესაბამისი კვალიფიკაცია;
- სათავსი, სადაც დამონტაჟებულია გაზის ხელსაწყოები, უზრუნველყოფილი უნდა იქნას ვენტილაციით; გაზის ხელსაწყოებით სარგებლობის დროს ხშირად გაანიავეთ სათავსი;
- გამათბობლის ან წყალგამაცხელებლის ჩართვამდე შეამოწმეთ კვამლსადენში წევა;
- შენობაში გაზის სუნის შემჩნევისას შეწყვიტეთ გაზის მოხმარება, გადაკეტეთ გაზის ონკანები, გამოაღეთ კარ-ფანჯრები, გაანიავეთ სათავსი. არ იხმართო ღია ცეცხლი, ელექტროხელსაწყოები და არ ჩართოთ ან არ გამორთოთ შუქი.

დარეკეთ 114-ზე!

- გაზის მიწოდების შეწყვეტის შემთხვევაში აბონენტი ვალდებულია, შეამოწმოს, გადაკეტილია თუ არა ონკანები: გაზის მრიცხველთან, გაზქურასთან, წყალგამაცხელებელთან და გამათბობელ ხელსაწყოებთან;
- ნება მიეცით გაზის მეურნეობის მუშაკს, შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისის“ მიერ გაცემული სამსახურებრივი მოწმობის წარმოდგენის შემდეგ, შემოვიდეს თქვენს ბინაში მრიცხველიდან ანათვლების აღების, გაზგაყვანილობების, გაზის ხელსაწყოების დათვალიერებისა და ტექნიკური მომსახურების ჩასატარებლად.

კატეგორიულად აკრძალულია!

- საცხოვრებელ სახლებში, სკოლებში, ბაგა-ბაღებში, საზოგადოებრივი დანიშნულების შენობებში გაზზე მომუშავე ყველა სახეობის გამათბობელი და წყალგამაცხელებელი მოწყობილობების მონტაჟი და ექსპლუატაცია, რომელთა გამოყენებისას წვისთვის საჭირო ჰაერი აიღება სათავსიდან და წვის პროდუქტების განოვავ არ ხდება კვამლსადენების მეშვეობით (ვინაიდან წვის პროდუქტები სათავსშივე რჩება);
- სავენტილაციო არხების საკვამლე არხებად გამოყენება;
- არასტანდარტული და თვითნაკეთი გაზის ხელსაწყოებისა და სანთურების გამოყენება;
- გაზის ხელსაწყოებისა და გაზგაყვანილობის თვითნებური მონტაჟი, გადაადგილება, შეერთება, გაზგაყვანილობის შეცვლა, მისი გაჯის, ცემენტის ხსნარის, შპალერის, ხის პანელის, კარადების ქვეშ მოქცევა, სავენტილაციო ცხაურის დაფარვა (დაგმანვა);
- დასასვენებლად და დასაძინებლად იმ სათავსების გამოყენება, სადაც დამონტაჟებულია გაზის ხელსაწყოები, გარდა სახელმწიფო სტანდარტით გათვალისწინებული გამათბობელი ღუმელისა;
- გაზის ხელსაწყოების ჩამკეტი მოწყობილობების, საკვამლე-სავენტილაციო არხების არარსებობის შემთხვევაში ბუნებრივი გაზის გამოყენება;
- ანთებული გაზის ხელსაწყოების უმეთვალყურეოდ დატოვება;
- გაზსადენიდან ან გაზის ხელსაწყოებიდან გაზის გაჟონვის დადგენის მიზნით ღია ცეცხლის გამოყენება.

გახსოვდეთ, რომ:

- პასუხისმგებლობა საცხოვრებელ სახლებში გაზის საყოფაცხოვრებო ხელსაწყოების ექსპლუატაციაზე ეკისრებათ მომხმარებლებს.

პატივცემულ მომხმარებლებო!

გთხოვთ, დაიცვათ გაზის უსაფრთხოდ სარგებლობის წესების მოთხოვნები.

ქართულ სოფელში მცხოვრები 26 წლის გოგონა ცხინვალში ბიოლოგიურ დედას ეძებს

ნინო ჩიბჩიური

26 წლის მარინა გიორგაშვილმა ბიოლოგიური დედის ძებნა ქმართან დაშორების შემდეგ გადაწყვიტა. ორ შვილთან ერთად, ის ამჟამად გორის რაიონის სოფელ ახალდაბაში ბიძაშვილთან ცხოვრობს. ერთ-ერთი შვილი, 8 წლის დავითი, დაბადებიდან შეზღუდული შესაძლებლობის მქონეა და საუბარი არ შეუძლია. მარინა ამბობს, რომ მისი მეუღლე სისტემატურად ეჩხუბებოდა და არ მოსწონდა, რომ უნარშეზღუდული ბავშვი ჰყავდა. ცოლთან ერთად, ის ბავშვებზეც ძალადობდა და ფიზიკურ შეურაცხყოფას აყენებდა. მარინა ძალადობისგან დაკვიცის მსხვერპლთა თავშესაფარშიც იყო, თუმცა შემდეგ ქმარს დაუბრუნდა. ერთი წლის შემდეგ კი ოჯახი ისევ მიატოვა. ამის მიზეზად ის ქმრისგან და მამამთილისგან მისი ბიოლოგიური დედის უშუალო სიტყვებით მოხსენიებას ასახელებს. მარინამ 12 წლის ასაკში დედობილისგან შეიტყო, რომ აყვანილი იყო. თუმცა ბავშვობის პერიოდს იხსენებს და ამბობს, რომ ბიოლოგიური დედა ხშირად ნახულობდა. ფიქრობს, რომ არა ხელის შემშლელი ფაქტორები, დედას უფრო მარტივად მოძებნიდა. მთავარ პრობლემას ამაში ტერიტორიები და საზღვრები უქმნის.

მარინა გიორგაშვილი: „ჩემი ქმარი და მისი ოჯახი, სხვა შეურაცხყოფებით ერთად, მაძახებდნენ, ბოზიშვილი ხარო, არც კი იცი, ვინ ხარ და საიდან მოდიხარო. როცა ქმრისგან წამოვედი, ზუსტად ამ სიტყვებმა მაიძულა, რომ გამერკვია, ვისი შვილი ვარ. მასსოვს, დედობილი მუდამ აგრესიული იყო ჩემ მიმართ. მამობილი შედარებით ლმობიერად მექცევოდა, ახლა ორივე გარდაცვლილია და მათგან დეტალებს ვეღარ გავიგებ ჩემი ნამდვილი დედის შესახებ. მხოლოდ რამდენიმე მეზობლისგან ვიცი, რომ ბიოლოგიური დედას, რომელიც მაშინ ცხინვალის რაიონის სოფელ დგორისში ცხოვრობდა, მკვდარი ვგონივარ. ერთ-ერთმა მეზობელმა მითხრა, რომ ჩვენმა თანასოფელელმა ირინამ უშუალოდ დედას და ცხინვალის სამმობიაროში ისე მოაწყვეს, თითქოს ჩემმა გამზრდელმა დედამ იმობიარა, ბიოლოგიური დედა კი 9 დღე იყო საავადმყოფოში და აქედანვე მომდარა ჩემი გამწვანება. ჩემი ნამდვილი დედა ღია ქოქოვია. ის, სავარაუდოდ, ახლაც ცხინვალში ცხოვრობს, ჰყავს ოჯახი და ერთი ქალიშვილი, რომელიც თურმე ძალიან მგავს. შევეცადე, რაიმე გამერკვია ჩემი რუსულენოვანი დაბადების მოწმობით. მაგრამ, როცა ნოტარიუსს ვათარგმნინე, აღმოჩნდა, რომ ცხინვალის მატჩის ბიუროში ის რეგისტრირებული, სადაც ჩემი სახელისა და გვარის ნაცვლად წერია გოდერძი გიორგაშვილი. ანუ ყველანაირი კვალი, რაც დედაჩემამდე მიმიყვანდა, წამოიღო. მასსოვს, რომ სკოლაში მაკითხავდა ერთი ქალი, მერე მითხრეს, რომ ის დედაჩემი იყო. ჩემმა გამზრდელმა კი ის დროთა განმავლობაში თანდათან დამაშორა და ხალხს ათქმევინა, რომ თითქოს მოკვდი. ჩემი ბიოლოგიური დედის მხოლოდ გაცნობა მინდა, თუნდაც არ მიმიღოს, ის მაინც მეცოდინება, ვისი შვილი

მარინა გიორგაშვილი

EXCLUSIVE
„ეს არის საიდუმლოება, რომელსაც ორივე მხარე უნდა იცავდეს. გასათვალისწინებელია ისიც, რამდენად კანონიერად მოხდა შვილად აყვანა“

„ჩემი ქმარი და მისი ოჯახი, სხვა შეურაცხყოფებითან ერთად, მაძახებდნენ, ბოზიშვილი ხარო, არც კი იცი, ვინ ხარ და საიდან მოდიხარო. როცა ქმრისგან წამოვედი, ზუსტად ამ სიტყვებმა მაიძულა, რომ გამერკვია, ვისი შვილი ვარ“

იღმა ბიოლოგიური დედის მოძებნა და შემდეგ მასთან შეხვედრა, არასამთავრობო ორგანიზაციებს საუბარი უჭირთ, თუმცა ამბობენ, რომ ეს ინფორმაცია უშუალოდ იმ პირებს უნდა ეცნობოთ, ვისაც კავშირი აქვთ ცხინვალის რეგიონთან. ქალთა უფლებებზე მომუშავე ორგანიზაციები მარინა გიორგაშვილის, უფლებებზე მიუთითებენ, მისი ბიოლოგიური დედის მხრიდან განხორციელებულ ქმედებებს, გაშვილებასთან დაკავშირებით, დღემდე ფესვოკიდებული სტერეოტიპების არსებობის შედეგს უწოდებენ, რადგან ღია ქოქოვმა, როგორც მარინა გიორგაშვილი ყველა ორსულს სწორედ იმ მიზეზით დამალა, რომ ოჯახი მას აღარ მიიღებდა და „სახელიც გაუტყდებოდა“.

მარინა თვლიდა, კარალეთის ქალთა სოლიდარობის ცენტრის წარმომადგენელი: „ეს ძალიან საფრთხილო საქმეა. შესაძლოა, არც უნდოდეს იმ დედას ასეთ ინტიმურ ურთიერთობებზე საუბარი, რადგან ამჟამინდელ ოჯახში სიტუაცია არ გაურთულდეს. შესაძლოა, პირიქითაც აღმოჩნდეს, იქნებ მართლა მკვდარი ეგონა შვილი და ძებნა ამ მოტივით აღარ გააგრძელა. თავის მხრივ, მარინა გიორგაშვილსაც აქვს უფლება, იცოდეს, ვინ არის მისი ბიოლოგიური დედა. იმის მიზეზი, რომ საქართველოში დღემდე ხდება ჩუმად მშობიარობა ან შვილის მიტოვება, არის ის, რომ საზოგადოების ნაწილი ვაგრიყავს და „მიუღებელი“ პიროვნება გახდება. ეს ნათელი მაგალითია იმისა, რა შედეგის მოტანა შეუძლია ასეთ სტერეოტიპულ დამოკიდებულებას“.

მარინა გიორგაშვილის ისტორია ქართულ-ოსურ ურთიერთობებზე მომუშავე ორგანიზაცია „ქართლოსს“ ვაცნობთ, რომლის ხელმძღვანელმა მგვი ბიბილურმა აღნიშნა, რომ დეტალურად გაცნობა საქმის ირგვლივ არსებულ ვითარებას და მის ხელთ არსებული კონტაქტების მეშვეობით შეეცდება, მარინა დედასთან დააკავშიროს. აღნიშნული ისტორიის უფრო მეტი დეტალის გარკვევა ამ დროისთვის შეუძლებელი აღმოჩნდა, რადგან მარინას სოფელში ამ თემებზე საუბარი არც ერთმა მეზობელმა არ ისურვა.

ქეთი ბაგდასარიანი

ვარ. მე მას არანაირად არ გავკიცხავ. გავიგე, რომ შეყვარებულთან უკანონო ქორწინებაში იმყოფებოდა და როცა გაიგო, რომ ფეხმძიმედ იყო, იმ კაცს მიუტოვებია. შემდეგ კი უცდია, ურთიერთობა აღედგინა, მაგრამ დედას აღარ მიუღია, რადგან უკვე გაშვილებული ვყავდი და სხვა კაცზე იყო გათხოვილი. არავინ არ იცის, ვის რას უშინებდეს ცხოვრება. არც იმას გამოვრიცხავ, რომ პრობლემას წარმოადგენდა ახლაც მის ცხოვრებაში, მაგრამ მე ზოგლემბა მითხრეს, რომ თურმე ბებია და პაპა, რომლებიც უკვე მოხუცდნენ, ისევე იმ სოფელში ცხოვრობენ. იმედს ვიტოვებ, რომ თქვენი მეშვეობით რაიმე გამოხმაურება ექნება ჩემს მონათხრობს“.

მარინა გიორგაშვილმა დასახმარებლად ჯერ გორის გენდერულ რესურსცენტრს მიაკითხა, შემდეგ კი – საია-ს გორის ოფისს. იურისტების შეფასებით, საქმეში სამართალდამცავები უნდა ჩაერთონ, ოფიციალურად უნდა იქნას შესწავლილი ეს საქმე და მასში მონაწილე პირები.

ქეთი ბეგიაშვილი, საია-ს გორის ოფისის თავმჯდომარე: „მოცემულ შემთხვევაში გასათვალისწინებელია გარემოება შვილად აყვანის საიდუმლოს გააფლავებასთან დაკავშირებით, რაც სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის საკითხია. ეს არის დასჯადი ქმედება და წარმოადგენს დანაშაულს. მიზანშეწონილია, რომ ეს საკითხი სამართალდამცავების მიერ იყოს გამოკვეთილი და შესაბამისი გადაწყვეტილება იქნას მიღებული. ეს არის საიდუმლოება, რომელსაც ორივე მხარე უნდა იცავდეს. გასათვალისწინებელია ისიც, რამდენად კანონიერად მოხდა შვილად აყვანა“.

მარინა თვალისხვილი

რა მოხდა საკრებულოში

სანდრო ბრეგაძე, **ეროვნული მნიშვნელობის კულტურის მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული ცენტრის** დირექტორი „რესპუბლიკური პარტიის“ სპიკერი იყოს კალა, რომელიც ებრძვის ეროვნულ გმირს“

EXCLUSIVE

ინიო დათაშვილი

ახალი ხელისუფლება მთავარ პრიორიტეტად უცნაურ საკითხებს აყენებს. მაშინ როდესაც ოპონენტები შეუსრულებელ დაპირებებს უთვლიან და ჩამონათვალში უკვე ოცდამეათე შეუსრულებელ დაპირებასაც კი ასცდნენ, ამ დროს მთავრობაში იმაზე დაობენ, თბილისის საერთაშორისო აეროპორტს უნდა შეეცვალოს თუ არა სახელწოდება.

საკრებულოში დიდი გაუგებრობაა. ერთი მხარე ირწმუნება, რომ ახლად დანიშნული თავმჯდომარე წინააღმდეგია, აეროპორტი ზვიად გამსახურდიას სახელობის გახდეს. თავად უმრავლესობა კი ირწმუნება, საკითხი არათუ ჩავარდა, უბრალოდ, დროებით გადაიდო.

გავრცელებული ინფორმაციით, აეროპორტისთვის ყოფილი პრეზიდენტის სახელის მინიჭების საკითხი დაბლოკა. როგორც ირკვევა, პროექტი დღის წესრიგიდან „რესპუბლიკური პარტიის“ მოთხოვნით მოიხსნა. მოტივაცია პროექტის უკეთ მომზადება იყო. „ეროვნული მემკვიდრეობის“ ლიდერის სანდრო ბრეგაძის თქმით, საკითხის დაყენების წინააღმდეგ საკრებულოს თავმჯდომარე ირაკლი შიხიაშვილი იყო, რის გამოც საკომისიო მოსმენაზე ეს ინიციატივა დაიბლოკა.

სანდრო ბრეგაძე, „ეროვნული მემკვიდრეობის“ ლიდერი:

– დარწმუნებული ვარ, რომ თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის სულში მხედრობითი ხელახალი ძალით იფეთქა და თბილისის საერთაშორისო აეროპორტისთვის ზვიად გამსახურდიას სახელის მინიჭებაზე უარი თქვა. მე რამდენადაც გავიგე, ეს ადამიანი ამ საკითხის დაყენების მოწინააღმდეგე იყო. აეროპორტის სახელის დარქმევა-გადარქმევა საკრებულოს მხედრობითი თავმჯდომარემ შეგნებულად გააკეთა, რათა როგორმე დაეკონტროლებინა ზვიად გამსახურდიას სახელი. მეორე მხრივ, როგორც ირკვევა, „რესპუბლიკურმა პარტიამ“ და საკრებულოში თავმოყრილმა „ნაც-მხედრონის“ გუნდმა ერთი ცეცხლი დაანთო, რათა ეს საკითხი არ გასულიყო. ამ შემთხვევაში მაინტერესებს ერთი რამ, როგორ შეიძლება, რომ ივანიშვილის კოალიციაში „რესპუბლიკური პარტიის“ სახით იყოს ძალა, რომელიც ებრძვის ეროვნულ გმირს. მე ეს არასოდეს მითქვამს, არც ვაპირებდი თქმას, მაგრამ რესპუბლიკელების თავხედობისა და ამბოხების

საქციელის შემდგომ უფლება მაქვს, განვაცხადო, რომ ივანიშვილმა, ჩვენი შეხვედრებისას, არაერთხელ მოგვცა პირობა, რომ არც რესპუბლიკელებს და არც სხვას, ვინც კოალიციაში იყო გაერთიანებული, არ მისცემდა იმის საშუალებას, რომ ებრძოლა გარდაცვლილი პირველი პრეზიდენტის წინააღმდეგ. ხელისუფლებაში მოიყვანეს ის მტრული ძალა, რომელიც ებრძვის გარდაცვლილ პირველ პრეზიდენტს. ვიცი, რომ ბიძინა ივანიშვილი სიტყვის კაცია. დიდი იმედი მაქვს, რომ „ეროვნული მემკვიდრეობის“ ხალხთან ნათქვამ სიტყვას შეასრულებს და სათანადო გადაწყვეტილებას მიიღებს.

საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე ჯაბა სამუშია საკითხის ჩავარდნას უარყოფს და აცხადებს, რომ მსგავსი ფაქტი საკრებულოს სხდომაზე არ დაფიქსირებულა. მისი განმარტებით, საკითხის განხილვა, უბრალოდ, გადაიდო. სამუშია არ გამორიცხავს, რომ თბილისის საერთაშორისო აეროპორტს ზვიად გამსახურდიას სახელი მიენიჭოს.

ჯაბა სამუშია:
„საკითხი არ ჩავარდნილა. ამ საკრებულოში იმაზე, რომ მთავარ სხდომაზე უნდა მოხდეს ამის განხილვა“

ჯაბა სამუშია, საკრებულოს წევრი:

– საკითხი არ ჩავარდნილა. აქ საუბარია იმაზე, რომ მთავარ სხდომაზე უნდა მოხდეს ამის განხილვა.

– თუ ახლა ჩავარდა, მთავარ სხდომაზე როგორღა განიხილება?

– როგორმე სხდომაზე უნდა გასულიყო საკითხი. უბრალოდ, გადაწყვეტილი, რომ მთავარ სხდომაზე წამოვიწვეთ ამ თემას, რომელიც იქნება თვის ბოლოს.

– დღევანდელ სხდომაზე ვინ დააყენა ეს საკითხი?

– აქ საუბარია იმაზე, რომ ფრაქციებს შორის მომავალშიც გაგრძელდეს მსჯელობა. ამის გამო გადაწყვეტილი, რომ ეს თემები განსახილველად დადგეს არა როგორმე სხდომაზე, რომელიც ორშაბათს უნდა გაიმართოს, არამედ თვის ბოლოს პლენარულ სხდომაზე.

– ანუ გამორიცხული არ არის, რომ თბილისის საერთაშორისო აეროპორტს ზვიად გამსახურდიას სახელი დაერქვას?

– არ არის გამორიცხული.

რატომ ეზინიათ

ხათუნა მაგლობლიშვილი

პრაიმერისის ჩატარების საკითხი არასაპარლამენტო ოპოზიციაში კვლავ აქტიურად განიხილება. როგორც იდეას, დღემდე ცოტა მომხრე და ბევრი მოწინააღმდეგე ჰყავს. მოწინააღმდეგეების სია უკვე წლებია შეუცვლელია. ასეთ დროს ბურჯანაძე ყოველთვის ერთ პოზიციას ინარჩუნებს. ის თვლის, რომ მის ზერეტიკებს გამოკვლევა და შემოწმება არ სჭირდება. დაახლოებით ასეთივე ამაღლებული წარმოდგენისაა საკუთარ პროცენტებზე ლიბორისტების ლიდერი. მიუხედავად იმისა, რომ ბოლო არჩევნებში ნათელაშვილის პარტიამ სამარცხვინოდ დაბალი პროცენტი აიღო, აღნიშნულ თემაზე ის მაინც ტრადიციულ პასუხს იძლევა: „აქეთ შემომიერთდნენ...“

შეერთების იმედი არც თავად ლიბორისტების ლიდერს აქვს, თუმცა ისიც, კუკავას მსგავსად, იხტიბარს არ იტყვს და მაინც სთავაზობს საკუთარ თავსაც და გზასაც ყველა დანარჩენს.

შალვა ნათელაშვილი, ლიბორისტების ლიდერი:

– პრაიმერისი ტარდება მთელ მსოფლიოში ერთი პარტიის ჩარჩოებში. მრავალპარტიულ პრაიმერისს ჰქვია არჩევნები.

– ანუ არ ხართ მომხრე, რომ არასაპარლამენტო ოპოზიციას ჰყავდეს ერთიანი კანდიდატი?

– მე ვარ მომხრე, რომ არასაპარლამენტო ოპოზიციამ მასობრივად დამიჭიროს მხარი, ამ შემთხვევაში ჩვენ გვაქვს შანსი, დავიკავოთ საქართველოს პრეზიდენტის პოსტი და შემდგომ შევექმნათ საპარლამენტო ბლოკი ყველა პარტიის ერთობი და ამის შემდეგ გავიდეთ ეროვნული ერთიანობის მთავრობაზე. ეს არის ყველაზე რეალური გზა.

– თავის მხრივ, იგივე მოთხოვნას აყენებს ბურჯანაძეც. ამბობს, რომ მის ირგვლივ უნდა გაერთიანდნენ, რადგან ისიც ყველაზე ძლიერად თვლის თავს არასაპარლამენტო ოპოზიციაში. თუ თქვენ დარწმუნებული ხართ საკუთარ სიძლიერეში, რა ლოგიკით ამბობთ უარს პრაიმერისზე?

– პრაიმერისზე დათანხმების შემთხვევაში, გამოდის, კითხვის ნიშნის ქვეშ ვაყენებ საკუთარ რეიტინგს და თანაც კურთხევითისთვის უნდა მივაკითხო იმ პოლიტიკურ ძალებს, რომლებიც ამას არ იმსახურებენ, საკუთარი განვლილი პოლიტიკური გზის გამო.

არასაპარლამენტო პარტიებიდან პრაიმერისის ჩატარების იდეით

კახა კუკავა:
„არასაპარლამენტო ოპოზიციამ რომ ერთიანი კანდიდატი დააყენოს, მეორე ადგილი გარანტირებული იქნება, გაქრამა პერანაირად ვერ დაენევა“

„თავისუფალი საქართველოს“ ლიდერი, კახა კუკავა გამოდის. ის მიიჩნევს, რომ პრაიმერისში მონაწილეობა სერიოზული გადაწყვეტილებაა და მას განსაკუთრებული მნიშვნელობა პოსტსა-არჩევნო პერიოდისთვის ექნება. თუმცა პრაიმერისის ერთი მთავარი მიზნის აქცეს. ეს მიზნის ყველასთვის ერთია – მონაწილეობის შემთხვევაში ნებისმიერი მოთამაშე ბოლომდე წესების ერთგული

უნდა დარჩეს. ანუ თუ კონკრეტული კანდიდატი წააგებს, ის ვალდებული იქნება, მხარი დაუჭიროს იმ კანდიდატს, რომელიც მას სულაც არ ესაბება გულზე...

კუკავა თავადვე გამოთქვამს ეჭვს, რომ პრაიმერისი არ შედგება. ესეც ტრადიციულად იქცა, იშვიათი გამონაკლისების გარდა. თუმცა შეთავაზება მაინც კეთდება და ის ძალაში მანამ იქნება, სანამ მისი ჩატარების ვადები იმოქმედებს...

კახა კუკავა, „თავისუფალი საქართველოს“ ლიდერი:

– პრაიმერისის შეთავაზებას ის აზრი აქვს, რომ ქართულმა საზოგადოებამ უნდა დაინახოს, ვინ მონაწილეობს არჩევნებში ნაგებისთვის და ვინ – მოგებისთვის. ვინც პრაიმერისში მონაწილეობაზე თანხმობას განაცხადებენ, მათ რეალურად სურთ მოგება, ვინც პრაიმერისზე უარს იტყვიან, ისინი არჩევნებში ნაგებისთვის მიდიან. ეს ძალიან მარტივი ლოგიკაა. სწორად ამბობენ პრაიმერისზე უარს იმ ლოგიკით, რომ: აი, მე ისედაც ყველაზე მაღალი რეიტ-

შალვა ნათელაშვილი:
„პრაიმერისზე დათანხმების შემთხვევაში, გამოდის, კითხვის ნიშნის ქვეშ ვაყენებ საკუთარ რეიტინგს და თანაც კურთხევითისთვის უნდა მივაკითხო იმ პოლიტიკურ ძალებს, რომლებიც ამას არ იმსახურებენ, საკუთარი განვლილი პოლიტიკური გზის გამო“

EXCLUSIVE

„დღეს ოპოზიციურ პარტიებს არც ერთს არ აქვს ნდობის მაღალი რეიტინგი“

ინგი მაქვს... ლოგიკურია, ვისაც ყველაზე მაღალი რეიტინგი აქვს, სწორედ მას უნდა ანუცობდეს პრაივერის ჩატარებას. შესაბამისად, ყველაზე მეტად წინააღმდეგი ის უნდა იყოს, ვისაც ყველაზე ნაკლები რეიტინგი აქვს. ვფიქრობ, ქართული საზოგადოებისთვის ეს ძალიან საინტერესო იქნება. დღეს ოპოზიციურ პარტიებს არც ერთს არ აქვს ნდობის მაღალი რეიტინგი. ხალხი მათ მხარს თუ დაუჭერს, დაუჭერს მხოლოდ ერთადერთი იდეის გამო – არასაპარლამენტო კანდიდატი მოვიდეს ხელი-სუფლებებში და ამით ზღვარი დაუდოს „ქართული ოცნების“ უზუნარობასა და კორუფციას. ეს იდეა საზოგადოებისთვის მომხიბვლელი და არა სხვა რომელიმე.

– კობა დავითაშვილი მზად არის, მონაწილეობა მიიღოს პრაივერისში. ბურჯანაძის პოზიცია ასეთ დროს ყოველთვის ერთნაირია. მას მიაჩნია, რომ მის პოლიტიკურ რეიტინგს გაზომვა არ სჭირდება, ასევე ფიქრობს შალვა ნათელაშვილიც...

– ჩვენ ვნახეთ, რომ შალვა ნათელაშვილი, მაგალითად, ბოლო არჩევნებში აჩვენა 3%. შუალედურ არჩევნებზე ყველამ ვნახეთ, ვინ რა როლს ასრულებდა, მე არ მინდა ურთიერთობა და ვიპაზო და ჩავშალო წინასწარვე, მაგრამ რეალურად ნაძალადევი არჩევნების მოგების შანსი მხოლოდ მე მქონდა. სხვადასხვა კანდიდატი ამ არჩევნებში ასრულებდა ერთ დავალებას, რომ ჩემთვის ხმები წაერთმია. ეს ხშირ შემთხვევაში გაცნობიერებული ნაბიჯი იყო, ზოგჯერ კი – გაუცნობიერებელი ქმედება. ვინც ამას გაცნობიერებულად აკეთებდა, ძალიან კარგად ვიცით, მას

„პრაივერისი არის, პრინციპში, იგივე სოციოლოგიური კვლევა. უბრალოდ, მას ატარებს პოლიტიკური ძალა და თავისავე ჩატარებულ კვლევას ხომ უნდა ენდონ?“

იბარებდნენ ერთ-ერთ სამინისტროში, დავალებებს აძლევდნენ, ფულსაც აძლევდნენ...

– ვის გულისხმობთ?

– ვისაც ვგულისხმობ, თავადაც მიხვდება და საზოგადოებაც... იყვნენ კანდიდატები, რომლებიც ამას გაუცნობიერებლად აკეთებდნენ.

– ახლა ვინ იმოქმედებს ასე შეგნებულად და დავალებით?

– არ მინდა ამის დასახელება, უბრალოდ, ვიტყვი, რომ ასეთებიც არიან და ისეთებიც, თუმცა შედეგი ხალხისთვის ორივე შემთხვევაში ერთნაირია. სულელი და ბოროტი პრეზიდენტად არც ერთ შემთხვევაში არ არის კარგი. აქედან გამომდინარე, ვისაც მოგება უნდა, ვინც რეალურად უყურებს პროცესს, რომ ეს უნდა მოხდეს ოპოზიციის ერთობლივად, ის უნდა გახდეს პრაივერისის მონაწილე. ერთი კონტრარგუმენტი მაინც დამისახელოს ვინმემ, რატომ არ უნდა ჩატარდეს პრაივერისი. საერთოდ, ბევრ ადამიანს აქვს სხვადასხვა ფაქტორები. ზოგს, უბრალოდ, ანუხებს გაუცნობიერებელი შიში. ამიტომ მე არ შევალ

იმის განხილვაში, ვინ რატომ არიდებს თავს პრაივერისს. ამ თემაზე დებატები რომ გაიმართოს, ვერავინ ოპონირებას ვერ გამიწევს. ერთი კონტრარგუმენტი მაინც ხომ უნდა არსებობდეს, რატომ არ უნდა გაიმართოს პრაივერისი?

– მეთოდიკა რამდენად შეიძლება ჩაითვალოს მიზეზად?

– მეთოდიკაზე არ ვდავობ, ჩვენ არ ვამბობთ, რომ მაინცდამაინც ერთი კონკრეტული მეთოდიკით უნდა გაიმართოს პრაივერისი. 2010 წელს ჩვენ ჩავატარეთ პრაივერისი და მაშინ მეთოდიკა იყო ძალიან დახვეწილი. გამოიკითხება, ვთქვათ, 5 ათასი ადამიანი, ყველა თავის საცხოვრებელ ბინაზე, და გამოიკვეთება რეალური სურათი.

– პრობლემაც ეს არის, რომ შემდეგ უნდა მოხდეს აღიარება...

– სოციოლოგიური კვლევის მეთოდიკით უნდა ჩატარდეს. აღიარების პრობლემა არის იმაში, რომ სოციოლოგიურ კვლევას აკეთებს ცალკე ადმინისტრაცია. პრაივერისი არის, პრინციპში, იგივე სოციოლოგიური კვლევა. უბრალოდ, მას ატარებს პოლიტიკური ძალა და თავისავე ჩატარებულ კვლევას ხომ უნდა ენდონ? როცა თავად დამოუკიდებელი კანდიდატები ამბობენ, პირველ ადგილზე ვართ რეიტინგებში, ამ რეიტინგებს ხომ ადგენენ რაღაც კვლევებით? ჰოდა, ახლა ვთავაზობთ იგივე კვლევის ჩატარებას, უბრალოდ ერთობლივად.

– ერთმანეთისადმი ნდობა რამდენად ექნებათ ამ ძალებს, საცხოვრებელ ბინებზე ყველა პარტიის წარმომადგენელი ერთად ხომ არ ივლის?

– ყველა არა, შესაძლებელია, სამმა ან ოთხმა ადამიანმა იაროს. პრაივერისის ერთადერთი კონტრარგუმენტი შეიძლება გახდეს ის, რომ მასში მონაწილეობისას შეიძლება ნააგო და შემდეგ იძულებული გახდები, წესებს დაემორ-

ჩილო და მხარი დაუჭირო იმ კანდიდატს, რომელიც გაიმარჯვებს. არასაპარლამენტო ოპოზიციამ რომ ერთიანი კანდიდატი დააყენოს, მეორე ადგილი გარანტირებული ექნება, ბაქრაძე ვერანაირად ვერ დაენევა. ასეთ შემთხვევაში

მეორე ტურიც გარანტირებულია, პრინციპში.

– თქვენ აპირებთ, რომ პირადად შესთავაზოთ პრაივერისი კანდიდატებს, თუ დაელოდებით მათ გამოხმაურებას?

– ეს იდეა მათთვის ცნობილია, თუ მათ მოტივაცია არ აქვთ, მე ვერ დავარწმუნებ მონაწილეობის აუცილებლობაში და მართალი რომ გითხრათ, ეს არც არის ჩემი ამოცანა. „თავისუფალი საქართველო“ ადგილობრივი არჩევნებისთვის ემზადება და ჩვენ ვფიქრობთ, ქართველმა ხალხმა უნდა დაინახოს, რომ ჩვენი პარტია არის ერთადერთი ძალა, რომელიც საზოგადოების ინტერესების გამტარებელია და არ არის ჩართული კორუფციულ და პარტიულ თამაშებში.

„ზოგს, უბრალოდ, ანუხებს გაუცნობიერებელი შიში. ამიტომ მე არ შევალ იმის განხილვაში, ვინ რატომ არიდებს თავს პრაივერისს. ამ თემაზე დებატები რომ გაიმართოს, ვერავინ ოპონირებას ვერ გამიწევს. ერთი კონტრარგუმენტი მაინც ხომ უნდა არსებობდეს, რატომ არ უნდა გაიმართოს პრაივერისი?“

ვინ გახდება ბიძინა ივანიშვილის მემკვიდრე, ვინ ჩაიბარებს მისი წასვლის შემდეგ ეკონომიკურ გუნდს და როგორი იქნება ეს გუნდი? ვინ აგებს პასუხს ეკონომიკურ ვარდნაზე და ვინ არის ხელისუფლებაში სუსტი რგოლი?

ნინო დათაშვილი

ბიძინა ივანიშვილი რამდენჯერმე, თანაც ოფიციალურად, თქვა, რომ საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ წავა. სოციალურ ქსელში შესაძლო მემკვიდრედ ორი ფიგურა დასახელდა – ირაკლი ღარიბაშვილი და კახი კალაძე. კალაძე არაოფიციალურად საპრეზიდენტო კანდიდატადაც კი იყო დასახელებული.

თუმცა, მოულოდნელად ეკონომიკის მინისტრმა გიორგი კვიციანი განაცხადა, რომ პრემიერის პოსტზე, სხვებთან ერთად, მისი კანდიდატურაც შეიძლება იყოს განხილული. ამით მან ისიც დაადასტურა, რომ ბიძინა ივანიშვილის წასვლას „ქართულ ოცნებაში“ უკვე სერიოზულად განიხილავენ, თუმცა ხმამაღლა საუბარს მაინც ერიდებიან.

ეკონომიკური გუნდის გარდა, საუბარია სხვა მინისტრების შეცვლაზეც. მაგალითად, თეა წულუკიანის, სოზარ სუბარის... აკრიტიკებენ მთავარ პროკურორს, არჩილ კბილაშვილსაც.

წულუკიანს – ეგრეთწოდებული სასამართლოს რეფორმების გამო; სოზარ სუბარს – ციხეებში მძიმე მდგომარეობის გამო; კბილაშვილს – ბაჩო ახალაიას გამართლებისთვის... მოკლედ, ყველას რაღაც აქვს „მოსაკითხი“. კითხვის ნიშნები აქვთ ეკონომიკური გუნდის მიმართაც. თუმცა, ექსპერტები ეკონომიკურ გუნდზე (ამ სფეროში მაჩვენებლების ვარდნის მიუხედავად) საუბრისას ზედმინდებით კორექტულები არიან. პრემიერ-მინისტრ ბიძინა ივანიშვილის პასუხისმგებლობაზე რომ ვერაფერს იტყვიან, პასუხისმგებლობას აბსტრაქტულად აყენებენ.

ასეა თუ ისე, კვიციანიშვილის განმარტების მიუხედავად, ექსპერტები ბიძინა ივანიშვილის წასვლასთან დაკავშირებითაც ფრთხილობენ. ქართველი ექსპერტების სუსტი ნერტილი პროგნოზია. ტრადიცია ჯერ უცვლელია: რასაც ისინი პროგნოზირებენ, როგორც წესი, არ ხდება. ამიტომაც, ახლა ურჩევნიათ, მოვლენებს წინ არ გაუსწრონ. მით უფრო, როცა საქმე თვით ბიძინა ივანიშვილს ეხება.

მაშ ასე, ქართველი ექსპერტების შეფასებები პრემიერის მემკვიდრესა და ეკონომიკურ გუნდზე.

გია ხუხაშვილი, ექსპერტი ეკონომიკის საკითხებში:

– რამდენად შესაძლებელია პრემიერ-მინისტრის პოლიტიკიდან წასვლის შემდეგ, მისი თანამდებობა ეკონომიკის მინისტრმა გიორგი კვიციანიშვილმა დაიკავოს?

– პრემიერ-მინისტრის პოლიტიკიდან წასვლა გადაწყვეტილი საკითხი არ არის. მგონი, ძალიან ადრეა ამაზე საუბარი. ასეთი გადაწყვეტი-

ვინ დატოვებს მინისტრთა კაბინეტს

ლება ასე ადრე არ მიიღება. პრემიერის წასვლა არცთუ ისე ახლო პერსპექტივაა. მით უმეტეს, კანდიდატურებზე საუბარი ნაადრევია.

– რაც შეეხება ეკონომიკურ ვარდნას, რომელიც ქვეყანაში? ვინ შეიძლება ამაზე იყოს პასუხისმგებელი?

– პასუხისმგებელი, ნებისმიერ შემთხვევაში, ეკონომიკური გუნდი და საერთოდ, მთლიანად ხელისუფლებაა.

– როგორ ფიქრობთ, საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ შესაძლებელია, შეიცვალოს ეკონომიკური გუნდი?

– პოლიტიკა უნდა განვიხილოთ დინამიკაში. პოლიტიკაში ყველაფერი შეიძლება მოხდეს. თუმცა ჯერჯერობით

ამის საჭიროებასა და ნიშნებს ვერ ვხედავ. საპრეზიდენტო არჩევნებამდე საკმაოდ დიდი დროა დარჩენილი. მანამდე კიდევ ბევრი რამ მოხდება, ეკონომიკურ პროცესშიც ბევრი რამ შეიცვლება. არაფრის გამორიცხვა არ შეიძლება. დღეის მდგომარეობით, ეს საკითხები, რაც, თქვენ მითხარით, ჯერჯერობით აქტუალური არ არის.

გია ხუხაშვილი:
„პრემიერ-მინისტრის პოლიტიკიდან წასვლა გადაწყვეტილი საკითხი არ არის. მგონი, ძალიან ადრეა ამაზე საუბარი“

თუმცა, რა ვითარება იქნება საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ, იქიდან გამომდინარე, ყველაფერი შეიძლება მოხდეს. პროგნოზის გაკეთებას დღეს ვერ დავინყებ. ეს ყველაფერი დამოკიდებულია სუბიექტურ და ობიექტურ ფაქტორებზე.

– ყველაზე სუსტ რგოლად ვინ შეიძლება მივიჩნიოთ ეკონომიკურ გუნდში?

– გამიჭირდება ამაზე პასუხის გაცემა. ერთადერთი ჩემი თავი შემოძლია დავასახელო, თვითპოლიტიკული ვარ, მაგრამ მე არ ვარ ეკონომიკური გუნდის წევრი. რაც შეეხება სამინისტროებსა და მინისტრებს, მე ყველა მომონს ჯერჯერობით. ასე, კონკრეტულად რომ ვილაპარაკოთ, მთავრობა არის სოლიდარული პასუხისმგებლობის ორგანიზმი და არ არსებობს ვიღაცის პასუხისმგებლობა ისე, რომ ის არ გადადიოდეს სხვებზე. აქედან გამომდინარე, თავს შევიკავებდი, რომ ვიღაც უფრო სუსტად მოვიზარო და ვიღაც – უფრო ძლიერად. საბოლოო ჯამში, ყველა პასუხისმგებელია ეკონომიკურ პროცესზე, ვინც ამაში მონაწილეობს.

– ეკონომიკური ვარდნის მიზეზი რა შეიძლება იყოს?

– ამას ძალიან ბევრი მიზეზი აქვს. პირველ რიგში, იმის მიზეზი, რაც დღეს ხდება, არის ის მძიმე მემკვიდრეობა, რაც ჩვენ დაგვიტოვეს. ქვეყანაში ჩამოყალიბებული იყო მახინჯი ეკონომიკური ურთიერთობები, რასაც გრძელვადიანი პერსპექტივა არ ჰქონდა. მოკლე ვადაში ფასადური კეთილდღეობის ჩვენება შეეძლოთ, მაგრამ სისტემური პრობლემები იყო. ეკონომიკური ურთიერთობები გრძელვადიან პერსპექტივაზე არ იყო გათვლილი. ეკონომიკა არ იყო ჯანსაღი და ამის რეკონსტრუქციას დიდი დრო სჭირდებოდა. ეს დრო იმან წაიღო, რომ ნორმალური და ჯანსაღი ურთიერთობები დამყარებულიყო ბიზნეს-სექტორსა და ხელისუფლებას შორის, შექმნილიყო კონკურენტული გარემო და პოლიტიკური რისკები ჩამოშორებოდა ამ ურთიერთობებს. ეს მოსამზადებელი სამუშაოები პრაქტიკულად დასრულებულია და მე ფიქრობ, რომ უახლოეს პერიოდში ეკონომიკა გამოცდვას დაინყებს.

ემზარ ჯგერენია, ექსპერტი ეკონომიკის საკითხებში:

– სიმართლე გითხრათ, მგონია, რომ კვიციანიშვილის შესაძლო გარემიერება ჯერჯერობით ჭორია. შესაძლებელია, რომ სხვა კანდიდატებიც იყვნენ.

– მაგალითად, ვინ?
– ვერ გეტყვით. ალბათ, ძალიან უხელოა. ჯერ გიორგია ვიცე-პრემიერი. პრემიერის თანამდებობა არ არ-

შვილის მემკვიდრე

ემზარ ჯგერენია:

„ეს არის მთელი გუნდის პრობლემა და ეკონომიკური ზრდის საკითხები მთელი მთავრობის მასშტაბით უნდა განიხილებოდეს“

ის, უბრალოდ, ეკონომიკური გუნდი, პრემიერის თანამდებობა, ახალი კონსტიტუციის თანახმად, საკმაოდ პოლიტიკურია, რომელსაც უფრო დიდი პოლიტიკური გამოცდილება და პოლიტიკური ალლო სჭირდება, ვიდრე გიორგის აქვს.

– გავრცელებული ინფორმაციით, პრემიერ-მინისტრის თანამდებობაზე ირაკლი ლარიბაშვილის კანდიდატურაც განიხილება...
– ალბათ.

– უნდა ველოდოთ თუ არა, ეკონომიკური გუნდის ცვლილებას და ვინ შეიძლება აღმოჩნდეს ყველაზე სუსტი რგოლი, ვინც შეიცვლება?
– ამ ეტაპზე ამას გამოვიცხავ.

– არჩევნების შემდეგ მოსალოდნელი არ არის ეკონომიკური გუნდის ცვლილება?
– 2013 წლის განმავლობაში, მგონი, არ შეიცვლება და 2014-ში ვნახოთ.

– რაც შეეხება ეკონომიკურ ვარდნას, ამ შემთხვევაში ვინ შეიძლება იყოს პასუხისმგებელი?
– ამ შემთხვევაში ეს მართლაც ერთი მინისტრის პრობლემა არ არის.

ეს არის მთელი გუნდის პრობლემა და ეკონომიკური ზრდის საკითხები მთელი მთავრობის მასშტაბით უნდა განიხილებოდეს და არა ერთი რომელიმე პიროვნების მაგალითზე. აქ ლაპარაკია ფუნდამენტურ საკითხებზე, რომელსაც ღრმა კვლევა და საკმაოდ სერიოზული მუშაობა სჭირდება. ეკონომიკის ვარდნა ერთი მინისტრის დონეზე არ ხდება.

– სწორედ ამიტომ ხომ შეიძლება მოხდეს ეკონომიკური გუნდის ცვლილება?
– მართლაც ეკონომიკური გუნდი არ არის პასუხისმგებელი ამაზე. ეკონომიკური გუნდი ორი-სამი ადამიანია.

– თქვენ რას უკავშირებთ ეკონომიკურ ვარდნას?
– ამას ძალიან ბევრი გარე და შიდა მიზეზი აქვს. ყველაზე მნიშვნელოვანია ორხელისუფლებიანობა, მოლოდინის რეჟიმი, გარე ინვესტიციების არარსებობა და შიდა ეკონომიკური რეფორმების განხორციელების და-

გიორგი კვირიკაშვილი

EXCLUSIVE

გვიანება. ეს საკმაოდ ღრმა საუბრის თემაა. ეს ერთი და ორი ფაქტორით არ არის გამოწვეული. თუ პოლიტიკურ პრობლემაზე ლაპარაკი, ეს სხვა რაღაცაა. თუ არადა, ეს ფუნდამენტური პრობლემაა, რომელსაც ფესვები ღრმად აქვს გადგმული და ბუნებრივია, სერიოზულ სტრუქტურულ ცვლილებებს მოითხოვს.

კახი კახიშვილი, საარჩევნო და პოლიტიკური ტექნოლოგიების კვლევითი ცენტრის დირექტორი:

– რამდენად შესაძლებელია, პრემიერ-მინისტრის წასვლის შემდეგ მისი თანამდებობა გიორგი კვირიკაშვილმა დაიკავოს?
– რამდენად შესაძლებელია, ამას ვერ გეტყვით. დღეს ვერ ვიმსჯელებ ამაზე. შესაძლებელია, კვირიკაშვილმაც დაიკავოს და შესაძლებელია, ბევრმა სხვა ადამიანმაც დაიკავოს. მე ამაზე ვარაუდს ვერ გამოვთქვამ.

– რამდენად მოსალოდნელია საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ ეკონომიკური გუნდის ცვლილება?
– მე ვფიქრობ, რომ საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ არა მხოლოდ ეკონომიკური გუნდის ცვლილება იქნება საჭირო, არამედ მთავრობის გადახალისების გადახალისების საკითხი დადგება დღის წესრიგში. რომელ მინისტრს დატოვებენ და რომელს – არა, ჯერ არ ვიცი. ფაქტია, რომ გარკვეული მინისტრები აღარ იქნებიან წარდგენილი მინისტრების პოსტზე.

– ეკონომიკური ვარდნის გამო, რაც ქვეყანაშია, ვისი პასუხისმგებლობის საკითხი შეიძლება დადგეს?
– რაც შეეხება თვითონ ვარდნას, მე ამას ვუკავშირებ იმ გარდამავალ პერიოდს, რომელიც არის ქვეყანაში. კერძოდ, ცხრა წლის განმავლობაში საშუალო ფენა მიზანმიმართულად მოისპო „ნაციონალური მოძრაობის“ მხრიდან, ხოლო ის ბიზნეს-მენები, რომლებიც საქართველოში ეკონომიკურ ამინდს ქმნიდნენ,

– რამდენად შესაძლებელია, ამას ვერ გეტყვით. დღეს ვერ ვიმსჯელებ ამაზე. შესაძლებელია, კვირიკაშვილმაც დაიკავოს და შესაძლებელია, ბევრმა სხვა ადამიანმაც დაიკავოს. მე ამაზე ვარაუდს ვერ გამოვთქვამ.

– რამდენად მოსალოდნელია საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ ეკონომიკური გუნდის ცვლილება?
– მე ვფიქრობ, რომ საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ არა მხოლოდ ეკონომიკური გუნდის ცვლილება იქნება საჭირო, არამედ მთავრობის გადახალისების საკითხი დადგება დღის წესრიგში. რომელ მინისტრს დატოვებენ და რომელს – არა, ჯერ არ ვიცი. ფაქტია, რომ გარკვეული მინისტრები აღარ იქნებიან წარდგენილი მინისტრების პოსტზე.

– ეკონომიკური ვარდნის გამო, რაც ქვეყანაშია, ვისი პასუხისმგებლობის საკითხი შეიძლება დადგეს?
– რაც შეეხება თვითონ ვარდნას, მე ამას ვუკავშირებ იმ გარდამავალ პერიოდს, რომელიც არის ქვეყანაში. კერძოდ, ცხრა წლის განმავლობაში საშუალო ფენა მიზანმიმართულად მოისპო „ნაციონალური მოძრაობის“ მხრიდან, ხოლო ის ბიზნეს-მენები, რომლებიც საქართველოში ეკონომიკურ ამინდს ქმნიდნენ,

მჭიდროდ იყვნენ დაკავშირებული „ნაციონალიზმის“ ელიტასთან და, ფაქტობრივად, მათი ქოლგის ქვეშ მუშაობდნენ. აქედან გამომდინარე, როდესაც ხელისუფლება შეიცვალა, ბუნებრივია, ნაწილმა მოძებნა ახალი ვარგარეთ, ნაწილმა დაიხილეს. საიდან უნდა განვითარდეს ბიზნესი? ერთი მხრივ, საქართველოს მოსახლეობა გაკოტრებულია „ნაციონალიზმის“ ცხრანობიანი მმართველობის გამო, საშუალო ფენა გაანადგურეს და ფული თვითონ ჩაიდეს ჯიბეში. ახლა მითხარით, რა უნდა გაეკეთებინა ეკონომიკის მინისტრს რვა თვის განმავლობაში? რატომ შეიძლება დადგეს კვირიკაშვილის პასუხისმგებლობის საკითხი, ამას მე ვერ გეტყვით. ამაზე ეკონომიკის ექსპერტებმა უნდა იმსჯელონ.

– მე არ ვარ ეკონომიკის ექსპერტი, მაგრამ, როგორც ჩვეულებრივი მოქალაქე, ვხედავ, რა ხდება ჩემ გარშემო. ჩემ გარშემო ხდება ის, რომ ბანკები, რომლებიც უნდა კვებავდნენ ბიზნესმენებს, ახლა არანაირ კრედიტს არ იძლევიან. საიდან უნდა განვითარდეს ბიზნესი? ერთი მხრივ, საქართველოს მოსახლეობა გაკოტრებულია „ნაციონალიზმის“ ცხრანობიანი მმართველობის გამო, საშუალო ფენა გაანადგურეს და ფული თვითონ ჩაიდეს ჯიბეში. ახლა მითხარით, რა უნდა გაეკეთებინა ეკონომიკის მინისტრს რვა თვის განმავლობაში? რატომ შეიძლება დადგეს კვირიკაშვილის პასუხისმგებლობის საკითხი, ამას მე ვერ გეტყვით. ამაზე ეკონომიკის ექსპერტებმა უნდა იმსჯელონ.

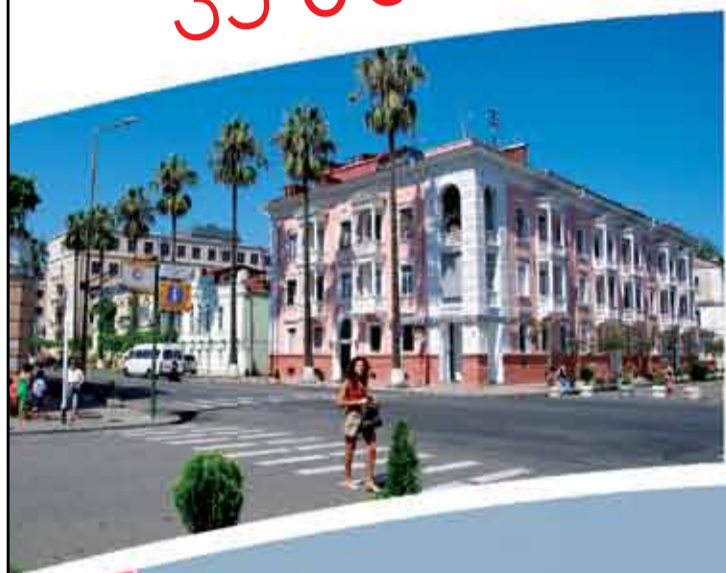
– როდესაც ქვეყანაში ეკონომიკური კრიზისია, ამ დროს ეკონომიკის მინისტრის დანიშნულება რამდენად სწორი გადაწყვეტილებაა?
– როდესაც ქვეყანაში ეკონომიკური კრიზისია, ამ დროს ეკონომიკის მინისტრის დანიშნულება რამდენად სწორი გადაწყვეტილებაა?

კახი კახიშვილი: „ვფიქრობ, საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ არა მხოლოდ ეკონომიკური გუნდის ცვლილება იქნება საჭირო, არამედ მთავრობის გადახალისების საკითხი დადგება დღის წესრიგში“

Airzena

35 წუთი და თქვენ უკვე ბათუმში ხართ!

სიასლემ ავიაკომპანია
აირზენასგან!

1 აბვისტოდან
ყოველდღიური ფრენები ბათუმში!

დაგვიკავშირდით 2 505 005
ან ენვიეთ საიტს www.airzena.com

ფანჯრის იწვალადის სტატუსს არ აკლავენ

ნანა დათაშვილი

72 წლის ვენერა კარიბოვი 8 წელია, შვილთან ერთად, ავლაბარში, ერთ ოთახში, გაუსაძლის პირობებში ცხოვრობს. მათი ყოველდღიური შემოსავალი, მხოლოდ მოხუცის პენსია და დედა-შვილის სოციალური დახმარებაა, რომელიც ჯამში 150 ლარს შეადგენს. ოჯახი აქედან 100 ლარს ქირაში იხდის. ვენერა კარიბოვი მეორე ჯგუფის ინვალიდია, რის გამოც შვიდი წელია მერია მას ბინით უზრუნველყოფაზე უარს ეუბნება. იმისთვის, რომ კარიბოვამ ბინა მიიღოს პირველი ჯგუფის ინვალიდის საბუთი საჭირო, რომელსაც ის 7 წელია უშედეგოდ ელოდება. მოხუცს, რომელსაც მოკვეთილი აქვს ფეხი, ამოჭრილი აქვს კუჭი, გადატანილი აქვს ინსულტი, რის გამოც მას მეტყველება და ზოგჯერ აზროვნება უჭირს, უარს ეუბნებიან პირველი ჯგუფის ინვალიდის სტატუსის მინიჭებაზე. ეუბნებიან, რომ ის არ აკმაყოფილებს პირველი ჯგუფის ინვალიდისთვის საკმარის კრიტერიუმებს. ბოლო იმედი კარიბოვისთვის ახალი ხელისუფლება და ჯანდაცვის ახალი მინისტრი დავით სერგენიკო იყო. მოხუცი ჯანდაცვის სამინისტროში რამდენჯერმე მივიდა, თუმცა მინისტრთან შეხვედრა ვერ მოხერხდა. სერგენიკოს უწვებამი მისულს განუცხადეს, რომ მინისტრი ქვეყანაში არ იმყოფებოდა.

- ჩემი ოჯახის გაჭირვება 2007 წლის დეკემბერში დაიწყო. 9 დეკემბერს გავიკეთე კუჭის ოპერაცია, ათი დღის შემდეგ კი - ფეხის, განგრუნა მქონდა. ფეხი მომაჭრეს. იქიდან გამომდინარე, რომ ოპერაციის გასაკეთებლად სახსრები არ გვქონდა, ბინა გავყიდე. შემდეგ ინსულტმა დამარტყა. ამის გამო მეტყველებაც მიჭირს. ყოველ სამ თვეში ერთხელ მიკოინფარქტის გადატანა მინევს. ამ ყველაფრის შემდეგ ბინა ვიქირავე. მეტის გადახდის საშუალება რომ არ გვქონდა, ამ ოთახში შემოვსახლდით. თქვენც ხედავთ, რომ აქ არანაირი პირობები არ არის საცხოვრებლად. ზამთარში ისე წვიმს აქ, როგორც გარეთ. სოციალური დახმარებაზე და ჩემს პენსიაზე ვართ, რაც ქირაში და დენის გადასახადში გვეხარჯება. ფაქტობრივად მძივრები ვართ. ჩემი შვილი უმუშევარია. სადმე კერძო სამუშაო თუ გამოჩნდება, იქ მუშაობს. ახლა მეკრძრე მექვს კისტა და ამის ოპერაციაც მჭირდება, მაგრამ არანაირი სახსრები არ მაქვს. თან, არა მგონია, 72 წლის ქალმა კიდევ ერთი ოპერაცია გავიკეთო. თავის დროზეც არ გავიკეთებდი სხვა ოპერაციებს, თუ მეცოდინებოდა, რომ ასეთ უკიდურეს გაჭირვებაში ვიცხოვრებდი.

- მერიიდან თუ იყვნენ თქვენთან მოსულები? ნახეს რა პირობებში ცხოვრობთ?

- ბევრჯერ იყვნენ მოსულები. ფოტობიცი გადაიღეს, მაგრამ უშედეგოდ. 2007 წლიდან ვდგავარ მერიაში... რალაც მიზეზებს ეძებენ და მომიყვანეს აქამდე სახლ-კარის გარეშე. ბოლოს რომ ვიყავი, გაა მამრიკიმივილა მკითხა, პირველი ჯგუფის ინვალიდი ხარო? ვითომ არ იცოდა, რომ მეორე ჯგუფი ვიყავი. მითხრა, პირველი ჯგუფის ინვალიდი რომ იყო, შეგიყვანდი ბინაში. 1990 წლიდან ვარ მეორე ჯგუფის ინვალიდი.

- რა მიზეზით არ გაძლევენ პირველი ჯგუფის ინვალიდის საბუთს?

- რამდენი წელია ვწავლობ, რომ ეს საბუთი მომცენ. სხვადასხვა მიზეზებს მისახელებენ. ბოლოს, მერიიდან გამაგზავნეს, თვითონ მომცეს მისამართი, სადაც უნდა აველო საბუთი, რომ პირველი ჯგუფის ინვალიდი ვარ. როდესაც მივიდი, დანახეს, რომ ფეხი არ მქონდა, თან მქონდა დამადასტურებელი მონშობა, რომ კუჭი მქონდა ამოჭრილი. მოვიდა ჩემთან ერთი ადამიანი, ალბათ, ვისაც უნდა მოეცა ჩემთვის პირველი ჯგუფის ინვალიდის მონშობა და მკითხა, მეორე ფეხზე რამე ხომ არ გჭირსო? ვაჩვენე, რომ დანითლებული მქონდა. მითხრა, კიდევ რამე ავადმყოფობა რომ ყოფილიყო, მაშინ მოგცემდით პირველი ჯგუფის ინვალიდის საბუთსო. ახლა არ გეკუთვნიო. მითხარით, როგორი უნდა ვიყო, რომ ეს საბუთი მომცენ. ამაზე უარესად როგორ უნდა ვიყო?

- ახალი მთავრობის მოსვლის შემდეგ თუ მიმართეთ ჯანდაცვის სამინისტროს თქვენი პრობლემის თაობაზე?

- ვიყავი მისული ჯანდაცვის სამინისტროში. სერგენიკოსთან მიხდოდა გასაუბრება. მითხრეს, ამერიკაშიაო. არ ვიცი, მართალი მითხრეს თუ არა. აღარც ახალი მთავრობის იმედი არა მაქვს. ჯანდაცვის კომიტეტის თავმჯდომე-

- ხომ არ იგეგმება ინვალიდების დაცვის კანონის გადახედვა და იმ კრიტერიუმების შეცვლა, რომლითაც დგინდება თუ ვინ შეიძლება იყოს პირველი ჯგუფის ინვალიდი?

- კრიტერიუმის შეცვლა ჩვენ არ შეგეძლია. იმ შემთხვევაში თუ დაგროვდება მსგავსი შემთხვევები, როდესაც მეორე ჯგუფის ინვალიდებს ექნებათ, მეორე ჯგუფის ინვალიდისთვის დამაკმაყოფილებელ კრიტერიუმზე მეტი, შეიკრიბება სახელმწიფო კომისია და იმსჯელებს კრიტერიუმების შეცვლაზე. ამ კრიტერიუმე-

ბის დადგენაზე თავის დროზე მთელი სამინისტრო მუშაობდა. ეს არის ძველი კრიტერიუმები. თუ სამინისტრო ამას საჭიროდ ჩათვლის, შესაძლოა, იმსჯელონ მის შეცვლაზე. ერთი ადამიანის გამო ეს ვერ მოხდება. ეს ძალიან რთული პროცესია, რასაც საკმაოდ დიდი დრო სჭირდება. თუ ეს ქალბატონი მეორე ჯგუფის ინვალიდის კრიტერიუმებზე მეტს აკმაყოფილებს, მაშინ დახეროს წერილი ჩვენს სახელზე და გპირდებით, პირადად მე განვიხილავ მის საქმეს.

ვენერა კარიბოვი: „მითხრას, კიდეც რამე დაავადება რომ გჭირდეს, მოგცემდით, კუჭი მაქვს ამოჭრილი, ფანჯრის იწვალადი და კისტაც მაქვს მკერდზე“...

გუგული მალრამაძე: „პრიტერისუმის შეცვლა ჩვენს არ შეგვიძლია. იმ შემთხვევაში თუ დაგროვდება მსგავსი შემთხვევები... შეიკრიბება სახელმწიფო კომისია და იმსჯელებს პრიტერისუმის შეცვლაზე“

არის პირველი მოადგილის გუგული მალრამაძის თქმით, ამ ეტაპზე კანონში, რომელიც ინვალიდების უფლებების დაცვას არეგულირებს, ცვლილება არ იგეგმება. შესაბამისად, ჯერჯერობით არ გადაიხედება კრიტერიუმები, რომელიც განსაზღვრავს თუ რომელი ჯგუფის ინვალიდის სტატუსი უნდა მიენიჭოს ამა თუ იმ ადამიანს.

გუგული მალრამაძე, ჯანდაცვის კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე:

- ვენერა კარიბოვის საქმეს პირადად მე არ ვიცნობ. თუ ეს ადამიანი თვლის, რომ უსამართლოდ არ აძლევენ პირველი ჯგუფის ინვალიდის საბუთს, მოგვმართოს განცხადებით. პარლამენტში მოიტანოს მისი ავადმყოფობის მონშობები, პასუხები, თუ რატომ უთხრეს უარი პირველი ჯგუფის ინვალიდის სტატუსის მინიჭებაზე, შემოიტანოს ეს ყველაფერი პარლამენტში გუგული მალრამაძის სახელზე და გპირდებით, რომ მე პირადად განვიხილავ მის საქმეს. თუ ვერ აკმაყოფილებს იმ კრიტერიუმებს, რაც კანონით დადგენილია პირველი ჯგუფის ინვალიდისთვის, მაშინ ამ კრიტერიუმებს ვერაფერს გადაახტება.

- ამ ადამიანს მოკვეთილი აქვს ფეხი, არ აქვს კუჭი, გადატანილი აქვს ინსულტი... ამ შემთხვევაში შეიძლება თუ არა, რომ მას ჰქონდეს პირველი ჯგუფის ინვალიდის სტატუსი?

- არ ვიცი, ვერ გეტყვით. ჯანდაცვის და სოციალური დაცვის სამინისტროში არის კომისია, რომელიც ადგენს ინვალიდობის ჯგუფს.

„სიმიდის კუნძული“ წყალსაცავმა დაფარა

„2 წელი ვეძებდი 14-15 წლის გოგონას. საქართველოს მასშტაბით ყველა ამ ასაკის გოგო მე მგონი ნანახი მყავს. მერე ინტერნეტში ფოტოზე ვნახე... და ერთკვირიანი გამოძიების შედეგად, როცა უკვე პოლიციაც და განათლების სამინისტროც ჩავრთეთ ძებნაში, ვიპოვე. მარიამი ცხინვალთან, კონფლიქტის ზონასთან ახლოს ცხოვრობს“. ბაბუას როლში თურქი ილიას შაუმანი თამაშობს. რეჟისორმა ახლახან მეორე თურქი მსახიობიც აარჩია. კამერ ლევენტი ფილმში აფხაზების ოფიცერთა მეთაურს ითამაშებს.

მთელი ფილმი ტყიბულის წყალსაცავზე მიმდინარეობს. გადაღებები ჯგუფი შემოდგომის დადგომას ელოდება, სიმიდის ალების დროს. გადაღება შუა სექტემბერში განახლდება. წინ 35 გადასაღები დღე ელით.

თამარ გონგაძე

„გაზაფხულზე მდინარე ენგურში წყალდიდობისას პატარა კუნძული წარმოიქმნება. აფხაზი გლეხი გადაწყვეტს, რომ ამ კუნძულზე სიმიდი მოიყვანოს. და თავის შვილიშვილთან ერთად მინის დამუშავებას და სიმიდის მოყვანას იწყებს. ფილმში, მოგვიანებით, ჩნდება მესამე მთავარი გმირი, ქართველი სასაზღვრო პოლიციელი, რომელიც კუნძულზე დაჭრილი ხვდება. სამივე პატარა ჩაკეტულ სამყაროში აღმოჩნდება - კუნძულზე, ძირითადი დრამატურგიული კონფლიქტიც ამ სამ პერსონაჟს შორის ვითარდება“, - ფილმის ანოტაციას გვიყვება გიორგი ოვაშვილი, რომელსაც გადაღება დაწყებული აქვს. ახლა ისევ კასტინგს აწყობს. უნდა, რომ მეორეხარისხოვანი როლებისთვის ტიპაჟები აარჩიოს. „სიმიდის კუნძული“ - ასე ჰქვია ფსიქოლოგიურ დრამას, რომელიც კოპროდუქციას და მის გადაღებაში, საქართველოს გარდა ჩართულია ფრანგული, გერმანული, ყაზახური და შვეიცარიული მხარე, ასევე, „ევრომაჟი“. ფილმის სცენარის ავტორი (ნუგზარ შატაიძესთან ერთად) რეჟისორი გიორგი ოვაშვილია. გიორგის კარგად იცნობს ქართველი (და არა მხოლოდ) მაყურებელი ფილმით „გაღმა ნაპირი“, რომელმაც უამრავი კინოფესტივალი მოიარა და ბევრი პრიზის მფლობელია. რეჟისორი „სიმიდის კუნძულისთვისაც“ დიდი ხანი ეძებდა მთავარი როლის შემსრულებელს, ამჯერად გოგონას. მარიამ ბუთურიშვილის ფოტო გიორგიმ, ორლიანი ძებნის შემდეგ, შემთხვევით, ინტერნეტში იპოვა.

გიორგი ოვაშვილი: „უზენაესი ალექსანდრის გამო წყალსაცავში წყლის დონემ აინია და ჩვენი კუნძული წყლის ქვეშ მოექცა. ეს ფაქტი გარკვეულწილად გვაფერხებს. იმედი გვაქვს, სექტემბერში დონე დაინვებს. წყლის დონის რეგულირებაში „ენერგო პრო ჯორჯია“ გვეხმარება“.

- შეგიძლიათ რაიმე უწინასწარმეტყველოთ ამ ფილმს? წარმატების მხრივ „გაღმა ნაპირის“ ბედს გაიზიარებს?

- ამ საკითხებზე საერთოდ არ ვფიქრობ. მთავარია სამუშაოზე ვიყო კონცენტრირებული და ასეთმა ფიქრებმა ჩემი კონცენტრაცია არ გაფანტოს. ვცდილობ, პროგნოზები არ გავაკეთო.

ფილმი ეკრანზე 2014 წლის შემოდგომაზე გამოვა.

ლიზა ბაგრატიონი და ქართველი

my View და თავზერიძე

მაყურებელი ფეხზე იდგა, დარბაზში კი შეძახილები არ წყდებოდა... უკრაინამ ლიზა ბაგრატიონი პირველივე სიმღერით შეიყვარა. თითქმის ყველა კონცერტმა ანშლაგით ჩაიარა. „ეს ქართველთა გენის ბრწყინვალეობაა, თავიდან აღმოვაჩინეთ ეს ქვეყანა!“ - აღფრთოვანებას ვერ მალავდა ქართველი შემსრულებლების მოსმენის შემდეგ თეატრში მისული მაყურებელი. ლიზასთან ერთად სცენაზე იდგნენ ნატო მეტონიძე, დავით შამანაური (საყვირი), ლევან დვისაძე (ბასი) და „შვიდკაცა“. სევესტოპოლისა და იალტის ცნობილ დარბაზებში ქართველი კლასიკოსი კომპოზიტორების: რევაზ ლალიძის, ბიძინა კვერნაძის, გია ყანჩელის, გიორგი ცაბაძისა და ვაჟა აზარაშვილის ნაწარმოებები ყირიმის აკ-

ადემიური სიმფონიური ორკესტრის თანხლებით შესრულდა. სადირიჟორო პულტთან ნიკოლოზ რაჭველი იდგა. ასევე შესრულდა უკრაინული სიმღერები, რუსული რომანსები და ლიზა ბაგრატიონისთვის საგანგებოდ შექმნილი რამდენიმე ბრიტანული ბალადა.

ლიზა ბაგრატიონი: „უკრაინის ტურნეში ჩვენ ქართულ კულტურას წარმოვადგენთ, ძალიან მახარებს ეს ერთობლივი მუშაობა და ქართული და უკრაინული კულტურის დაკავშირება. ვიმედოვნებ, რომ ეს ურთიერთობა გაღრმავდება, მახარებს ის ფაქტი, რომ ასე სიყვარულით მიგვიღეს. პატარა გოგოსავით ველავდი, თითქოს სცენაზე პირველად გავდიოდი. ყირიმის სიმფონიურ ორკესტრთან სულ სამი რეპეტიცია გვქონდა, მაგრამ პირველივე რეპეტიციიდან მივხვდი, რომ ჩვენ ერთმანეთს ვაგუგეთ. სიმღერაში ყველაზე მთავარი გულწრფელობაა და ჩვენ, ვინც ამ სცენაზე ვდგავართ დიდი სიყვარულით ვმღერით. ჩვენ მოვხებრებით ამ დიდი სიყვარულის განაწილება. მიხარია, რომ შესანიშნავი სალაშქროები ჩატარდა. ჩემთან ერთადაა უნიჭიერესი და გენიალური მუსიკოსი ნიკოლოზ რაჭველი. ასევე არაჩვეულებრივი და როგორც მე მას ვუნოდებ, ჩემი ყველაზე საყვარელი მომღერალი ნატო მეტონიძე. ბრწყინვალე ანსამბლი „შვიდკაცა“, ისინი უკრაინულ სიმღერებსაც შეასრულებენ. ჩვენი მთავარი მესიჯი

შემსრულებლები უკრაინის პრესტიჟულ დარბაზებში

სიყვარულია, რომელსაც ყველა იმ ენაზე გადმოცემით, რომელზეც სიმღერა შეგვიძლია. ეს სიყვარულისა და სიმღერის ზეიმია“.

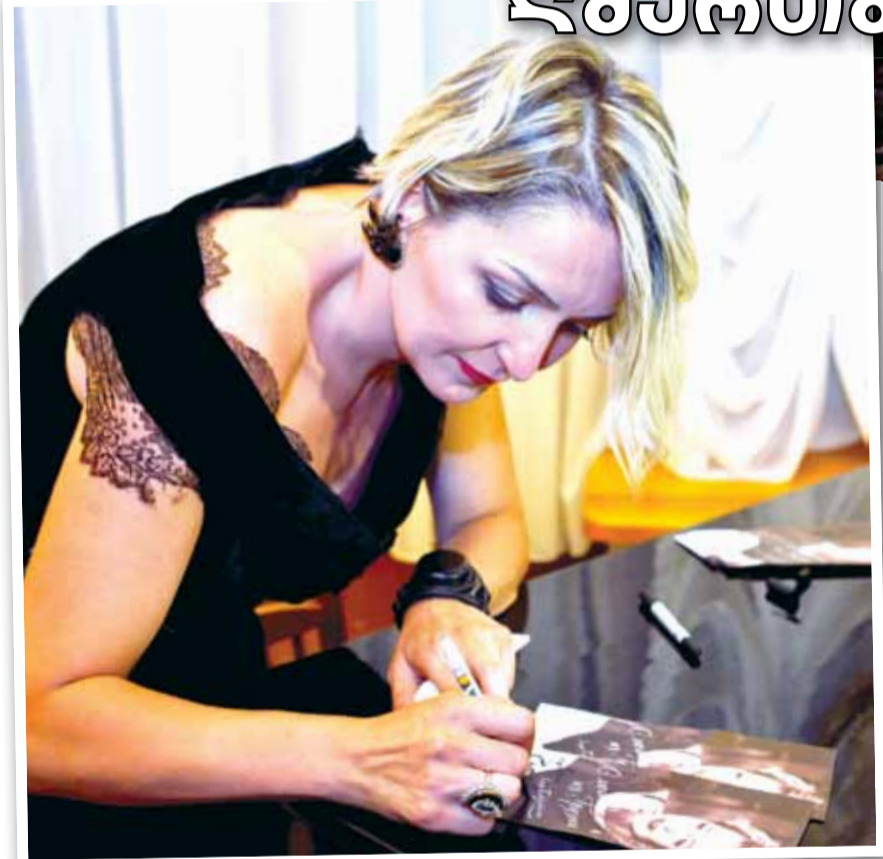
ასეთივე ზეიმის მონაწილეობა ლიზა ბაგრატიონმა რამდენიმე თვის წინ ესტონეთში იც შეძლო. მსმენელის ოჯახი და ხმადაღალი ბრავოები ტალინშიც უხვად იყო. ესტონეთში გამგზავრებამდე კი ნიკოლოზ რაჭველი ამბობდა: „დარწმუნებული ვარ, რომ პირველი ბგერა, რომელსაც ლიზა აუდიტორიას გაუზიარებს, ისეთი თბილი და მუსიკალური იქნება, რომ ამ ყველაფერს დარბაზიდან სწორედ ასეთივე სითბოთი, ოვაციითა და მონონებით დავიბრუნებთ“. მართლაც, ესტონეთის დედაქალაქში ლიზა ბაგრატიონის სოლო კონცერტი იმდენად წარმატებული გამოდგა, რომ მალევე უკრაინული ტურნეც დაიგეგმა.

ლიზა ბაგრატიონი: „ქალიშვილის კონცერტი, რა თქმა უნდა, ყველა ჩვენთაგანისთვის დასამახსოვრებელი იყო, საღამოს ჩვენი უსაყვარლესი გია ყანჭელი დაესწრო, რაც ჩვენი უდიდესი ბედნიერება და მხარდაჭერა გახლდათ, როდესაც მისი ნაწარმოები შესრულდა, მთელი დარბაზი ფეხზე წამოდგა და ასე გამოხატა პატივისცემა ბატონ გიას მიმართ. ასევე შთამბეჭდავი იყო, როდესაც კონცერტის დასასრულს ნიკა რაჭველი წარადგინეს,

გეორგი კიახიდი:
„ასეთი მუსიკის მოსმენის საშუალება რომ მოგეცა, ეს იმას ნიშნავს, რომ ღმერთმა არ დაივიწყა!“

EXCLUSIVE

ძალიან მოეწონათ მისი საორკესტრო ვერსიები და როგორც მაესტროს, განსაკუთრებული პატივი მიაგეს“...

მაესტროს, სხვა ქართველ შემსრულებლებთან ერთად პატივის მიცემა არც უკრაინაში დაჰკლებია. როგორც თეო ჯორბენაძე ამბობს, საკმაოდ თბილი და მაღლიერი აღმოჩნდა აქაური მაცურებელი.

თეო ჯორბენაძე: „პირველივე აკორდიდან ისეთი ოვაციით დააჯილდოვეს ჩვენი მაესტრო ნიკოლოზი, რომ ყველა მონაწილეს ერთ წამში გადაედო ეს განწყობა. ლიზა ისეთი ლამაზი იყო, რომ დიდძალი აპლოდისმენტები გამოსვლით სთანავე, სიმღერის დაწყებამდე მიიღო. კონცერტის შემდეგ კი ავტოგრაფისთვის თეატრის ფოიეში რიგი ჩაუშენკრივდა. ნატო მეტონიძე, დათო შამანაური, ლევან დეისაძე და „შვიდკაცა“ რომ გვასახელებდნენ ეს ისედაც ცხადია. ყირიმის სიმფონიური ორკესტრის ჩელომ კონცერტის შემდეგ მითხრა – დღევანდელმა საღამომ დამარწმუნა, რომ ასეთი მუსიკის მოსმენის საშუალება რომ მომეცა და ასეთი შესრულებით, ეს იმას ნიშნავს, რომ ღმერთმა არ დაივიწყაო“.

ნატო მეტონიძე: „დიდი ხანია ასეთი თბილი მაცურებელი არ შემხვედრია. ველოდი ემოციებს, მონონებსაც, მაგრამ ასეთს ნამდვილად არა. ჩემთვის ძალიან სასიამოვნო იყო ამ სცენაზე გამოსვლა. ძალიან თბილები აღმოჩნდნენ, თითქოს ძალიან დიდი ხანი არ მოუსმენიათ ქართული სიმღერა, მონატრებულები იყვნენ. არაჩვეულებრივ ფორმაშია ლიზა, ძალიან საინტერესო რეპერტუარით. რამდენიმე

ახალი სიმღერა დაუმატებიათ და კიდევ უფრო შთამბეჭდავი იყო. მაგრამ ხალხის ემოცია იყო ჩემთვის მოულოდნელად შთამბეჭდავი“.

ნიკოლოზ რაჭველი: „ყოველთვის ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს თუ რა პუბლიკა ზის დარბაზში. ჩვენი რეპერტუარი ეს არის მუსიკა, რომელიც ყველაზე მეტად კლასიკური მუსიკის მოყვარულ საზოგადოებას უყვარს. ორკესტრმა, კონცერტამდე გამაფრთხილა - სევასტოპოლში არაჩვეულებრივი მუსიკალური საზოგადოებააო. ჩემთვის ძალიან სასიამოვნო იყო ის დადებითი რეაქციები, რომელიც დარბაზიდან გვიბრუნდებოდა. დიდი ბედნიერებაა, როდესაც შეიგრძნობ, რომ იმ ენერჯიას, რომელსაც სოლისტებთან და ორკესტრთან ერთად დებ და დარბაზში უშვებ, შემდეგ სიყვარულით უკანვე გიბრუნდება“.

გეორგი კიახიდი, რასტრაპოვიჩის მოსწავლე, ყირიმის სიმფონიური ორკესტრის კონცერტმეისტერი: „უბედინერესი ადამიანი ვარ, რომ ასეთი მუსიკა მოვისმინე, ძალიან მიყვარს საქართველო და მის კულტურასაც კარგად ვიცნობ, მაგრამ ასეთ მაღალ მუსიკალურ რანგს არ ველოდი, აღფრთოვანებული ვარ ლიზა ბაგრატიონით, მისი დახვეწილი სასიმღერო კულტურით, ნატო მეტონიძის გასაოცარი ხმით, „შვიდკაცათი“, რომელმაც საუკეთესოდ წარმოუდგინა მსმენელს ქართული ფოლკლორი, როგორ მოუარეთ ქართველებმა ასე თქვენს საგანძურს... საერთოდ, კონცერტის ყველა მონაწილემ უდიდესი სიხარული მომანიჭა. არც ისე ახალგაზრდა ვარ და ჩემი კარიერის მანძილზე არა ერთ მუსიკოსთან და დირიჟორთან მომიხია თანამშრომლობა, ვერასოდეს ვიფიქრებდი,

გეორგი კიახიდი: „აღფრთოვანებული ვარ ლიზა ბაგრატიონით, მისი დახვეწილი სასიმღერო კულტურით, ნატო მეტონიძის გასაოცარი ხმით, „შვიდკაცათი“, რომელმაც საუკეთესოდ წარმოუდგინა მსმენელს ქართული ფოლკლორი, როგორ მოუარეთ ქართველებმა ასე თქვენს საგანძურს“...

რომ კიდევ მომიხვედდა ისეთ უდიდეს ტალანტთან და პროფესიონალთან შეხება, როგორც თქვენი მაესტრო ნიკოლოზ რაჭველია. იგი თავისი დამოკიდებულებით მუსიკისადმი და თითოეული ორკესტრანტისადმი მაესტრო რასტრაპოვიჩის მაგონებს, ნამდვილად არ მეგონა, რომ დიდ მაესტროს ოდესმე ვინმე მომაგონებდა. ბედნიერი ვარ, რომ ასეთ დღეს მოვეხსნარი, ეს იმას ნიშნავს რომ ღმერთს ვერ არ დავიწყებავ“.

თეატრში შეკრებილმა მაცურებელმა ქართული ღვინო „ბადაგონიც“ დააგემოვნა და საღამოს დასასრულს ბევრმა მათგანმა კონცერტის მონაწილეებისა და საქართველოს სადღეგრძელოც შესვა. განსაკუთრებული ოვაციები „თბილისოს“ შესრულებას მოჰყვა, მსმენელი საკუთარ ემოციას აღფრთოვანებული შეძახილებითა და ხანგრძლივი აპლოდისმენტებით გამოხატავდა. იალტაში კონცერტს ქალაქის

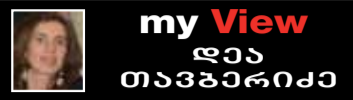
მერი, ყირიმის კულტურის მინისტრი და უკრაინის შსს მინისტრის ოჯახი დაესწრო.

ტურნეს ფარგლებში პირველი კონცერტი 14 აგვისტოს სევასტოპოლის ლუნაჩარსკის სახელობის აკადემიურ თეატრში გაიმართა, 16 აგვისტოს იალტის ჩეხოვის სახელობის აკადემიურ თეატრში, 17 აგვისტოს კი ქართველ შემსრულებლებს პორტო და მარეს საკონცერტო არენა უმასპინძლა.

ნიკა რაჭველი:
„ბედნიერებაა, როდესაც შეიგრძნობ, რომ იმ ენერჯიას, რომელსაც სოლისტებთან და ორკესტრთან ერთად დებ და დარბაზში უშვებ, შეიძლება სიყვარულით უკანვე გიბრუნდებო“

სვანეთში მოგზაურობა თვეების წინ დავეთქვით, როგორ სვანეთი არ გინახავს?! - მკითხა ლაშა ონიანმა. შემდეგ კი გიდობაც ითავა. უამრავი შოუ-პროგრამის რეჟისორი და სცენოგრაფი, უკვე ათეული წლებია, უცხოეთში დადგმული სანახაობებით, უცხოელებს საქართველოს აცნობს. სწორედ მის მიერ ორგანიზებულმა ქართულმა ცეკვებმა და სიმღერებმა „აიძულა“ ბევრი საქართველოში ჩამოსულიყო. ერთ-ერთმა კი უშგულის ნახვის შემდეგ თურმე იქ დასახლებაც მოისურვა... „თავი ზღაპარში მეგონა, ღრუბლებში მეძინაო“, - უზიარებდა თურმე გერმანიაში ჩასული შთაბეჭდილებებს მეგობრებს... „... სწორედ ამ უცხოელის საოცრებო უშგულისკენ გვაქვს აღებული გეზი... სულ ხუთნი ვართ - მე, ლაშა, თინი, მათი შვილი ლუკასი და ლაშას მეგობარი, ცნობილი ფრანგი ფოტოგრაფი ფრენსისი. რომელსაც სვანებმა, სვანეთის სიყვარულისა და სვანური ადრენესების პატივისცემის გამო გუჯუ გაბრიანი შეარქვეს... ონიანები კი ლაშხეთიდან არიან, ქვემო სვანეთში, ლენტეხიდან 30 კმ-ის დაშორებით 4 სოფელია სადაც ეს გვარი ცხოვრობს.

„ბავშვობაში სვანეთში ხშირად დავდიოდი და თითქმის ყველა დედასთან თითო კვირით ვრჩებოდი...“- იხსენებს ლაშა ონიანი და მანქანიდან ხარბად გაჰყურებს მონატრებულ სვანეთს... გზადაგზა ისტორიებს იხსენებს - ეს სოფელი ხოფურია, აქაც ცხოვრობდა ჩემი ერთ-ერთი დეიდა. ამ სოფლის ნაწილი მდინარე ცხენისწყალმა წაიღო... ცურვა აქ, სვანეთში ვისწავლე... ეს სოფელი ყველგან... ჩემი ნათესავები აქაც ცხოვრობენ... - როგორი შეგრძნებაა, როცა იმ მიწაზე ხარ სადაც ბავშვობა გაატარე და ახლა ასე მოგეძალა მოგონებები?

- იცი, როგორ ვარ? ძალიან მაგრად, იმდენად რომ ვერც ესუთქვავ...
- სვანური იცი?
- წლის ვიყავი, როცა სამი თვით დამტოვეს მამის სახლში. იმ სამ თვეში რაც სვანური ვისწავლე, ის ვიცი დღემდე...

ყახუნდერში, ლაშას მამაპაპისეული სახლის მონახულებას მონატრებული დახვედრა, სვანური სუფრა, უხვი სადღეგრძელოები და დაჟინებული მოთხოვნა მოჰყვა, - ერთი ღამით დარჩი სახლში! სვანები უარს როულად ეგუებიან. მაგრამ მონატრებულ ბიძაშვილს გზას ულოცავენ და სვანური ქულით და მშვენიერულს უშვებენ...

სვანეთში განსაკუთრებული სტუმარმასპინძლობა იციან. უხვ სუფრას ერთი ხელის მოსმით შლიან და თან გიბოდინებენ, გვაპატიეთ საკადრისად ვერ დაგვხვდითო. სუფრას კი ამშვენებს სვანური კუბდარი, ჭვიშდარი, ხაშლაპა, ჩაქაფული, ლორი, ხაჭაპური, სულგუნი პიტნით ... გემრიელი ღვინო, ჭაჭა, ლიქორი, ისინი კი მაინც გიბოდინებენ...

გუჯუ გაბრიანი და ნურბაზ ონიანი

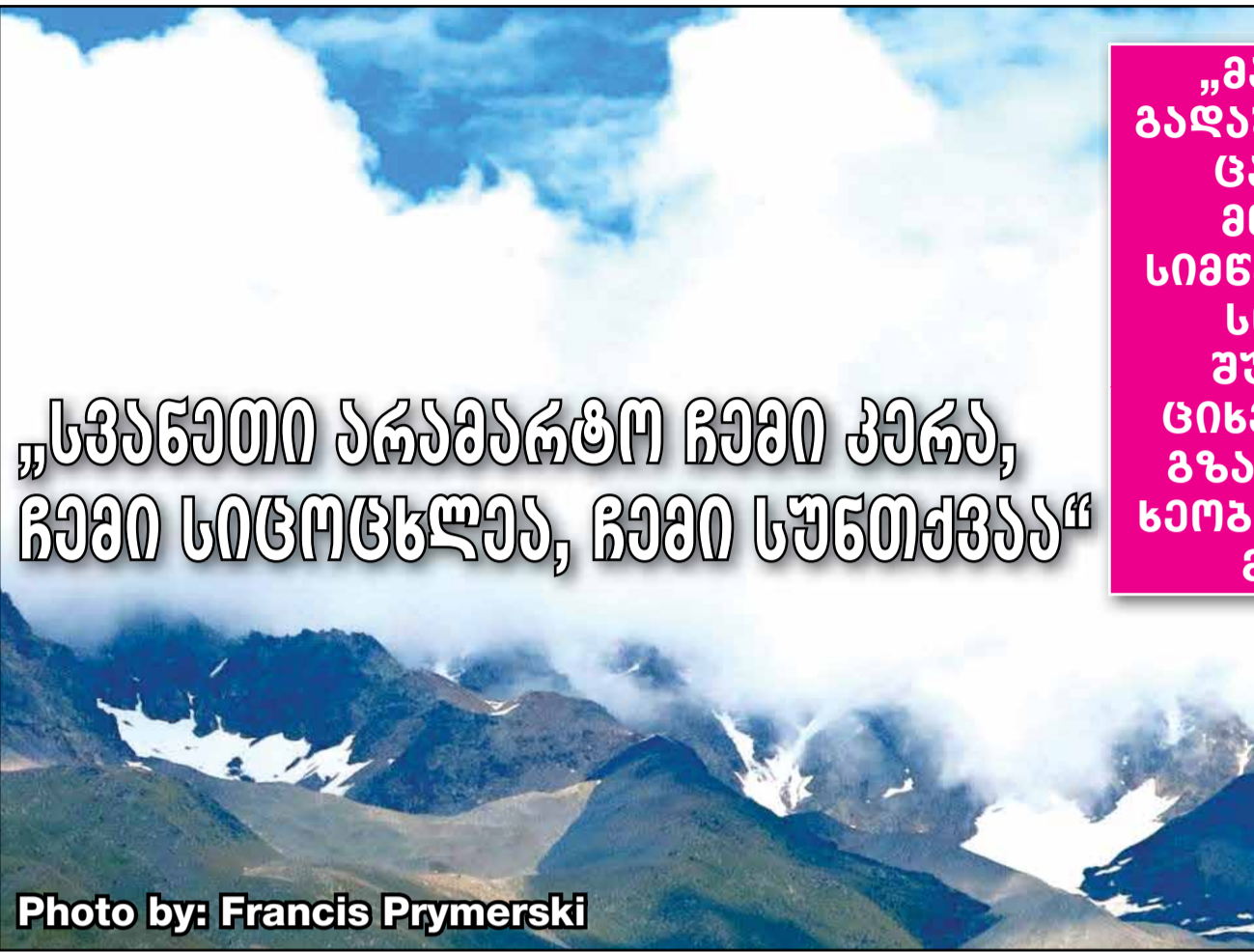

Photo by: Francis Prymerski

„სვანეთი არამარტო ჩემი კერა, ჩემი სიცოცხლაა, ჩემი სუნთქვაა“

ცას მიბეჭენილი მწვერვალები, თვალწარმტაცი ხედები, ოღრო-ჩოღრო გზები, საუკუნოვანი კოშკები, ქვით ნაშენი სახლები, ხასხასა ჰაერი და ჩვენი სტუმართმოყვარე მასპინძლები - ეს უშგულია, ევროპის ყველაზე მაღალი დასახლება. ძირძველი ისტორიითა და მართლმადიდებლობას შეზავებული ძველი, მთის საკულტო რელიგიური ელემენტებით... სვანების საამაყო, უბატონო უშგული, ველური და დამატყვევებელი ბუნებით...

შებენ... ასე იყო ყახუნდერში ნუგზარ ონიანის ოჯახში, მესტიაში გელა ჯაფარიძესთან და უშგულში გიო ნიფარაძესთან... არადა ყველგან სახელდახელოდ გაიშალა სუფრა...

გზა მესტიაში
მანქანიდან ცამდე აზიდულ კლდეებს შევეყურებ და ვხვდები რატომ არის ქართველი ასე ამაყი. ისიც კი, რომელსაც ეს სილამაზე არ უნახავს. ვხვდები რატომ იგერიებდნენ მტრებს ასე მამაცურად ჩვენი წინაპრები. რატომ არ ეთმობოდათ სამშობლო და ვერ ვხვდები ახლა რამ შეცვალა ერი?... ახლაც ხომ ისევე ცამდეა აკიდული ეს მწვერვალები... სად გაქრა სიამაყე, ბრძოლის ყინი... რატომ დაგვარგეთ გამარჯვების რწმენა... რატომ დაეწიან კლდე და ვინრო გზას მესტიისკენ... მაოცებს ჩემ წინ გადაშლილი სილამაზე, შეფენილი სოფლებითა და შუასაუკუნეების ციხე-სიმაგრეებით და მეც, ჩემი წინაპრების მსგავსად, ამაყი ვარ... გზადაგზა კი ტყიან ხეობებში მდინარეები მიიკლაკნება...

მესტიის მუზეუმი და დადუშქელიანის ხმალი

სვანეთში ყველაზე დიდი მუზეუმი მესტიაშია. ამ მუზეუმში ბევრ ღირებულ ექსპონატს ნახავ, რომელსაც საოცარი ისტორია აქვს. მათ შორისაა ოქროთი მოხატული სასწაულმოქმედი ხატები, ჯვრები, ოქროს მელნით დანერგილი სახარების ოთხთავები, რომლებიც მე-5-9-13-ე საუკუნით თარიღდება. ერთ-ერთი მათგანი ცეცხლში ჩავარდნილი დაწვას გადაურჩა. მესტიის ოთხთავი კი ტაო კლარჯეთის მხატვრული სკოლის ერთ-ერთი გამორჩეული პირველი ხელნაწერია, რომელშიც მახარებელთა კლასიკური პორტრეტებია გამოსახული... იგი ოშკის ლავრაშია გადაწერილი. მუზეუმში ასევე დაცულია არქეოლოგიური გათხრების შედეგად სვანეთის ტერიტორიაზე მოპოვებული ქართული ჭედური ხელოვნების ნიმუშები, სარიტუალო ნივთები, უძველესი ხელნაწერები, სამკაულები, საომარი აღჭურვილობა, ასევე ძველი სვანეთის ყოფის ამსახველი ეთნოგრაფიული ნივთები... აქვეა ხმალიც, რომლითაც სვანეთის უკანასკნელმა მთავარმა კონსტანტინე დადუშქელიანმა ქუთაისის გენერალ-გუბერნატორი ალექსანდრე გაგარინი მოკლა. დადუშქელიანის ამგვარი ქმედება ცარიზმის მიერ სვანეთის სამთავროს გაუქმებასა და მთავრის საქართველოდან გასახლების განზრახვას მოჰყვა. სვანეთის უკანასკნელი მთავარი 1857 წელს სასამართლოს გადაწყვეტილებით ქუთაისში დახვრიტეს... მესტიის ეთნოგრაფიულ მუზეუმში გილობას დალი ფალიანი გვინებს.

დალი ფალიანი, მუზეუმის წამყვანი გიდი: - ოქრომჭედები სვანი ქალები იყენებდნენ, მაგრამ ხატსა და ჯვარს ქალს არ აკარებდნენ. თუმცა, ქალი მედიატორიც (მომრიგებელი) იყო და მახშიცი (ოჯახის უფროსი). ანუ გენდერული პრობლემა ჩვენი არ არსებობდა. ქალები ძალიან პატივცემულები იყვნენ სვანეთში. განსაკუთრებული უნაგირიც კი ჰქონდათ. უნაგირს მხოლოდ ერთი აბუჯანი აქვს. გვერდულად სხდებოდნენ. სვანი ქალებისთვის დამახასიათებელი სამკაულები დღესაც გამოიყენება. ამას წინ ტელევიზორში ვნახე ნინო სუხიშვილს კებზარი ეკეთა...

„მაცებს ჩემ წინ გადაშლილი სილამაზე, ცამდე აზიდული მწვერვალებით, სიმვანეთი შეფენილი სოფლებითა და შუასაუკუნეების ციხე-სიმაგრეებით... გზადაგზა კი, ტყიან ხეობებში, მდინარეები მიიკლაკნება“

დალი ფალიანი

თხილმარი
ეს კი თოვლზე სასიარულო თხილმარებია. შესაძლებელია თხილმარების ფუძე სვანურიდან მოდიოდეს. შიგნით ალპური ზონის თივაა ჩაფენილი. ამ ფეხსაცმელს თვითონვე იკერავდნენ. მეორე მსოფლიო ომის დროს სვანს რომელსაც ეს თივა ჰქონდა ჩაფენილი ფეხი არ მოყვნივია.

საკურცხილი
ეს მახშვის საკურცხილია (სავარძელი), სვანური სახლისთვის დამახასიათებელი ძირითადი ინვენტარი. მახშივი ოჯახის უფროსი იყო, რომლის ოჯახშიც ნ თაობა შედიოდა. შრომას ძირითადად

ცილა ჩართოლანი:
„ქურდები, რომლებიც
ეკლესიებს კარცავდნენ
მირიკავდნენ და
მაფრთხილებდნენ, შინ
არაფარი დაბიკარბავს
და ნუ ექებ იმას, რაც
დაიკარბა. მოგკლავთო.
ვერ შემაშინეს...
ქალიან ბევრი რამ
მოვკიბნე და დავიბრუნე“

EXCLUSIVE

„ბედნიერი ვარ“, - ამბობს ქალბატონი ცილა და მადლიერებას გაბრწყინებული სახითა და ცრემლით გამოხატავს, თან დასძენს: - მაინც გადაჭარბებული ვიცი ვეღვალაფერი ქართველებმა, მე ამდენი დამსახურება ნამდვილად არა მაქვსო.

ცილა ჩართოლანი: „მთელი ჩემი სიცოცხლე მიკეთებია ის, რაც მევალეობდა. ეს კი მქონდა კარგად შეცნობილი თუ რა მევალეობდა, თუმცა ისიც ვერ გაგაკეთებ ბოლომდე... რთულ პერიოდში მომიხდა ცხოვრება. ეკლესიებს ძარცვავდნენ და ჩვენს ქრისტიანულ რელიკვიებს ძალიან დიდი საფრთხე ემუქრებოდა. ღვთის შენეებით, ბევრი რამ დავიბრუნეთ. მადლობა უფალს, იმისთვის, რომ ასეთი საპატიო საქმე მე, ქალს მომანდო. მადლობა იმათ, რომლებმაც დაგვაფასეს. სვანეთი არამარტო ჩემი კერა, ჩემი სიცოცხლეა, ჩემი სუნთქვა...“

დავით ლომთქიფანიძე და ცილა ჩართოლანი

რც ადგილობრივი მაცხოვრებლებისგან შევიტყვეთ, უშგულს იუნესკოდან არანაირი დახმარება არა აქვს, სოფლის მკვიდრთ გული წყდებათ, დღემდე ერთი სახურავი არ გამოცვლილაო. საუკუნოვან ძეგლებს აწვიმს, პატრონი კი არაფერ არის. ამაში თავადაც დავრწმუნდი, როდესაც ცნობისმოყვარეობის წყალობით ერთ-ერთი კომპის ბოლო სართულზე აღმოვჩნდი... კომპის ბოლო სართულზე ასვლა არც არის საჭირო, შენს თვალწინ ბევრ ნახევრად დაზარალებულ შენობას ნახავ... შევეურუნე, მტკივა და მაკვირვებს ქართველთა

უშგულობა, რატომ ველოდებით იუნესკოს?! რატომ არ ვპატრონობთ?! ულამაზეს უშგულში 4 პატარა სოფელია გაერთიანებული. აქ უხვად არის ტურისტი. თუმცა, ბევრად მეტი იქნება, როცა სავალი გზა გაკეთდება, რატომაც არც ამაზე ფიქრობს არავინ! აქ გზა დიდ კლდევან კედლებს მიუყვება. გზადაგზა გვხვდება ნაკადულები, რომლებიც გზაზე გადმოდიან და პრობლემებს უქმნიან მძღოლებს...

ვერძობა
 უშგულს დღესასწაულზე ვესტუმრეთ. აქ უნიკალურ არქიტექტურულ და ეთნოგრაფიულ მემკვიდრეობასთან ერთად დღემდე შემონახული ტრადიციული დღესასწაულები. ვერძობას ზემოდახედავს სვანები. ყველა ოჯახში ცხვარი და-ეკლათ და ეკლესიის ეზოში სუფრა გაეშალათ. იაროსლავ ნიჟარაძის ოჯახმა გვიმასპინძლა და ვერძობაზეც მოგვიყვა. შინაურულად იგრძენით თავი, მწირი სუფრისთვის კი ბოდმის გითხოვთო. ეს მწირი სუფრა კი ისეთი იყო, ქალაქებში რომ ქორწილებს იხდიან.

იაროსლავ ნიჟარაძე: „ლოცვა საყდრის კარებთან ხდება. ეკლესიაში არ შევდივართ. 60 ცხვარი დაიკლა დღეს. ცხვრები ყველამ ოჯახში დაკლა. მანამდე კი დილით ცოცხალი ცხვარი ეკლესიის ეზოში მივიყვანეთ, ჯერ ერთმანეთს შევაჯობრეთ, მერე მთქმელმა შეწირვის ლოცვა წაიკითხა და ოჯახები დალოცა. ბოლოს ცხვრები სახლში მოვრეკეთ და შევწირეთ. ვერძობა ჩვენი გამოჩენილი დღესასწაულია. დღევანდელი დღის მადლი შეგენით სტუმრებო, თქვენ და მთლიანად საქართველოს, განურჩევლად კუთხე-კუნჭულისა, ჩვენ რამ გაგეყო, ყველა ერთი ვართ“.

სვანეთი საქართველოს ერთ-ერთი სავიზიტო ბარათია. ეს მხარე თავისი ველური სილამაზით ანციფრებს ტურისტს, უძველესი კომპებისა და ოქროს ვერძის მინაპირველივე ნუთიდანვე აჯადოებს ქართველსაც და უცხოელსაც. პოლო, ამ სიძველეს შენარჩუნება და გაფრთხილება უნდა, დავაფასოთ ის, რაც წინაპრებმა შემოგვინახეს.

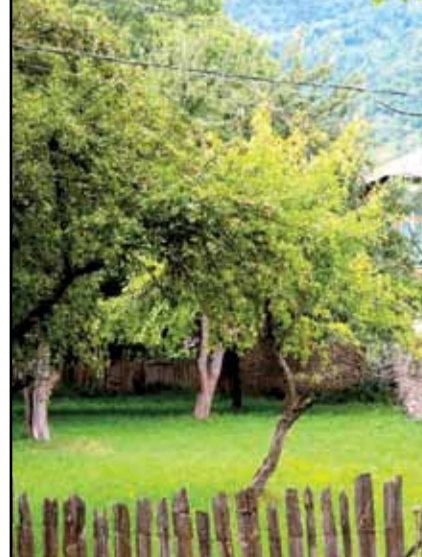
წყდებოდა. საკურცხილი ოჯახის უფროსის სტატუსის სიმბოლო იყო და ზოგჯერ საპატიო სტუმარსაც ეთმობოდა. შემკული იყო ასტრალური სიმბოლოებითა და სხვადასხვა სახის ორნამენტით. სვანეთში თითოეულ მამაკაცს აუცილებლად უნდა ჰქონოდა ჯოხი მიჯვრა, ერთგვარი სიძლიერის სიმბოლო.

მედიატორის ჯოხი, - მიჯრა
 საქართველოს მთაში, მათ შორის სვანეთშიც, სამოქალაქო ნებისმიერ სადაო საკითხს მსაჯულ-მედიატორები ალასრულებდნენ. მათ მორვილ ერქვათ. მედიატორთა არჩევა სათემო კრებაზე ხდებოდა. მათი მთავარი ფუნქცია დაპირისპირებული მხარეების შერიგება იყო, სვანების რწმენით მორვილ - ღვთის კაცად აღიქმებოდა, რადგანაც საღმრთო საქმეს, მოსისხლეობის აღკვეთას ემსახურებოდა. სამართლის აღსრულების გარანტი ხატზე დაფიცება იყო. მედიატორებს ე.წ. მიჯრა ჰქონდათ. ყოველი საქმის შერიგებით დასრულების შემთხვევაში დასტურად ჯოხზე ნაჭდევი კეთდებოდა.

მესტიის მუზეუმს ჰყავს ადამიანი, რომელსაც მთელი სვანეთი ემადლიერება. ეს ცილა ჩართოლანია. სწორედ მან გადაარჩინა, მოიპოვა და მომავალ თაობას შემოუნახა ის სიძველეები, რაც ბევრ უცხოელ დამთვალიერებელს აკვირებს და რომლითაც მუზეუმში შეკრებილი სვანები დღეს ასე ამაყობენ. ეს ქალბატონი დღესაც ამ კულტურული მემკვიდრეობის დაცვით, მოვლით და პოპულარიზაციით არის დაკავებული. მესტიამ ქალბატონი ცილას 80 წლის იუბილე იზეიმა.

მესტიის მუზეუმი, მსაჯვარ გელა ჯაფარიძესთან

დავით ლომთქიფანიძე: - რა რჩევას მისცემთ მომავალ თაობას, რომელიც თქვენ ნამოწყებულ საქმეს გააგრძელებს?
 - დღეს ჩემსავით თითოეული ხატის რესტავრაციის ფულზე სირბილი არავის უხდება, ყველას აქვს უკვე საშუალება. ისე ამენდა ეს მუზეუმი, რომ აქაურებს არ დასდგომიათ ჯაფა. მადლობა ამისთვის დავით ლომთქიფანიძეს. ძალ-ლომე არ დაიშურა. მთავარია, ახლა მომავალი თაობა გაუფრთხილდეს... ესწავლოთ მოყვასის სიყვარული და თავადებთ ქვეყნისა და სოფლისთვის, და თუ ჩვენგანაც ცოტა რამეს ისწავლიან, გამიხარდება. მე მიხდა, რომ ჩვენი ტრადიციები მხოლოდ მუზეუმში არ დარჩეს, ყველგან შენარჩუნდეს.

როგორც ვიცი, კრიმინალებთანაც გიხდებოდათ გამკლავება და სწორედ ასე შეძელით ბევრი ხატის გადარჩენა, როგორ ახერხებდით?
 - ძალიან მიძინებდებოდა. ქურდები, რომლებიც ეკლესიებს ძარცვავდნენ მირეკავდნენ და მაფრთხილებდნენ, შენ არაფერი დაგიკარგავს და ნუ ექებ იმას, რაც დაიკარგა. მოგკლავთო. ვერ შემაშინეს. მაინც ძალიან ბევრი რამ მოვძებნე და დავიბრუნე. მოპარული ხატები და ჯვრები მოსკოვიდანაც ჩამოვიტანე. დიდი მადლობა უფალს და ასევე, ყველა იმ ადამიანს, ვინც მესმარებოდა და ასე თავდადებით იცავდა ჩვენს ძეგლებს. უსასყიდლოდ აკეთებდნენ სიკეთეს რუსები, გერმანელები, ინგლისელებიც... ყველანი იყვნენ ამ საღმრთო საქმეში ჩართულნი... დღეს კი მე იმდენად ბედნიერი ვარ ვერავინ წარმოიდგენს. მადლობა ჩემს ქვეყანას დაფასებისთვის.

უშგული და დანგრევის პირას მისული კომპები
 სვანეთის ერთ-ერთი ულამაზესი ადგილი უშგული იუნესკოს მსოფლიო კვლევათა სიაშია შესული. თუმცა, როგო-

„ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ გაზრთხილეთ

- გაუმართავი გაზის ხელსაწყოებისა და არასტანდარტული საკვამლე და სავენტილაციო არხების ხმარებისას შესაძლებელია სათავსში მხუთავი აირის – CO-ს გამოყოფა, რომელიც უფერო, უსუნო, უგემო და ძლიერ მომნამლავია. გარემოში CO-ს 0.5%-ს დაგროვება 20-30 წუთში ახდენს ადამიანზე სასიკვდილო ზემოქმედებას, ხოლო 1% შესუნთქვისას 1-2 წუთში იწვევს სიკვდილს.
- უსაფრთხოების პირობების დაუცველობა დიდ საფრთხეს უქმნის არა მხოლოდ გაზის დანადგარების მომხმარებელს, ასევე მისი მეზობლების ჯანმრთელობასა და სიცოცხლეს.

ამასთან დაკავშირებით კიდევ ერთხელ შეგახსენებთ:

- ნუ მიანდობთ გაზის დანადგარების სამონტაჟო სამუშაოების ჩატარებას პირს, რომელსაც არ გააჩნია შესაბამისი კვალიფიკაცია;
- სათავსი, სადაც დამონტაჟებულია გაზის ხელსაწყოები, უზრუნველყოფილი უნდა იქნას ვენტილაციით; გაზის ხელსაწყოებით სარგებლობის დროს ხშირად გაანიავეთ სათავსი;
- გამათბობლის ან წყალგამაცხელებლის ჩართვამდე შეამოწმეთ კვამლსადენში წევა;
- შენობაში გაზის სუნის შემჩნევისას შეწყვიტეთ გაზის მოხმარება, გადაკეტეთ გაზის ონკანები, გამოაღეთ კარ-ფანჯრები, გაანიავეთ სათავსი. არ იხმართო ღია ცეცხლი, ელექტროხელსაწყოები და არ ჩართოთ ან არ გამორთოთ შუქი.

დარეკეთ 114-ზე!

- გაზის მიწოდების შეწყვეტის შემთხვევაში აბონენტი ვალდებულია, შეამოწმოს, გადაკეტილია თუ არა ონკანები: გაზის მრიცხველთან, გაზქურასთან, წყალგამაცხელებელთან და გამათბობელ ხელსაწყოებთან;
- ნება მიეცით გაზის მეურნეობის მუშაკს, შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისის“ მიერ გაცემული სამსახურებრივი მოწმობის წარმოდგენის შემდეგ, შემოვიდეს თქვენს ბინაში მრიცხველიდან ანათვლების აღების, გაზგაყვანილობების, გაზის ხელსაწყოების დათვალიერებისა და ტექნიკური მომსახურების ჩასატარებლად.

კატეგორიულად აკრძალულია!

- საცხოვრებელ სახლებში, სკოლებში, ბაგა-ბაღებში, საზოგადოებრივი დანიშნულების შენობებში გაზზე მომუშავე ყველა სახეობის გამათბობელი და წყალგამაცხელებელი მოწყობილობების მონტაჟი და ექსპლუატაცია, რომელთა გამოყენებისას წვისთვის საჭირო ჰაერი აიღება სათავსიდან და წვის პროდუქტების განოვავ არ ხდება კვამლსადენების მეშვეობით (ვინაიდან წვის პროდუქტები სათავსშივე რჩება);
- სავენტილაციო არხების საკვამლე არხებად გამოყენება;
- არასტანდარტული და თვითნაკეთი გაზის ხელსაწყოებისა და სანთურების გამოყენება;
- გაზის ხელსაწყოებისა და გაზგაყვანილობის თვითნებური მონტაჟი, გადაადგილება, შეერთება, გაზგაყვანილობის შეცვლა, მისი გაჯის, ცემენტის ხსნარის, შპალერის, ხის პანელის, კარადების ქვეშ მოქცევა, სავენტილაციო ცხაურის დაფარვა (დაგმანვა);
- დასასვენებლად და დასაძინებლად იმ სათავსების გამოყენება, სადაც დამონტაჟებულია გაზის ხელსაწყოები, გარდა სახელმწიფო სტანდარტით გათვალისწინებული გამათბობელი ღუმელისა;
- გაზის ხელსაწყოების ჩამკეტი მოწყობილობების, საკვამლე-სავენტილაციო არხების არარსებობის შემთხვევაში ბუნებრივი გაზის გამოყენება;
- ანთებული გაზის ხელსაწყოების უმეთვალყურეოდ დატოვება;
- გაზსადენიდან ან გაზის ხელსაწყოებიდან გაზის გაჟონვის დადგენის მიზნით ღია ცეცხლის გამოყენება.

გახსოვდეთ, რომ:

- პასუხისმგებლობა საცხოვრებელ სახლებში გაზის საყოფაცხოვრებო ხელსაწყოების ექსპლუატაციაზე ეკისრებათ მომხმარებლებს.

პატივცემულ მომხმარებლებო!

გთხოვთ, დაიცვათ გაზის უსაფრთხოდ სარგებლობის წესების მოთხოვნები.

